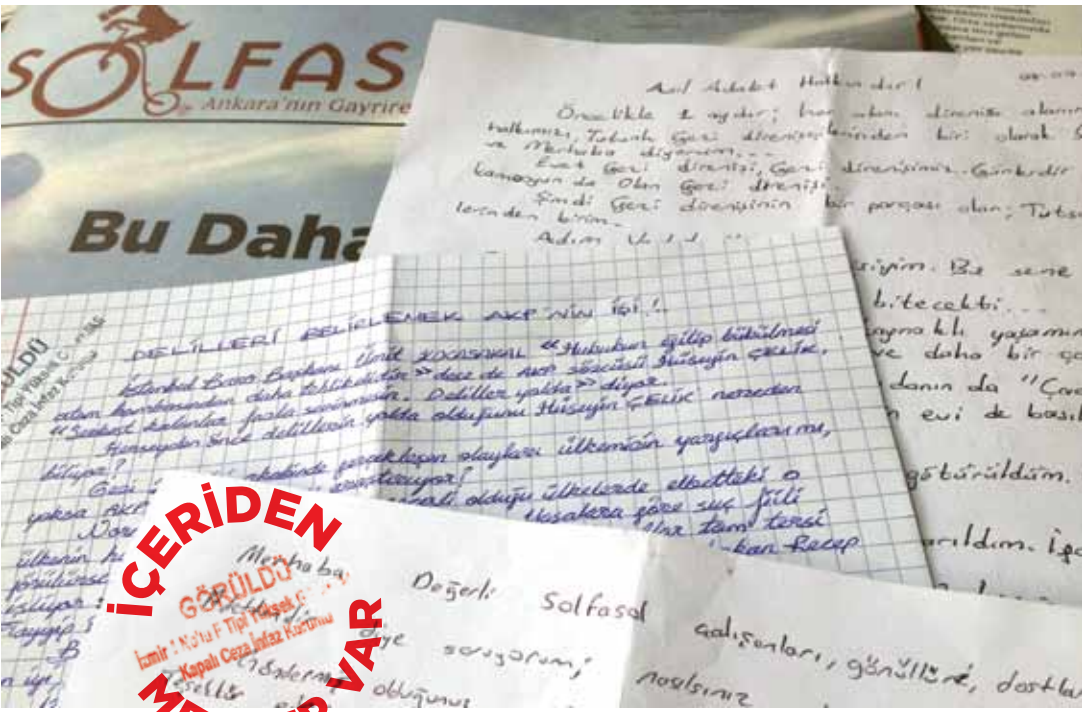

“GEZİ TUTSAKLARI”NDAN MEKTUP VAR

Gezi Parkı Direnişi'nde tutuklanan ve cezaevine gönderilen arkadaşlarımızdan hepimize mektup var!

20 Haziranda Ankara'da ailemin evinden gözaltına alındım. Sabah 06.00'da Behzat Ç. dizinden fırlayıp çıkmış 9 polis evimizi bastı. İzmir Cumhuriyet savcılığında yakalanma kararım olduğunu söyleyip içeri daldılar. "Evi arayacağız" dediler. "Burada misafirim, İzmir'de ikamet ediyorum" dedim; ama nafile. Dinlemedim...

İbrahim Kaya >> s.2

20 Haziran'da Gündoğdu Meydanı'nda "Çadır Kentte" gözaltına alındım. Aynı günde ailemin evi de basılmış ve birçok esyaya el konulmuştu...

Vedat Yeler >> s.3

Ben de evden alınanlardanım: Evim sabahın köründe basıldı; eşim ve biri üç yaşında, diğeri 5 yaşında 2 kızım vardı evde. Bebeklerimiz uykudan uyanmış, korku dolu gözlerle TEM polislerini izliyordu. Kimseyle paylaşmak dahi istemedikleri oyuncaklarını polisler karıştırıyor ve içlerinde "sakıncalı(!)" bir şeyler var mı diye kurcalıyorlardı. Bu onlar için bir travmaydı!..

Erhan İnal >> s.4

Bozkır, Akbaba ve İnsan

Evrin Tabur >> s.8

Behzat da Gelince

Gökçer Tahincioğlu >> s.9

Ankara'nın Unutulmaz Başkanı

Arif Şentek >> s.9

Ankara'da "Yaşam Alanı" Tartışmaları

Yaşam Alanı Derneği >> s.20

Kuğulu Park'ın Kuşları

Ferdi Akarsu >> s.20

Protokolde Hergelen Meydanı'na Yer Yok

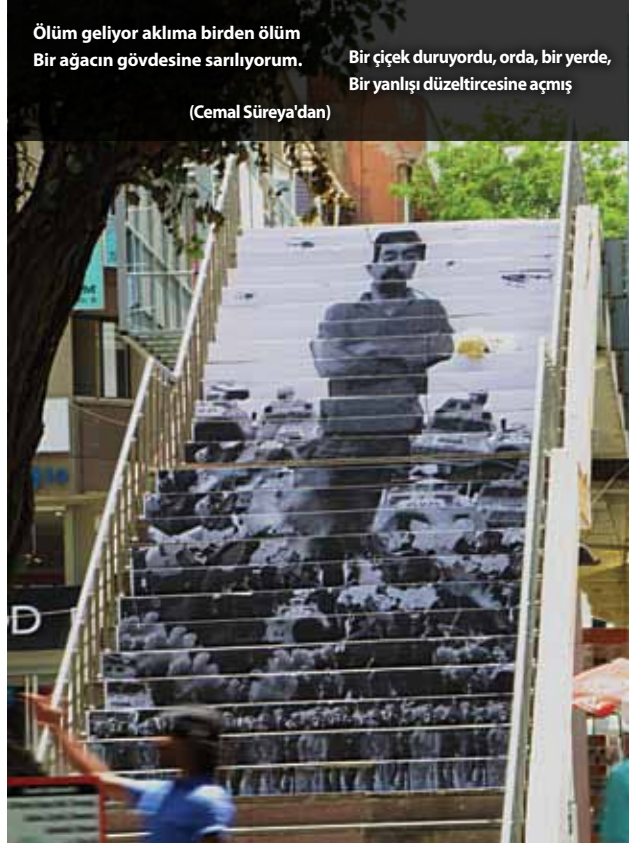
Yılmaz Yücel >> s.21

Sahipsiz Çocuklar Cumhuriyeti

Süreyya Karacabey >> s.21

Ateşte Semaha Durdular

Aydın Şimşek >> s.22

Ölüm geliyor aklıma birden ölüm

Bir ağacın gövdesine sarılıyorum.

Bir çiçek duruyordu, orda, bir yerde,

Bir yanlığı düzeltircesine açmış

(Cemal Süreya'dan)

Toplumsal Vicdan, Forumlarda İnşa Edilebilir mi?

40 gündür, tam "kırk" gündür, daha önce benzerini yaşamadığımız bir toplumsallaşma yaşıyoruz. Tam kırk gündür sokaklardayız; çoğalıyoruz, azalıyor, sonra tekrar buluşuyoruz; farklı biçimlerde, şehirlerin göbeğinde, kenarında, "halk"a ait her yerde.

Deniz Gümüşel >> s.5

DOSYA: Engelsiz Kent

>> s.10 - 19

Nehirler Özgür Aksın! #dirennehir

Nehirlerin özgür akması için 14 Temmuz Pazar günü tüm Avrupa ile aynı anda Türkiye'nin otuzu aşkın noktasında yüzlerce insan nehirlere, onların beslediği göllere ve denizlere atladı.

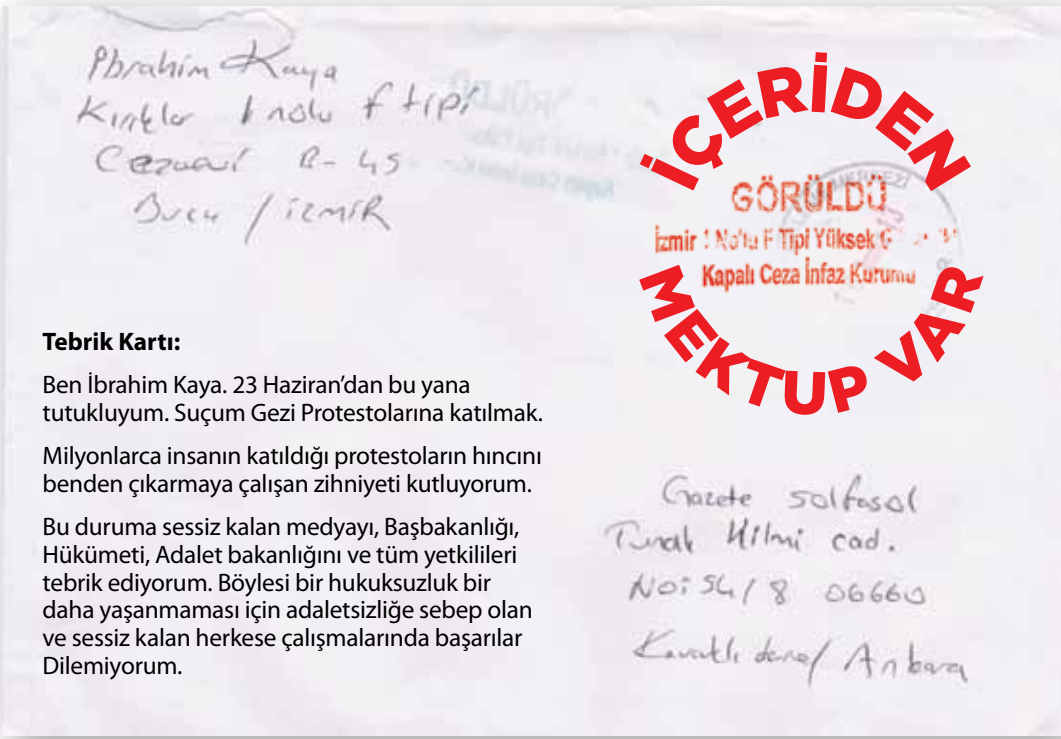
Dijle Kılıncı >> s.8

Bu sene 8.sii düzenlenecek olan Kolektif Yaz Kampı ile ilgili 'kızılı erkekli' bir söyleşi yaptık, Kolektif Üyesi Elif Cabadak ile. Çünkü bu sene kampın içeriği de reklamı da önceliklere göre bir hayli 'marjinal'. Öncelikle tüm Türkiye'yi sarsan Gezi Parkı Direnişi, 'Genç Çapulcular buluşuyor' başlığıyla kampın ana temasını oluşturuyor.

Özge Altınyayla >> s.23

Tebrik Kartı:

Ben İbrahim Kaya. 23 Haziran'dan bu yana tutukluyum. Suçum Gezi Protestolarına katılmak.

Milyonlarca insanın katıldığı protestoların hıncını benden çıkarmaya çalışan zihniyeti kutluyorum.

Bu duruma sessiz kalan medyayı, Başbakanlığı, Hükümeti, Adalet bakanlığını ve tüm yetkilileri tebrik ediyorum. Böylesi bir hukuksuzluk bir daha yaşanmaması için adaletsizliğe sebep olan ve sessiz kalan herkese çalışmalarında başarılar Dilemiyorum.

Bugün gazete çıkarmayın! Bugün gazete çıkarmasınız olur mu?
İnternete girmesiniz mesela!
Haber yapmasanız?

Otobüsler çalışmasa olur mu? İşçiler işe gitmese...
Ağaçsız, denizsiz, gökyüzüzsüz insan olur mu?

Bugünlük de nefes almayın!
Tutun nefesinizi!

Olur mu böyle?

Hayal kurmayan insan var mıdır?
Hayalsiz insan olur mu yani?

Dünya bugünlük de dönmesin ne olur ki?
Milyonlarca yıldır dönmüyor mu zaten?

Kuşlar kanatsız, ağaçlar dalsız olur mu?
Deniz susuz?

Peki ya yârinin eşek gözlerine vurgun bir genç,
Dört duvar arasında tutulur mu?

Umuda kelepçe vurulur mu?

Bugünlük de umutsuz dolaşalım olur mu?
Ne olacak ki sanki!

Bugün de insanlar şu insanlar su içmesin, kimseyi görmesin
Evde otursunlar!
Olur mu böyle?

Hayat tüm tatlı yanlarını, tüm şirinliklerini bir kenara bıraksın!
Sadece bu günlük!

Böyle bir gün çekilir mi? insanlar hiç gülmese bugün!
Hepsi de ağlasalar olur mu?

SİZCE

Bu söylediklerim gerçekten olur mu?

Eşek gözlerine hasret bu genç dört duvar arasında duru mu?

Gezi Direnişi Tutsağı

İbrahim Kaya

09.07.2013

#SLOGAN BULAMADIM#

Merhaba,

Gezi protestoları başladığından bu yana protestolara katılan insanlar; küfürler bir yana birbirinden yaratıcı duvar yazıları yazdılar.

Bunların içinde benim dikkatimi çeken slogan şuydu. "SLOGAN BULAMADIM". Yazan kişi bir şeyler yazma kaygısı taşımış ve yazı yazmaya dışarı çıkmış. Sanırsam yaşanan olaylara söyleyecek bir şey bulamamış ki "SLOGAN BULAMADIM" yazmış.

Eee gerçekten de son süreçte; polisin uygulamalarından, başbakanın, bakanların açıklamalarına söylenecek bir şey bulunamıyor.

20 Hazirandan bu yana yaşadıklarım ben de bir slogan bulamıyorum. O yüzden bu yaratıcı sloganı kendi yazıma başlık ediyorum.

20 Haziranda Ankara'da ailemin evinden gözaltına alındım. Sabah 06.00'da Behzat Ç. dizinden fırlayıp çıkmış 9 polis evimizi bastı. İzmir Cumhuriyet savcılığından yakalanma kararım olduğunu söyleyip içeri daldılar. "Evi arayacağız" dediler. "Burada misafirim, İzmir'de ikamet ediyorum" dedim; ama nafiye. Dinletemedim

"Avukat gelmeden arayamazsınız" dedim. Kız kardeşimin odasını erkek polisler aramaya kalktı. Bana ait olmayan birçok yasal; dergi, gazete, film cd'si, flash bellek ve hard disklere el koydular.

İzmir'e getirildim. 2 gün TMS'de gözaltında tutulduktan sonra 3. gün savcı karşına çıkarıldım. Oradan da mahkemeye sevk edildim.

"Terör örgütüne üye olmak"la suçlanıyorum. Delil mi? Delil; Gezi Parkı protestolarına katılmam.

Söz konusun örgütün internetten yaptığı açıklamalara-çağrılarla eyleme katıldığım söyleniyor. Örgütün talimatıyla 31 Mayıs ve 5 Haziran tarihleri arasında İzmir'de yaşanan olaylarda halkı galeyana getirdiğim iddia ediliyor. Oysa ben 1,2 ve 3 Haziran'da İzmir'deydim. Kaldı ki adı geçen örgüt 6 Haziran'dan sonra açıklama-çağrı yapmış.

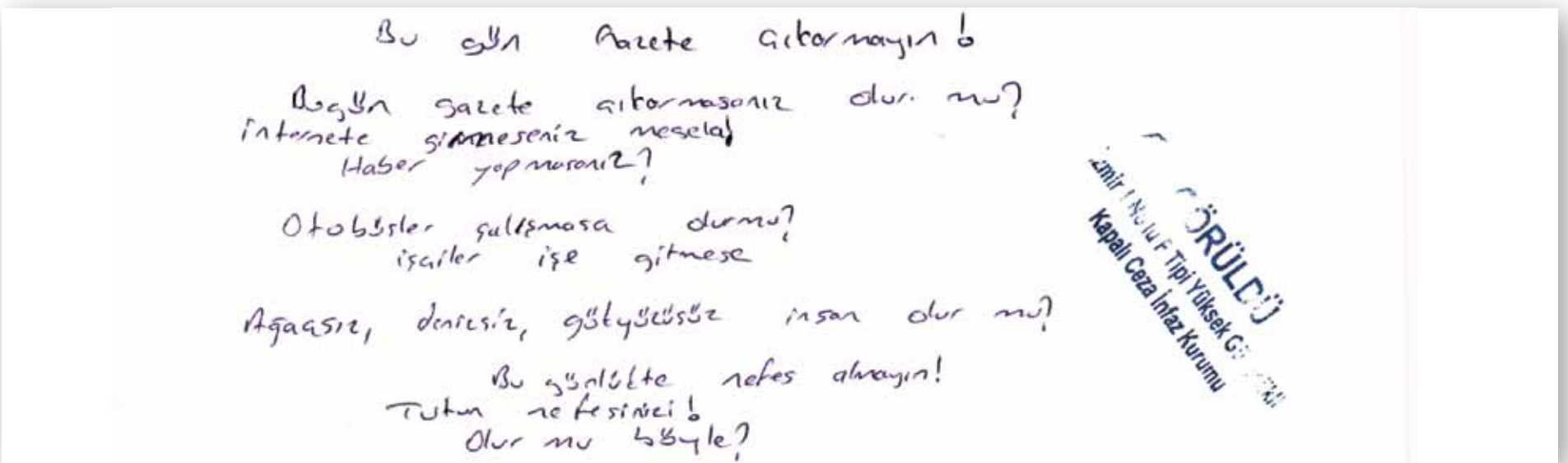
Benimle alakası olmayan birisinin 4 Haziran'da çekilmiş bir fotoğrafı gösteriliyor. Fotoğraftaki kişi taş atıyor. O tarihte ben İzmir'de bile değildim. Kaldı ki taş atmak örgüt üyeliği için yeterli delil ise; Gezi protestolarıyla birlikte sokağa çıkıp taş atan halkın hepsi "teröristtir". Bu halkın hepsi terörist ise Vay o devletin haline!

Daha ne diyeyim! 23 Hazirandan bu yana tutukluyum. İzmir Kırıklar 1. Nolu F Tipi cezaevinde tutuluyorum. Adım İbrahim Kaya. Burada en küçük bir istek için bile dilekçe yazmak zorundayım.

Bu dilekçem de Türk ve Kürt halkınadır.

Gezi Parkı protestolarında 5 insanı öldüren, 60'ı ağır binlercesini yaralayan, yüzlercesini tutuklayan; bu hükümeti, bu devleti, BU ZİHNİYETİ şikayet ediyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Merhaba Değerli Solfasol çalışanları, gönüllüleri, dostları.

Adettendir diye soruyorum; Nasılsınız iyi misiniz?

Göndermiş olduğunuz Solfasol gazetesi Haziran sayısını aldım. Teşekkür ederim.

Gazetenizle ilk defa tanıştım, açıkçası çok da memnun kaldım. Gazetenizin bu sayısını Gezi Parkı direnişine ayırmışsınız. Bu da ayrı sevindirici bir durum. Bunun için de ayrıca teşekkür etmem gerekiyor.

Bu mektubu Kırıklar 1 nolu F tipi cezaevinden yazıyorum. Gazetenizi ilk elime alıp da şöyle bir göz gezdirdikten sonra içimden geçen duygu şuydu; "keşke dışarıda tanışsaydım, keşke dışarıdayken okusaydım". Bu anlamıyla gazetenizi tutsak olarak okumanın burukluğunu, üzüntüsünü yaşıyorum.

Gazetenizin orta sayfası 45 numaralı hücremizin duvarını süsledi. Boş bomboş mavi rengin üzerinde rengârenk bir gazete sayfası. Hücremiz şenlendi. Gazetenizin bundan sonraki sayılarını takip etmek isterim. Göndermeye devam ederseniz sevinirim.

Gezi parkı direnişiyle ilgili bir yazı yazacaktım. Sizin haziran ayında yayınlamış olduğunuz "direniş günlüğü" çok işime yarayacak. Bunun için bu emek için de ayrıca teşekkür ederim.

Peki ya ben kimim? Niye buradayım?

Gezi parkı direnişinin ardından tutuklanan yüzlerce insandan birisiyim. 20 Haziran'da Ankara'da ailemin evinden alındım gözaltına. İzmir'e getirildim. 23 Haziran'dan bu yana da tutukluyum.

Ne mi olacak bundan sonra? İşte o meçhul...

Dostlar; ben Radikal gazetesine, Milliyet'e, Taraf'a, Gündem'e, Hürriyet'e, Cumhuriyet'e ikişer mektup gönderdim. Yine; Başbakanlığa, Adalet Bakanlığını, İzmir Valiliğine, TBMM'ye, İzmir ve Ankara Emniyet Müdürlüğüne tebrik kartı gönderdim. Göndermiş olduğum bu mektup ve Tebrik Kartlarından birer tane de size gönderiyorum. Belkim işinize yarar.

Bu arada kusura bakmayın yazım çok kötü :))

Geldik mektubun sonuna. Yeniden teşekkür ediyorum. Çalışmanızda başarılar diliyorum

Direnişle kalın.

09.07.2013

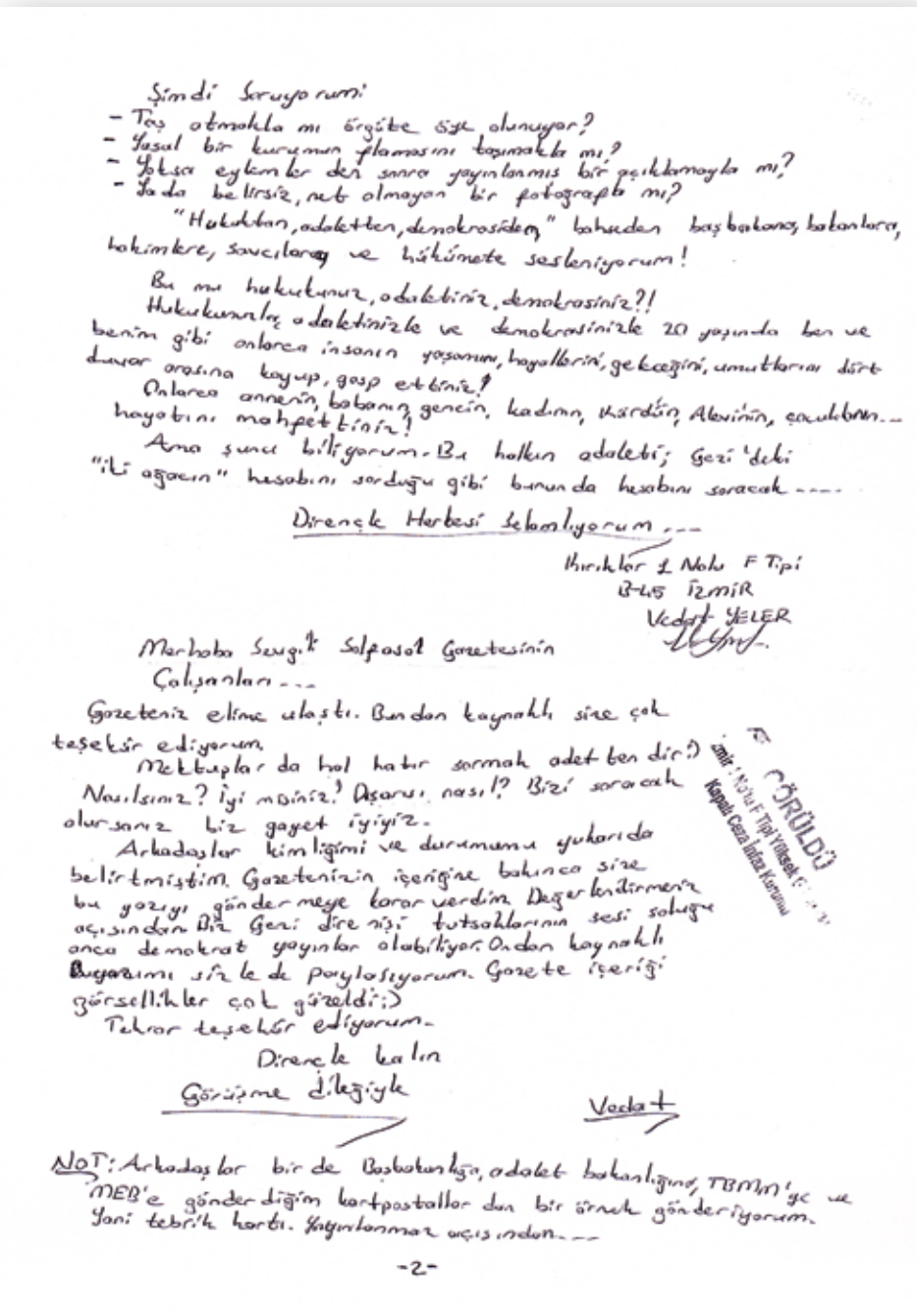
İbrahim Kaya

Merhaba Sevgili Solfasol Gazetesinin Çalışanları
Gazeteniz elime ulaştı. Bundan kaynaklı size çok teşekkür edeyorum.
Mektuplarda hal hatır sormak adettendir :)
Nasılsınız? İyi misiniz? Dışarı nasıl? Bizi soracak olursanız biz gayet iyiyiz.
Arkadaşlar kimliğimi ve durumumu yukarıda belirtmiştim. Gazetenizin içeriğine
bakınca size bu yazıyı göndermeye karar verdim. Değerlendirmeniz açısından. Biz
Gezi direnişi tutsaklarının sesi soluğu anca demokrat yayınlar olabiliyor. Ondan
kaynaklı bu yazımı sizlerle de paylaşıyorum. Gazete içeriği, görsellik çok güzeldi :)
Tekrar teşekkür ediyorum.
Direncle kalın
Görüşmek dileğiyle,

Vedat

NOT: Arkadaşlar bir de Başbakanlığa, Adalet bakanlığına, TBMM'ye ve MEB'e gönderdiğim
kartpostallardan bir örnek gönderiyorum. Yani tebrik kartı. Yayınlanmaz açısından...

ASIL ADALET HALKINDIR!

08.07.2013

Öncelikle 1 aydır; her alanı direniş alanına çeviren halkımızı, Tutsak Gezi direnişçilerinden biri olarak selamlıyorum ve merhaba diyorum.

Evet gezi direnişi, Gezi direnişimiz. Günlerdir dünya kamoyunda da olan Gezi direnişi. Şimdi Gezi direnişinin bir parçası olan; Tutsak Gezi Direnişçilerinden biriyim.

Adım Vedat YELER

20 yaşında ve lise öğrencisiyim. Bu sene üniversite sınavına hazırlanıyordum. Okulum bitecekti...

Yıllardır kürt kimliğimden kaynaklı, yaşamımın 20 yılı gasp edildi. Yani dilim, kimliğim, kültürüm ve daha birçok şeyim...

20 Haziran'da Gündoğdu Meydanı'nda "Çadır Kentte" gözaltına alındım. Aynı günde ailemin evi de basılmış ve birçok esyaya el konulmuştu.

Ondan sonra Bozyaka TMS'ya götürüldüm. Orada 2 gün gözaltında kaldım.

2 günden sonra savcı karşısına çıkarıldım. İfade verdikten sonra nöbetçi mahkemeye sevk edildim.

Nöbetçi mahkeme benimle beraber 13 kişinin tutuklanmasına karar verdi.

Hepimizin ortak "suçu" örgüte üye olmak, halkı galeyana getirmek ve provakatör olmakmış.

"Örgüte üye olmanın" delili ise elinde taşla çekilmiş bir fotoğraf ve yasal bir kurumun flamasının olması.

Fotografteki kişinin yüzü kapalı ve net bir fotoğraf değil. Sadece elbise benzerliği var. Bir tişört. Aynı tişörtten milyonlarca üretiliyor ve milyonlarca insan giyiyor. Tabi çapulcu olduğumuz için, ucuz tişörtü ben de almıştım :)

Çapulcuların hali bu... :) Aylık gelirimiz belli...

Bu kişinin ben olduğu iddiasıyla beni tutukladılar. Ki benim gibi şu anda bir çok insan böyle tutuklandı

Ayrıca örgütün 06.06.2013 tarihinde bir internet sitesinden yaptığı açıklama ve çağrıyla bu eylemlere katılmışım.

Ben en demoktarik hakkımı kullanarak milyonlarca marjinal gibi demokratik eylemlere katıldım; ama o açıklamadan çok daha önce de katıldım bu eylemlere...

İzmir'deki çatışmalı geçen eylemlerin tarihleri 31.05.2013 ve bu eylemler 3 gün sürmüştü.

O fotoğrafteki şahıs ben olsam, sizce bu devletin hukuku adaleti çelişkiye düşmez mi? Diyor ya örgüt çağrısıyla katılmışsın!

Şimdi soruyorum:

- Taş atmakla mı örgüte üye olunuyor?
- Yasal bir kurumun flamasını taşımakla mı?
- Yoksa eylemden sonra yayınlanmış bir açıklamayla mı?
- Ya da belirsiz, net olmayan bir fotoğrafta mı?

"Hukuktan, adaletten, demokrasiden" bahseden başbakana, bakanlara, hakimlere, savcılara ve hükümete sesleniyorum!

Bu mu hukukunuz, adaletiniz, demokrasiniz?!

Hukukunuzla, adaletinizle ve demokrasinizle 20 yaşında ben ve benim gibi onlarca insanın yaşamını, hayallerini, geleceğini, umutlarını dört duvar arasına koyup gasp ettiniz!

Onlarca annenin, babanın, gencin, kadının, Kürdün, Alevinin, çocukların hayatını mahvettiniz!

Ama şunu biliyorum: Bu halkın adaleti, Gezi'deki "iki ağacın" hesabını sorduğu gibi bunun da hesabını soracak....

Direncle Herkesi Selamlıyorum...

Kırıklar 1 nolu F tipi

B-45 İzmir

Vedat Yeler

SOLFASOL'u Nerede Bulabilirsiniz?

Ankara Satış Noktaları:

Ada Kitabevi (Gordion AVM), Anadolu Kitabevi (Tunalı Hilmi Önal Pasajı), Aşyan Kitabevi (Bayındır Sok. Adil Han Kızılay), Bahar Kitabevi (Karanfil Sok. Birlik Pasajı), Dost Kitabevi (Konur Sokak), Devr-i Alem Sahaf (Tunalıhilmi Cad. Kuşulu Pasajı), Evrensel Kitabevi, Gülden Kitabevi (Karanfil Sok. Birlik Pasajı), Güven Kitabevi (Bahçelievler 7 Cad. 32. Sok.), İmge Kitabevi (Konur Sok.), Leman Kültür Konur Sokak, Leylim Kitap (Esat Cad. Pamuk Pasajı), Nazım Hükmet Kültür Merkezi, ODTÜ Öykücü Kitabevi (ODTÜ Çarşısı), ODTÜ Mimarlık Fakültesi Kırtasiye, Oku-yorum Kitabevi (Konutkent 1 Çarşısı), Orhun Kitabevi (Tunalıhilmi Cad. Tunalı Pasajı), Turhan Kitabevi (Konur Sok.).

İstanbul Satış Noktaları:

Mephisto Kitabevi: (Beyoğlu & Kadıköy Şubeleri), Parmakızı Kitabevi (Kadıköy Akmar Pasajı No: 70/25), Semerkand Kitabevi (Beyoğlu Süslü Saksı Sok.No: 5)

Solfasol Mekânları:

Solfasol'ü okuyabileceğiniz mekânlar da var!

AST, Beyoğlu Cafe, Cafe Lins, ÇSM, EskiYeni, Nefes, Ortadünya, Müllkiye, Roxanne Cafe, Arkadaş Kafe Hamamönü, Tayfa Kitapkafe, Tenedos, Sarkaç Cafe ve Sakal'da, ayrıca Siyasal Kırtasiye, İHD, Ahlatlıbel, Lozanpark, Büyüklüfener Sinemaları; Kaleye yolunuz düşerse Kirit Kafe'de (Koyunpazarı Sokak No:60), Çarşı'da (Ayrancı Ali Dede Sokak) Solfasol bulabilirsiniz.

DELİLLERİ BELİRLEMELER AKP'NİN İŞİ!..

İstanbul Baro Başkanı Ümit Kocasakal "Hukukun eğilip bükülmesi atom bombasından daha tehlikelidir" dese de, AKP sözcüsü Hüseyin Çelik, "Serbest kalanlar fazla sevinmesin. Deliller yolda" diyor.

Her şeyden önce, dellilerin yolda olduğunu Hüseyin Çelik nereden biliyor?

Gezi Direnişi akabinde gerçekleşen olayları ülkemizin yargıçları mı, yoksa AKP kurmayları mı araştırıyor?

Normal hukuk normlarının geçerli olduğu ülkelerde elbette ki o ülkenin hukuk adamları inceler, araştırır. Yasalara göre suç fiili görülürse müdahale ederler. Bizim ülkemizde ise kurallar tam tersi işliyor; savcı ve hakimleri harekete geçiren bizzat Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve AKP kurmaylarıdır.

Bizler bunu Taksim Gezi Parkı protestolarının İzmir etabında en iyi şekilde yaşayıp görenlerdeniz.

İzmir'deki "Taksim Gezi Direnişi" protestolarına katıldığımız gerekçesi ile (ben dahil 14 kişi) kimilerimizin evi basılarak, kimilerimiz gezi protestosu çadırlarından alındık.

Ben de evden alınanlardanım: Evim sabahın köründe basıldı; eşim ve biri üç yaşında, diğeri 5 yaşında 2 kızım vardı evde. Bebeklerimiz uykudan uyanmış, korku dolu gözlerle TEM polislerini izliyordu. Kimseyle paylaşmak dahi istemedikleri oyuncaklarını polisler karıştırıyor ve içlerinde "sakıncalı(!)" bir şeyler var mı diye kurcalıyorlardı. Bu onlar için bir travmaydı!..

Uykularından uyandırılmış, onlarca üniformalı polis onların yaşam alanlarını ihlal ediyorlardı. Tam bir travma...

Üç yaşındaki kızım Deniz, pek anlamasa da, 5 yaşındaki kızım Kinem(?) benim evden götürüleceğimi hissetmişti. Bacaklarına sarılışından, sarılıp öpüşünden belli oluyordu bu. Oysa sabahları işe gidişimde dahi Deniz ile birlikte evin kapısında etten barikat oluşturuyorlar, gitmemi geciktirme yolları arıyorlardı. Şimdi ise onlardan kopartılacak, cezaevine götürülecektim.

Yukarıdan öyle emir gelmişti. Hükümetin çakallarına dokunan yanıyor bu ülkede.

Bizler demokratik haklarımızı kullanarak hükümeti protesto etmiştik, basın açıklaması yapmıştık. Bunlar suçtu onlar için.

Kimler "suçlu" değildi ki bu ülkede!

Eşini maden ocaklarında-fabrikalarda "kaza"larda yitirdiği için isyan eden kadınlar; üniversiteyi bitirip öğretmen olarak atanamayanlar; Sivas'ta, Maraş'ta, Çorum'da ve Roboski'de yaşanan katliamlarda yakınlarını, dostlarını, arkadaşlarını kaybettikleri için protesto yapanlar; ölümlerinin ardından ağıt yakanlar; aferdesiniz ama eşekler gibi gece gündüz çalıştığı halde evine ekmek götürmekte zorlanan, açlık sınırının altında yaşayıp da bu olumsuz gidişta "dur" diyenler; YÖK gibi gerici kuruma karşı çıkan, "harç" adı altında haraç topanmasına isyan eden öğrenciler; gerici, eşit olmayan, paralı öğretim sistemini protesto eden insanlar suçluysa onlar için.

Sadece bunlar mı? Hayır!..

Gazeteciler, öğretmenler, öğretim üyeleri, memurlar, köylüler, taşeron işçileri, sendikalar, sendikacılar...

Başbakan tarafından kaç çocuk doğuracağı dahi belirlenen kadınlar (taksim direnişi öncesi ses çıkartmayan, korkan bu kadınlar "tayyip, bedenimden çek elini, kendim belirleyeyim doğuracağım çocuk sayısını" diye sokaklara çıktılar)... kısacası insanca yaşamak isteyen herkes potansiyel "suçlu" oldu AKP kurmaylarının gözünde.

Çarşı grubu da "yasadışı örgüt", bu grubun üyeleri de "örgüt üyesi" diye suçlanıyorlar mı?

Görüldüğü üzere kendilerinden olmayan herkes suçlu ve suç örgütü üyesi!.. Aynı faşist Hitler misali, faşizmin "alامت-i farikası" bir olay bu: kendinden olmayana yaşatmayacaksınız. Herkes, her kesimden insanlar "suçlu", onlar haklı(!).

AKP kurmayları elbette yalanlarına devam ettiler; "yine kasıtlı, art niyetli olarak bu tiyatro sahnesinin perdelendiği; arka planda şiddet, vandallık, öfke nefret gizlenmeye çalışılıyor. Ön tarafta çevre var, samimi gençler var. Arka tarafta ise illegal örgütler var, terör var, şiddet var, yıkma var" diyor başbakan Erdoğan.

Melih Gökçek ise, "ayyaşın kızı çapulcu" diyor.

AKP Genel Başkan yardımcısı Hüseyin Çelik de "... Gezi parkı olayından acaba biz yelkenlerimizi şişirebilir miyiz gibi göz açıklığına başvurmuştur. İlegal örgütler bunu yapmıştır. Marjinal gruplar ve bazı siyasi partiler bunu yapmıştır" diyerek kendi yalanlarına kendisini ve halkı inandırmaya çabalıyor. "Çabalyor" dedim çünkü bu yalanlara artık kimse inanmıyor.

Gazeteci Nadire Mater (68 kuşağının öğrencilerinden olup şimdi gazetecilik yapıyor)'ın kızı (sinemacı) Çiğdem Mater, 1 Temmuz 2013 tarihinde Milliyet gazetesinden Zeynep Miraç'la yapmış olduğu röportajında Gezi direnişinin nedenlerini şu şekilde özetlemiştir:

"Nasıl 68, 1 Ocak 1968'de başlamadıysa, Gezi hareketi de 27 Mayıs akşamı o ağaçların kesilmesiyle başlamadı. Bir ay boyunca memlekette yaşadıklarımız, yıllardır topladıklarımızın ve öğrendiklerimizin bir sonucu. Memleketin en büyük eylemlerinden biri Cumartesi Anneleri'dir. Gezi Parkı'na 700 metre uzaklıkta, insanlar yıllardır HES'ler için mücadele ediyorlar, kentsel dönüşüme karşı mahallelerini korumaya çalışıyorlar. LGBT hareketinden öğrendiklerimiz çok" (1 Temmuz 2013 - Milliyet Gazetesi - Söyleşi - Zeynep Miraç)

Ülkemiz halkı bu gerçekleri biliyor, AKP kurmaylarının yalanlarına ise kimse inanmıyor. Ne "vandal" ne "marjinal" ne de "terörist" yutturmacaları; Gezi Direnişi, halkın direnişidir. Bastırılan, sindirilen, susturulan halkın başkaldırışıdır. 12 Eylül'ün ülkemiz üzerinde oluşturduğu kara bulutların dağılmasıdır, dağıtılmasıdır.

İşte şimdi de halka bunun bedeli ödetilmeye çalışılıyor. Direnişin başlamasından bu yana 5 insanımızı kaybettik: Ethem Sarısülük, Mehmet Ayvalıtaş, Abdullah Cömert, İrfan Tuna ve Zeynep Eryaşar... Şu an hastanelerde pençelesen nice gençlerimiz var. Tutuklanma ve gözaltı terörü halen devam ediyor. Gösteri ve yürüyüşler gaz bombaları, tazyikli sular ile dağıtılmaya çalışılıyor.

Yukarıda da belirttiğim üzere AKP kurmayları "delilleri kendileri belirledikleri gibi bu "delillere"(!) ulaşırken yalan ve iftira politikalarını ön plana çıkartıyorlar her zamanki gibi.

Bu konuyu geçip kendi somut durumumuza geleceğim; fakat onların (AKP ve kurmaylarının) yukarıda açıkladığım yalan ve iftira politikalarına karşı, Milliyet gazetesinden Mehveş Evin'in vermiş olduğu yanıtı vermeden geçemeyeceğim. Çünkü milyonlarca insanın düşüncesini (ve benim de) çok iyi şekilde özetlemiştir.

Mehveş Evin "SAKİN" başlıklı yazısının sonunda düşünce ve duygularının şu şekilde açıklaması: "İskaladıkları şu: Gezi direnişinin merkezi, her türlü ayrımcılığa karşı bir duruş, başka bir dünya görüşü ve özlemi var

Kilit kelime "sakin"... Gezi gösterilerinde müdahaleyle karşılaşanlar birbirlerine "sakin, sakin" diyerek destek oldu. "Saldır" diye değil!

Güç, para ve iktidar sahipleri ise bir türlü "sakin" olmayı beceremiyor. Çünkü kaybedecek çok şeylerinin olduğunu düşünüyorlar.

Hep saldır, hep saldır... Bu bir yere kadar"

(Mehveş Evin - Milliyet gazetesini)

Daha fazla söze gerek var mı? Elbette ki Hayır! Şimdi tekrar kendi somut durumumuza döneyim;

Biz de TMS'ne getirildiğimizde yukarıdan emredilen, yukarıdan belirlenen matbu suçlamalarla karşılaştık:

- Mitinglere katıldınız (burada "mitingler" denirken, milyonlarca insanın her sene katıldığı 1 Mayıs ve Newroz mitingleridir. Yasadışı yürüyüşler falan değil)

- Örgüt üyesisiniz (burada "örgüt üyesi misiniz?" diye sorulmuyor. Direkt iddia ediliyor. Kesinleşmiş bir iddia ve karar var. Mahkemeleri etkileyecek bir "karar")

- Bu mitinglere katılmak için kimlerden emir aldınız (burada da sorulmuyor; "emir alındı" deniyor. Demokratik hak olan protesto ve basın açıklamalarına katılmak için herhangi bir

yerden emir mi almak gerekiyormuş? İnsanların kendi kendine karar alabilme yetileri yok mu? Bize, bunu iddia edenler acaba kendi başlarına karar verebilme yetilerinden yoksun mu? Bir şey yapacaklarken mutlaka birilerinden emir almaya almış olmalılar.)

Devam edelim:

"TOMA'lara taş attınız, güvenlik güçlerine görev yaptırmadınız" şeklinde klişeleşmiş suçlamalarda bulundular. Delil olup olmadığına dahi bakılmıyordu; Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya vb. ülkemizin şehirlerinin genelinde gözaltılarda protestoculara matbu-takip suçlamaları yapılmıştı.

Örgüt üyesi olmak o kadar kolaymış ki, demokratik haklarını korumaya çalışan, sahiplenen, haksızlıklara karşı çıkan herkes "örgüt üyesi"ydi bu kurmayların gözünde.

İşte Hüseyin Çelik'in bahsetmiş olduğu "deliller(!)" bunlar.

Tamam da burada hukuk eğilip bükülüyor.

İşte tam da burada atom bombasından tehlikeli hukukun bükülmesi başlıyor; kendilerine göre sağa-sola büküp duruyorlar. Hukukun terazisi dipleri vuruyor. Herkese, her kesimden insana göre "suç" belirlemesi çok önceden yapılmış, yaftalar takılmış. Hak-hukuk aramak nafile!..

Her şey çok ama çok açık:

Gezi parkı protestoları (direnişleri) hükümeti salladı; 12 Eylül'den beri ölü toprağı haline gelen toprak yeşerdi, karanlık bulutlar dağılmaya yüz tuttu. İnsanların kedine güveni geldi. Daha önce birbirlerini dahi tanımayan insanlar sırt sırta verdi, ekmeğini-suyunu paylaştı. TOMA'lardan sıkılan gazlardan-sulardan ve polis teröründen nasbini alıp yaralanan insanların birbirine olan yardımları basına yansıdı.

İşte bunlar rahatsız etti birilerini. İşte bunlar atom bombası kadar tehlikeli olan hukukla oynayanlar.

Orada olup olmaman, taş atıp atmaman, örgüt üyesi olup olmaman hiç önemli değil. Onların seni bir örgüte bağlarlar. Yeter ki sen, demokratik haklarını kullanmak için protestoya katıl... Bu onlar için "delil(!)"dır.

Ben de 14 kişi ile TMS'ne bu nedenle ailemin yanından kopararak getirildim. 48 saat sonra savcılık ve mahkeme ve ardından Kırıklar F tipi Hapishanesi...

Öykü bu...

"Atom bombasından daha tehlikeli hukukla oynamak" çok ama çok daha tehlikeli olduğu gibi, tafafisi de yoktur.

Halk ile oynanmaz, halkın gücü reddedilmez. Bir aylık Gezi Direnişinde bunu biz ve tüm dünya gördü. Tarih bu gibi gerçeklerle doludur. Sıralamaya kalkarsak ciltler dolusu kitap yazmak gerek.

Bugün Taksim Gezi parkı, bir gün Lice...

Evet, başka bir gün bu atom bombası patlar...

Erhan İnal

Not: Göndermiş olduğunuz solfasol gazetesini bugün aldık. İnanın çok ama çok sevindik. Mükemmel bir sayı.. (sayı 26). Başarılarınızın devamını diler, saygı ve sevgilerimi sunarım. Hoşçakalın, dirençle kalın...

Erhan İnal

Kırıklar F tipi hapishanesi

B-45

Kırıklar - Buca - İzmir

Toplumsal Vicdan, Forumlarda İnşa Edilebilir mi?

Deniz Gümüşel

40 gündür, tam "kırk" gündür, daha önce benzerini yaşamadığımız bir toplumsallaşma yaşıyoruz. Tam kırk gündür sokaklardayız; çoğalıyoruz, azalıyor, sonra tekrar buluyoruz; farklı biçimlerde, şehirlerin göbeğinde, kenarında, "halk" a ait her yerde.

On beş günü aşan ve tüm yurda yayılan, kimisi istemeye istemeye de olsa günler sonra anaakım medyaya yansıyan, ama çoğu gözlerden kulaklardan ırak tutulan, yoğun sokak gösterilerinin ardından, bu süreçte iyice devleşen ÇArşı'nın çağrısıyla halk parklara çekildi. Halk parklara dinlemeye, anlamaya ve söylemeye çekildi.

Ankara'da da forumlar İstanbul'la eş zamanlı ve hızla yaygınlaştı: Kuşulu Park'ta, Ethem Sarısülük (eski adıyla Çaldıran) Parkı'nda, Anıtpark'ta, Dikmen, Mamak, Batıkent, Keçiören, Çayyolu, Eryaman, Bahçelievler, 100.Yıl'da halk forumları oluştu.

Böylece barikatların ardında, yürüyüşlerde, oturma-durma eylemlerinde, TOMA ve akrep önlerinde, gaz yeme, su yeme rutinlerinde yanyana olduğumuz, yerden kaldırdığımız, bize ilk yardım uygulayan, suyumuzu simidimizi paylaştığımız insanlarla daha bir yakından tanışma, konuşma, tartışma, birbirimize temas etme şansı bulduk, buluyoruz.

Öyle haklıyız ki...

Başlarda forumların tek gündemi vardı: 30 yıllık sindirilmişliği, korkuyu üstlerinden atanlar ve sokağa ilk kez çıkanlar birlikte "Gezi Direnişi"ni, "ne yaşıyoruz? niye sokaktayız"ı uzun uzun tartıştılar. Orta yaş ve üstü için bir özleştirme alanı oldu bu buluşmalar: Çoğu, yıllardır korku belasına, çaresizlik ve umutsuzluk belasına kendi kendilerini olup biteni TV başında seyretmeye mahkum ettiklerini itiraf ettiler; gençlere cesaretleri ve önderlikleri için teşekkür ettiler. Sokağın eleştirisi yapıldı: "kadınlara, eşcinsellere, trans bireylere, hayvanlara hakaret etmeden küfür edebilmenin yollarını bulmamız lazım" fikrinde uzlaşıldı. Şiddet tartışıldı: "TOMA'nın kamerasına atılan taş şiddet midir" naifliğinde sorularla, ürkek bir güvercine yaklaşır hassasiyette konuşuldu konu. Ama polislin gaddar şiddeti öfkeyle kınandı. Sokaktaki halk, talepleriyle, mizahıyla, şiddetsizliğiyle, heterojen yapısıyla sokak direnişlerini kutsadı: "Öyle haklıyız ki..."

Ama bazı konuların ele alınması hala mesele; daha doğrusu parktan parka değişen hassasiyetler var. Evet, izleme şansı bulduğum hemen her park forumunda "halkların kardeşliği" ilan edildi. Halkın sokağa çıkışını etnik kökenleri üzerinden anlamlandırmaya çalışanlara, usturuşlu bir tarzda sadece kendilerinin sokakta olmadığı, omuzdaşlarının çok çeşitli etnik kökenden geldiği hatırlatıldı. Ama bazı forumlarda bu kardeşlik tanımı ağabey-küçük kardeş ilişkisi düzeyinden ileri taşınıp, ulusalcılığı/milliyetçiliği aşarak, "halkların eşitliği" düzeyinde tartışmaya açılmıyor henüz. İtiraf etmek lazım ki, izleyebildiğim Ankara forumları bu konuda, İstanbul'daki parklara göre, çok daha tutucu bir duruş sergiliyor. Özellikle Kızılay ve Kavaklıdere gibi semtlerin iş merkezleri olmaları nedeniyle, bu semtlerdeki değişken, çeşitli politik ve sınıfsal geri planları olan katılımcı profiline sahip forumlarda durum böyle. Gerilimleri önlemek için sık sık "farklılıklarımızı değil ortaklıklarımızı konuşalım" vurgusu yapılıyor.

Hangisi sizin demokrasiniz?

İlk günlerden beri hemen tüm forumların ortak teması olan başka bir mesele de, halkın bu yeni söz söyleme sanatını/isteğini uzun erimli bir demokratik güce nasıl dönüştüreceği. Bu noktada iki temel yaklaşım var: temsili demokrasiye çeki düzen vermek ve bir an önce doğrudan demokrasi mekanizmaları ve pratikleri geliştirmek.

Temsili demokrasiye dair tüm forumlardaki ortak talep seçim barajının kaldırılması. Ama farklı seçenekler de tartışılıyor: muhalafet partilerinden birinin altında toplanarak seçimlere gitmek, hareketin kendi partisini kurması, bağımsız adaylar çıkarması gibi. Zaten uzun zamandır halkın temsiliyet yetkisini devrettiği partilerin şemsiyesinde birleşmek fikrinin güçlü itirazlara yol açtığını belirtmek lazım; çoğunluk demokrasiyi sistem partilerinin üzerinden değil yeni bir yapılanma üzerinden tartışmak istiyor.

Doğrudan demokrasiyi yaşama geçirebilmek için forumların yerel halk örgütlenmelerine, örneğin mahallelerde karar alma mekanizmalarına dönüşmesi yönünde öneriler var. Yerel seçimler de bunun için önemli bir fırsat olarak görülüyor. Ancak hem bu konudaki pratik eksikliği, hem de forumlara katılımın hala yeterince yüksek olmaması kısa vadeye dair umutlanma konusunda şahsen beni çekimsiz bırakıyor. Bir yandan da, forumların kendi iç örgütlenmesi gibi konularla hızla hallediliyor gibi görünse de, kimi zaman eski alışkanlıklarla "çoğunluk (%51) demokrasi" eğilimi su yüzüne çıkabiliyor ve bu durum gerilimlere yol açabiliyor.

Öte yandan, daha çok konutların olduğu semtlerdeki forumlarda mahalle dayanışması fikrini yaşama geçirmek adına güzel girişimler var: örneğin 100. Yıl Forumu'nun Takas Pazarı, ya da Kuşulu'da yaklaşık bir ay boyunca kesintisiz açık kalmış ve halkın getirdiği yiyecekleri halkla paylaşan mutfak gibi.

İlk direniş tartışmaları tamamlanmaya yüz tutarken tematik forumlar ya da forumlarda oturumlar yapılmaya başlandı. Örnekleri daha mahalle forumları oluşmadan Kuşulu'da gerçekleştirilen ve sonra diğer parklara da yayılan bu etkinliklerde pasif direniş/şiddetsiz eylem, medya ve iletişim, Türkiye hukukunda gösteri ve toplantı hakları, toplumsal cinsiyet, kentsel dönüşüm, AOÇ ve Tabiat Kanunu tasarısı gibi pek çok konu uzmanların da katılımıyla tartışılıyor. Ne için sokaktayız, nasıl sokakta olmalıyız gibi temel sorulara kafa yormak için bir alan açıyor bu tartışmalar.

Başından beri birçok forumda biz Ankaralıların utancı AOÇ meselesi gündeme geliyor. AOÇ'nin maruz kaldığı talanı acil bir kentsel mücadele konusu yapmak için işgal önerileri, çeşitli eylemler tartışılıyor. Belki de böyle bir somut hedef, Ankara'nın yoğun polis şiddetine maruz kalan, son zamanda dağınıkmış ve sanki sönümleniyormuş gibi görünen direnişini yeniden canlandırır. Gezi'de her şey "samimi" ve "masum" bir mekan savunması ile başlamamış mıydı?

Aslında, mekanın politikliği ve politikanın mekanı üzerine çok şey yazılıp söylenebilir bu forumlardan yola çıkarak, sağlam kafayla.

Parklar mı, sokaklar mı?

Amaç bir İstanbul ve Ankara kıyaslaması yapmak hiç olmasa da, forumların örgütlenişleriyle ilgili gözlemlerim

temel bir farktan söz etmeden geçemem. Evet, halk parklara çekildi ve sokakları günlük yaşamın akışına bıraktı. Ama memlekette polis şiddeti, haksızlık ve adaletsizlik durulmuyor: bir gün polis tarafından öldürülmüş Ethem'in katilinin serbest bırakıldığını öğreniyoruz; başka bir gün Lice'de "savaş değil barış istiyorum" diyen Medeni'nin vurulduğunu; insanların hukuksuzca evlerinden toplanıp gözaltına alındıklarını; sonraki gün TMMOB'un yetkileri elinden alınarak toplumsal muhalefete yeni bir darbe vurulmaya çalışıldığını; aynı gün Ali İsmail'in ölümü aracılığıyla devlet şiddetinin sokak arası çetelerinden, hastanede yaralıya hizmet vermeyen doktorlara kadar uzanan anatomisini görüyoruz.

İşte sözün boğazımızı tıkadığı bu anlarda, halk yine parklardan sokaklara çıkmak istiyor adalet talep etmek için. Görebildiğim, böyle anlarda İstanbul forumları birlikte ve çoğalarak dayanışmayı ayakta tutmak konusunda Ankara'ya göre çok daha hızlı ve kararlı tepkiler verebiliyor. Ankara'nın tepkilerini örgütlemesi ise zaman alıyor ve maalesef sanki giderek bu tepki sönümleniyor. Ateşin düştüğü (Eskişehir, Hatay gibi) şehirleri dışında tutarak sormak lazım: acaba durum diğer şehirlerde nasıl?

Bu kırk günlük adalet ve özgürlük arayışı içinde birçok şeyi başardık: yanyana durmayı, temas etmeyi, ucundan da olsa empatiyi. Ama sanki hala bir topyekün vicdan sıçramasına ihtiyaç var gibi. Bu forumlarda bir toplumsal vicdan inşa edilebilir mi?

Ekonomi Yönetimi Otoriterleşiyor! SPK, BDDK ve TMSF, Başbakanın Talimatı İle "Faiz Lobisi"ni Kısıtırmaya Çalışıyor?

Bilindiği gibi, ABD Merkez Bankası Başkanı açıkladı: Para artık gelişmekte olan ülkelerin borsalarından çekiliyor ve gelişmiş ülkelere geri dönüyor. Dolayısıyla Türkiye'de de yabancılar, borsadan kaçmaya ve ABD Doları da yükselmeye başladı. Faizlerin artırılması için T.C. Merkez Bankası'na aşırı baskılar var. TCMB, faizleri artırmak yerine, dolar satarak kuru baskılamaya çalışıyor. Yükselen Dolar kuru baskılanamayınca, döviz sepetinin fiyatı hızla artıyor ve açığın geri dönülemez boyutlarda çoğalacağını işaretleri geliyor. Ekonomi yönetimi, anlaşılan panik içinde.

Gitgide otoriterleşen Erdoğan iktidarı, cadı avına alışkın. Sağcı iktidar odağı, daha önce siyasi nedenlerle solcuları gözaltına alıyordu, haksız tutuklamalara başvuruyorlardı. Nitekim şimdi de aynı baskılar, ekonomi cephesinde de uygulanmaya çalışılıyor. Sağcı ve

muhafazakâr yönetim, kapitalist dünyadaki para hareketlerindeki değişikliği anlamamasından olsa gerek, ekonomi cephesinde de bir cadı avı başlattı. Oysa sağcı liberal ekonominin amentüsü, fiyatlandırma davranışına piyasa yapıcılar dışında müdahale yapılmamasını gerektiriyor. Yoksa mali piyasalarda fiyatlandırma davranışları topyekün bozulur. Son 10-15 yıldır Türkiye ve AKP iktidarı, yabancı paranın bolluğunun nimetlerini yedi. Son bir yıl içinde 90 milyar ABD dolarlık kısa vadeli para girişi olmuş, son bir yılda biriktirdiğimiz döviz rezervi 30 milyar ABD doları, ama buna karşılık 55 milyar dolara yakın da cari açık vermişiz. Şimdi dünya çapındaki para hareketlerinin değişmesi ile birlikte bu bol para, geldiği yere yurtdışına kaçış sinyalleri veriyor. Paranın kaçması, Türkiye'yi çok büyük bir cari açıkla başbaşa bırakacak. Merkez Bankası Başkanı Başçı, dolar kurunun yükselmesi üzerine hemen kuru düşürmek için dolar satışını

başlatıyor, son birkaç gün içinde 2-3 milyar dolar satılıyor. Dolar kuru, bir türlü düşmüyor. Yurtdışına çıkmak isteyen yabancılar, paralarını götürmek amacıyla yükselen kurlara rağmen Dolar almaya devam ediyor (almaya da devam edecekler gibi), TCMB hâlâ kuru düşürmek için dolar satıyor. Sonuç mu? Dolar kuru düşmüyor.

Ekonomi yönetiminde panik başlıyor: "Dolar çıkışı niye sürüyor, neden dolar kuru düşmüyor? Hangi karanlık güçler, ne dolaplar çeviriyor?" Cadı avı başlıyor. Devlet, özerk olması gereken SPK ve BDDK ile şirketleri sıkıştırmaya başlıyor, şirket ve banka yönetimleri hakkında soruşturmalar açılıyor. Bize de sormak kalıyor, **hayrola kapitalistlere de mi, lolo?** Bizden söylemesi, ekonomiye zarar vermek mi dediniz, bundan iyisi mümkün değil. *Abo/solfasol*

Başbakan, Mersin'de Akdeniz Olimpiyatlarında Kendi Yandaşlarına Konuştu. Akdeniz'i, "White Sea" Yaptı, Kuzey Kutbuna Taşdı!

Mersin'deki olimpiyat açılışında, Mersinlilerin protestolarından çekinen kentteki AKP'liler stada kendi yandaşlarını doldurdu. Olimpiyat açılışını izlemek isteyen Mersinliler, polis müdahalesi ile karşı karşıya kaldı.

Bütün olimpiyat oyunlarında, yerel yönetimlerin davetiyle olimpiyatlar başlatılmasına rağmen AKP Mersin Örgütü, CHP'li Mersin Belediyesini, olimpiyat oyunlarının sunuşunda devre dışı bıraktı. Olimpiyatların açılışında Türk bayrağını taşıyan güreşçi Rıza Kocaalp, Gezi Direnişindeki göstericilere küfürlü yazıları ile tanınan bir "sporcu" olmasına rağmen AKP'li düzenleme komitesi tarafından seçilmesi AKP'nin pervasızlığını açıkça ortaya koyuyor. Mersin'de olimpiyat oyunlarının yapılması için büyük harcamalar yapıldı ancak hemen bütün oyunlar, boş tribünlere oynandı. Bu arada bu olimpiyatlarda, Türk takımında dopingli oyuncu sayısı yeni bir rekora imza attı. *Abo/solfasol*

Gökçek, Gezi Parkı Direnişçilerini Tehdit Ediyor.

Gökçek, direnişin başlarında, direnişçileri, bir kaşık suda ya da tükürükle boğmakla tehdit etmişti. Başbakan'ın Gezi Parkı direnişine karşı örgütlemeye kalktığı mitinglerde Mehmet Ali Alabora'yı Gezi olaylarından sorumlu tutmasının hemen akabinde, Gökçek de içindeki tüm kötülükleri, Mehmet Ali Alabora'ya alabora etti. Erdoğan ve Gökçek'e göre, Gezi Direnişinin baş aktörü, Mehmet Ali Alabora idi. O, Otpor isimli, çeşitli ülkelerde iktidarları devirmeye dönük bir örgütün elemanıydı, karanlık dış mihrakların ajanıydı. Alabora'nın oynadığı interaktif özellikli "Mi Minör" oyunu, aslında Gezinin senaryosuydu... Her şey orada planlanmıştı, falan filan... Yani bir yığın saçmalık, yalan dolan. Ancak Gökçek'in bu saçmalıkları, öte taraftan bir hayli de tehlikeli. Bu ülkede birçok aydın, sanatçı, din adamı, böyle saçmalıklara inandıkları için, hedef gösterildikleri için öldürüldü.

Gökçek, Gezi Direnişi, Ankara Kızılay'a yayıldığında, polis göstericilere uyguladığı şiddet sonrasında kendilerini tutamayıp şiddet uygulayan kimi şiddet yanlısı gençlerin kırıp döktükleri 3-5 otobüs ve otobüs durağını gösteriyor ve toplam zarar ziyanı açıklıyor. Ardından da bu zarar ziyanın, bu işin müsebbibi olanlardan tahsil edilmesi gerektiğini söylüyor.

Aslında fena fikir değil; zarar veren, verdiği zararı tazmin etmeli diyor, Gökçek. Gökçek'in bir çoğu yoksul halk yığınlarından gelme gençlerden bu zararı tazmin edip edemeyeceği meçhul ama Ankara'ya sırf yapamadığı metro nedeniyle verdiği zararın milyar dolarları bulduğu bilinen Gökçek'ten bu zararı tazmin etmesini istemek de ilk gelen halkçı belediyenin görevi olsun isteriz. *Abo/solfasol*

Daha Çok Tüket Ankara: Ankara'daki Alışveriş Merkezlerinde Tüketimi Teşvik Amacıyla 2.Si Yapılan Ankara Şapın' Fest, Şaşalı Gösterilerle Bitti.

Haziran başında başlayacağı ilan edilen Alışveriş Festivali, bir hafta geçikme ile başlatıldı. Festival kapsamında dev konserler, sergiler, moda gösterileri, dev kampanyalar düzenlendi. Festival boyunca, kimi alışveriş merkezlerindeki esnaf, memnuniyetini dile getirirken, özellikle alışveriş merkezi dışında dükkanları olan esnaflar, memnuniyetsizliklerini dile getirdiler. Aslında AVM'lerde de durum çok iç açıcı değil. Şehirdeki cadde üzerindeki dükkanlarını kapatarak büyük alışveriş merkezlerine kaçan büyük marka sahibi dükkanlar da, artık tekrar şehir içindeki cadde ve sokaklara dönme planları yaptıklarını söylüyorlar.

Nitekim, bu festival boyunca Gazi Üniversitesinden akademisyenlere yaptırılan bir anket çalışmasına göre, Alışveriş Festivalinden memnuniyetini bildirenlerin çoğunluğunu, aylık 1000TL'nin altında para kazanan, bekâr ve kadınlar (A.Tayfun-E.Arslan-www.isarder.org) oluşturuyor. Yani satınalma güçleri en zayıf olan kesim. *Abo/solfasol*

İktidar, TMMOB'u Yok Etmek Üzere Beklenen Yasayı, Bir Gece Yarısı Operasyonu İle Çıkarttı.

Aylardır ha geldi, ha geliyor diye bekleniyordu: 3994 sayılı imar yasasında yapılan değişikliklerle, 400 binden çok üyesi olan Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği, artık uzmanlık alanlarında olmasına rağmen hiçbir harita, plan, proje ve etüt için vize ve onay veremeyecek, denetim yapamayacak. Dolayısıyla daha önce kendisine yasayla verilmiş, kendi uzmanlık alanlarındaki teknik projelerde denetim ve onay/vize gelirlerinden de mahrum kalacak. Mühendis Odalarının yetki ve gelirleri yasayla, Şehircilik ve Çevre Bakanlığına devredildi. Aslında bu bir skandal, çünkü bir taraftan işin yürütmesini de yüklenen mercilerin aynı zamanda denetim ve onay makamı olması demokrasilerde rastlanacak bir durum değil. Demokrasiyi sandığa endeksleyen anlayış, teknik denetimleri kendisine muhalefet eden uzman meslek kuruluşlarının elinden alıp, yine icracı kuruluşların eline vermekte bir beis görmüyor.

Hükümeti temsil eden kesimler, geniş halk yığınları tarafından tepki çeken bu taslaktan vazgeçildiğini, birçok kez ifade etmişti. Ancak TMMOB'un, AOC'nin yapılaştırmaya açılmasına, Elektrikte özelleştirmelere, HES'lere, Kanal İstanbul'a, Üçüncü Köprü ve diğer rant projelerine karşı çıkması ve son olarak, Taksim Dayanışması içinde yer alması ve Gezi Parkı direnişine katkıları dolayısı ile başbakan tarafından cezalandırılması amacıyla, gündemde olmamasına rağmen önerge verildi ve yasalaştırıldı.

TMMOB'u bitirmeye dönük bu saldırı, siyasi partiler ve Barolar Birliği, KESK, DİSK, TTB gibi meslek örgütleri ve sendikalar tarafından kınandı. Yurtdışından da kınamalar geldi, Kuzey Kıbrıs Meslek Odaları önergenin yasalaşmasını kınadı. TMMOB ve bağlı odalar tepkilerini, İstanbul, Ankara, İzmir ve diğer şehirlerde üyelerinin katıldığı kalabalık protesto gösterileriyle gösterdiler. Ankara'da yapılan gösteride Çevre ve Şehircilik Bakanlığına siyah çelenk bırakmak isteyen oda üyelerine polis müdahale etti. *TMMOB/abo/solfasol*

2 Haziran'da Eskişehir'deki Gezi Parkı Eyleminde, Kimliği Belirsiz Kişilerce Saldırıya Uğrayan Ali İsmail Korkmaz da, Hayatını Kaybetti.

Korkmaz ile birlikte Gezi Parkı Direnişinin ardından ölümler 6'ya yükseldi. Ağır yaralanan, gözünü kaybeden onlarca kişi ve gazdan etkilenen, copla, palayla, kaba dayakla yaralanan binlerce insan var. Korkmaz'ı uğurlamak için Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa'da geniş katımlı gösteriler yapıldı. Korkmaz'ın cenazesi, Hatay'da geniş yığınların katılımıyla kaldırıldı. Cenazeye polis tarafından Ankara'da öldürülen Sarısülük ile yine Hataylı olan ve Adana'da öldürülen Cömert'in aileleri de katıldı ve Korkmaz'ın ailesi ile dayanıştılar.

Ali İsmail Korkmaz, demokratik gösteri hakkını kullanan bir öğrenciydi; Eskişehir'deki gösteriler sırasında polisin saldırısından kaçmış ancak polis

olması kuvvetle muhtemel kimliği belirsiz kişiler tarafından feci şekilde dövülmüştü. 2 Temmuz gecesi, ellerinde sopa ve coplarla, polisin kullandığı gaz maskelerinden takan sivil giyimli kişiler, yakaladıkları göstericileri, acımasızca dövmüşlerdi. Kimliği belirsiz sanılan kişilerin bazılarının sivil giyimli polisler olduğu Eskişehir'de, İzmir'de, Antalya'da ortaya çıkmasına rağmen, Eskişehir Valisinin, Ali İsmail Korkmaz'ın ölümü sonrası, bu ölümün sorumlusu olarak da gösteri yapma haklarını kullanan göstericilerin kendi kendilerine zarar verdikleri açıklaması, iktidar odaklarının pervasızlığını göstermekte.

Yine polisler tarafından korunan elleri palalı ya da silahlı saldırganların, İstanbul, İzmir, Ankara ve Antalya'da şiddet sergilemeyen göstericilere saldırdıkları, kameralar tarafından tespit edilmişti. Ancak iktidara yakın adalet mekanizması, gözaltına alınan palalı saldırganı, yurtdışına kaçma şüphesi olmadığına karar vermiş ve serbest bırakmıştı. Bilindiği gibi eli palalı saldırgan, hemen ertesi gün Fas'a kaçtı. Yine Ethem Sarısülük'ü Ankara'daki gösterilerde kuşkuya yer bırakmayacak bir biçimde öldürdüğü tespit edilen A.Ş. isimli polis de, aynı adalet mekanizması tarafından serbest bırakılmıştı.

Gösteriler sırasında orantısız güce sıklıkla başvuran polise bizzat başbakan tarafından çeşitli vesilelerle açıkça destek verildiği biliniyor. Uzun süredir yurt içinde ve dışındaki insan hakları kurumlarının ve gözlemcilerinin de dillendirdiği gibi, adalet sistemi de iktidarın icraatlarına karşı çıkanları, antidemokratik ve hukuksuz bir biçimde adeta cezalandırıyor. Asıl olarak şiddete başvuran ve demokratik hakları olmasına rağmen göstericilerin gösteri yapma hakkını orantısız şiddetle engelleyen, ölümlere ve yaralanmalara neden olan polis ve zorbalar ise cezasız kalıyor. *gazeteler/abo/solfasol*

Tmmob'un Toplumcu Başkanı Teoman Öztürk Ölümünün 19. Yılında Çeşitli Etkinliklerle Anıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu ve aynı zamanda Taksim Dayanışma Platformu üyesi Ayşe Işık Ezer, Teoman Öztürk'ün mezarı başındaki anma töreninde yaptığı konuşmada, TMMOB ve ona bağlı odaların üyelerinin Taksim/Gezi Direnişine verdikleri destek nedeniyle gözaltına alındıklarını, cezalandırıldıklarını hatırlattı ve TMMOB'un neredeyse darbe günlerinde bile görülmemiş bir baskı ve saldırı ile karşı karşıya kaldığını söyledi. AKP'nin kent yağmasına, orman, mera, su, doğa yağmasının önünde duran TMMOB'dan intikam almak için, cezalandırmak için elinden geleni yaptığını vurgu yaptı. Ancak tüm saldırılara karşın "TMMOB'un kamu yararı mücadelesini asla durduramayacaktır. Mesleğimize, örgütümüze, ülkemizin kamusal zenginliklerine sahip çıkmaya devam edeceğiz" diyerek konuşmasını tamamladı.

Mezarı başında anılan Teoman Öztürk, Toplumcu Mühendis mücadelesinin önderlerindendi. 1973-1980 arası TMMOB başkanlığı yaptı. Ankara Yenimahalle'de TMMOB ve Yenimahalle Belediyesinin dayanışmasıyla Teoman Öztürk anısına bir öğrenci yurdu yapılmakta. *TMMOB/abo/solfasol*

AOÇ'ye Köy Kurulması Nasıl Engellendi

Gezi Parkı eylemlerinin ardından başlayan forumlar, bir yandan eylem süreçlerini konuşurken, bir yandan da kent muhalefeti üzerinde kafa yormaya başladı.

Ülkenin büyük sorunları yanında, yaşadığımız mahalle ve şehirde de karşılaştığımız sorunları çözmek için yeni mücadele yöntemleri ve kazanımlara olan ihtiyaç daha hissedilir hale geldi. Basit, anlaşılabilir ve herkesi ilgilendiren sorunlarda herkesin katkısını ve sahiplenmesini sağlamak kent mücadelesi kazanımlarının en temel noktası.

Anıtpark Forum katılımcıları olarak biz de benzer tartışmaları yaptıktan sonra, belediye meclis gündemini takip etmeye karar verdik ve başladık.

İlk olarak da AOÇ'de bir köy kurma projesi ile karşılaştık. Kent Konseyi tarafından görüşülmek üzere belediye meclisine sunulan "Atatürk Orman Çiftliği arazisinde geleneksel tarım ve hayvancılık kültürümüzün yaşatılabileceği bir köy kurulması" projesi idi. Önce Turizm Komisyonu raporuna ulaşıp herkes ile paylaştık, ardından da Kent Konseyinin iki

satırlık hiçbir bilgi içermeyen raporuna ulaştık ve tüm forumlar ve kentle paylaştık. Belediye Meclisinin Pazartesi günü başlayıp hafta boyu devam eden toplantılarını yerinde izleme üzere gruplar oluşturduk. Çarşamba gününden itibaren de Belediye meclisini toplu olarak izlemeye karar verdik. ANFA'nın 300 kadar sivil giyimli görevlisinin Belediye Binası önünde toplanması üzerine de, yapmayı düşündüğümüz eylemi iptal ettik. Eylemi iptal ettik ama az sayıda kişi ile meclis toplantısını izlemeye devam ettik ve gelen basın mensuplarına süreci anlatan bilgi metinlerini de ulaştırdık.

Bu arada, Belediye meclisinin CHP ve MHP'li üyelerini de bilgilendirdik ve AOÇ'nin daha fazla talan edilmesine izin vermemelerini istedik. Sürec boyunca Belediye Başkanı da dahil kimseyi hedef almadık ama herkesi taraf olmaya çağırdık. Net bir sorun üzerinden net bir hedef koyduk; **Projenin belediye meclisinde reddedilmesi.** Sorunu ve getireceği sonuçları, basın, sosyal medya ve birebir ilişkilerle yaygınlaştırdık. Bütün bu sürecin sonunda Cuma günü Belediye Meclisi toplantısına gittiğimizde Gökçek'in AKP'li belediye meclisi üyelerine "maddeyi reddedin" dediğini duyduk. CHP ve MHP'li üyelerin reddinin kesinleşmesinden sonra AKP'li üyelerinde red kararı vermesiyle proje iptal edilmiş oldu. **Kazandık.**

Bu Anıtpark forum ve dolayısıyla, mahalle/halk meclisleri için, Ankara'deki tüm forumlar için büyük bir adımdı. Forumlar olarak önümüze daha büyük hedefler koyarak başarabileceğimizin de müjdecisi oldu. /Tülin Yıldırım
Unutmadan, bu daha başlangıç!

Sermaye Destekli İktidarın Yukarıdan Bakan Sponsorlu İftar Sofralarına, Dayanışmacı Yeryüzü Sofraları Alternatif Olarak Geliyor.

Siyasal İslamcıların, iktidara yürüyüşlerinde biraz da kurdukları iftar çadırları, etkili olmuştu. Her yıl Ramazan ayında iftar çadırlarının kurulduğu, İstanbul Taksim ya da Abbasağa'da, Ankara'da Anıtpark'ta ya da Hacı Bayram'da bu yıl benzerlerinden farklı iftarlar veriliyor. Gezi Parkı eylemlerinin katılımcılarından Anti-Kapitalist ve Devrimci Müslümanların tertiplelediği **Yeryüzü İftarına** sadece oruç tutanlar değil, oruç tutmayanlar da dahil herkes çağrılıyor.

Bu iftarlar, iftara katılacak olan herkesin katkıları ve dayanışması ile örgütleniyor. Sermaye gruplarından sponsor yok. Katılan herkes, getirdiğini kurdukları yer sofralarında birbirleriyle paylaşıyor. BBC'ye konuşan Devrimci ve Anti-kapitalist Müslümanların sözcülerinden İhsan Eliaçık iftarlarda AKP belediyeleri gibi çadır kurmalarının nedenini şöyle açıklıyor: *Çadırları devlet kuruyor. Biz devletin insanlarla bir sömürü ilişkisi yaratan bu çadırlara da sponsorlu çadırlara da karşıyız. Aynı zamanda lüks otellerdeki pahalı iftarlara da karşıyız. Herkes yanında sade iftar menüsünü getirecek. Örneğin ben bugün 10 poğaçaya, 10 ayran alıp Taksim'e gideceğim diyor ve oruç tutan tutmayan herkesi davet ediyor. Bu iftarların Gezi Ruhunu yaşatmak ve paylaşımı çoğaltmak için önemini anlatıyor.*

Nitekim önce TOMA'ların önünde Taksim'e kadar İstiklal Caddesi boyunca kurulan sofralar hızla tüm yurttan yaygınlaşıyor. Laiki, Devrimci Müslüman'ı hep birlikte iftar açıyor. Yaşasın Dayanışma. *Abo/solfasol*

Özgür Nehirler İçin Büyük Atlama #dirennehir

Dijle Kılınc - Doğa Derneği

14 Temmuz 2013

Nehirlerin özgür akması için 14 Temmuz Pazar günü tüm Avrupa ile aynı anda Türkiye'nin otuzu aşkın noktasında yüzlerce insan nehirlere, onların beslediği göllere ve denizlere atladı.

Her yıl tüm Avrupa'da düzenlenen Büyük Atlama, Türkiye'de de Hasankeyf'ten Burdur'a, Samsun'dan İzmir'e birçok noktada gerçekleştirildi. Büyük Atlama'nın amacı bir yandan nehirlerin yaşaması için mücadele verirken, bir yandan da nehirlerin bizim için ne kadar değerli ve vazgeçilmez olduğunu bizzat suyu kucaklayarak hatırlamak.

Tüm Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de nehirlerin üzerindeki tehditlerin başında barajlar geliyor. Anadolu'nun hemen hemen tüm dereleri, nehirleri enerji üretimi gereğiyle şirketlere devredildi. Yüzlerce yıldır vadisinde doğa dostu geleneksel bir yaşam sürdüren yerel halkın geleceği ile birlikte Türkiye'nin biyolojik çeşitliliğinin yüzde 80'i de suyun borulara ve tünellere hapsedilmesi nedeniyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

Büyük atlamaların Türkiye'de ilk defa gerçekleştiği ve Türkiye'deki son büyük doğal nehir olan Dicle Nehri üzerinde kurulması planlanan Ilisu Barajı yapıldığı takdirde Yukarı Dicle Vadisi ve 10 bin yıllık tarihi Hasankeyf kenti geri dönüşü olmayacak bir şekilde yok olacak ve on binlerce insan yurtlarını terk etmek zorunda kalacak. Üstelik Hasankeyf ve Dicle Vadisi UNESCO Dünya Mirası kriterlerinin onda 9'unu sağlayan dünya üzerindeki tek yer.

Ankara'da Süvari Çayı'nda Atladık

Ankara'nın Beypazarı ilçesine bağlı Uruş beldesindeki Süvari Çayı; Köroğlu Dağları Önemli Doğa Alanından (ÖDA) doğup, Kırmir Vadisi ÖDA'sına doğru yol alan, yöre insanlarının alabalık avladığı, mendereslerinde çeltik yetiştirdiği, nesli dünya ölçeğinde tehlike altında olan küçük akbabanın yaşadığı, özlet eşsiz doğasına hayat veren tertemiz bir çay. Çay üzerine Dereli HES Projesi yapılmak istendi ancak yöre halkının, ilgililerin ve Doğa Derneğinin çabaları ile Dereli HES «Çed Gerekli Değildir» kararına karşı açılan davada, duruşmanın ardından nihai karar açıklandı. İptal kesinleşti. Bu arada hukuki mücadele de devam ediyor. Şimdi kamulaştırma kararına karşı bir dava da sürüyor. Yöre halkından ve doğa gönüllülerinden oluşan 30'dan fazla kişi bu haberi yaygınlaştırmak ve Nehirlerinin Özgür Akmasını istediklerini anlatmak için Büyük Atlama organizasyonu kapsamında Süvari Çayına atladı.

Nehirlerin yaşam kaynağımız olduğunu belirten Doğa Derneği Genel Müdürü Engin Yılmaz, "Planlanan 2000 baraj ve HES projesi gerçekleştiği takdirde Türkiye'de özgür akan tek bir nehir bile kalmayacak, göllerimiz kuruyacak, denizlerimizde yaşam olmayacak. Oysa bizler suyla olan bağlarımızı yeniden hatırlamak, suyla bütünleşmek ve yaşam kaynağımızı korumak istiyoruz. Hasankeyf örneğinde olduğu gibi bir avuç kazanç uğruna nehirlerimizin "yenilenebilir enerji" adı altında "yeşil ekonomi'nin bir parçası olarak baraj ve HES'ler ile yok edilmesine sessiz kalmayanlar Anadolu'nun dört bir yanında suyu şükranla kucaklayarak nehirlerin ortak yaşamımız için ne kadar değerli ve vazgeçilmez olduğunu hatırlattılar." dedi.

Bozkır, Akbaba ve İnsan Küçük Akbabalar İçin Alarm: İnsanlık İçin Alarm...

Evrım Tabur (Doğa Derneği, Kuş Gözlem Sorumlusu)

Üzerinde belki hiç, belki tek tük ağaç olan bozkırın yanından geçerken çoraklığına, boşluğuna bakıp içlenmekten alamaz kendini insan...

Fakat çoğu zaman gerçek, tüm öğrendiklerimizin aksine, farklıdır ilk aklı gelenden. Tıpkı bozkırlar, tıpkı akbabalar için akla gelenler gibi...

Bozkır ağaçlandırılması, uzaktan gelen baraj suyu ile bolca sulanarak tarım yapılması gereken yer. Akbabalar belki bu yazıda bile neden yer aldığını anlayamadığımız, ölümü hatırlatan soğuk ve belki hain hayvanlar. Sizce de öyle ise sakın çekinmeyin devam edin okumaya çünkü biliyorum ezberleri bozmak için buradayız.

Bozkır... Bozdur boz olmasına ama, uzaktan bakınca. Biraz samimiyetle yaklaşıldığında ilkin küçük ama rengarenk çiçeklerini gösterir. Kimi zaman dünyada sadece bu kırlarda var olan bitkilerdir o gördükleriniz. Çünkü Anadolu'nun bozkırları bir çok bitkinin türleştiği, toprak içeriği farklılığı ve mekansal ayrımlarla özgünleştiği alanlardır. Çorak gözükene o kırlar bu canlıların varlığının devamı için yegane yurttur.

Yalnız bitkilerin değil küçükbaş hayvancılıkla geçinen köylünün de yurdu, doğup büyüdüğü, her yamasını bildiği bu kırlardır. Çobanın ve sürünün yoldaşı, kırnın bekçisi ise akbabalardır.

Akbabalar her gün kilometrelerce gezip ölmüş hayvanları bulur ve hastalık yayılma riskini ortadan kaldırırlar.

Bozkır ve akbabalar binlerce yıldır birlikte var olmuş sonra onlara hayvanları ile insanlar eklenmiş. Sonraları insan hoyratlığını, yanlış politikalarını ve kimyasal ilaçlarını da katmış. Döngüler karışmaya, haksızlıklar olmaya başlamış.

Küçük Akbaba Yurdundan Gitmesin Diye

Ankaralı olan birinin bu döngüleri, birliktelikleri, eşi olmayan canlıları ve daha fazlasını kolayca görebileceği bir yer Beypazarı.

Bu bozkır krallığı ve onun küçük akbabaları yargılarımızın inadına bereketin ve hayatın kanıtı sanki...

Öyle bir bereket ki bu nehirlerle vadilere yazılmış. Bu vadiler ve geniş ovalara bakan sarp kayalıklar küçük akbaba yuvası ve akbabalar için dünyadaki son güvenli sığınaklardan biri olmuş. Çünkü türün sayısı etkilediğimiz doğa ve harcadığımız dünya kaynakları ile birlikte hızla azalmakta.

Küçük akbaba (Mısır akbabası/*Neopron percnopterus*),

erişkinlerinin beyaz tüyleri, nurlu sarı yüzleri ile en çarpıcı ve belki de akbaba adını en çok hak eden tür. Fakat 2007 yılında "en az endişe" (*Least concern*) seviyesinden "dünya çapında tehlikede" (*Endangered*) seviyesine düşmüş ve bir yıl içerisinde "dünya soyu tehlikede türler listesinde" üç basamak düşen sadece birkaç türden biri. Bu durum karşısında dünyada pek çok sivil toplum örgütü türün varlığının korunması için ciddiye ve içtenlikle çalışıyor. Fakat buna rağmen Avrupa, Afrika ve Hindistan'da son yıllarda da sayıları hızla azalıyor.

Bu durumun nedenlerinin tamamı insanlar ile ilintili dersem sanırım şaşırmayacaksınız. Mesela neler mi bunlar?

- Leşleriyle beslendikleri yaban hayvanlarının yok olması,
- Leşleriyle beslendikleri evcil hayvanlara verilen ilaçlar ve bunların akbabaların dokularında birikerek böbrek yetmezliği gibi sonuçlar doğurması,
- Avlandıkları canlılardaki tarım ilaçlarının vücutta birikmesi,
- Etrafa tilki ve kurt gibi hayvanlar için yasal olmayan şekilde bırakılan zehirli etler,
- Vurulmuş hayvanları yemeleri ile kurşun zehirlenmesi,
- Elektrik telleri ve rüzgâr türbinlerine çarpma,
- Doğal yaşam alanlarının yok olması, yuvalarının tahribi ve tacizi,
- Göç sırasında kullandıkları Ortadoğu'daki çarpışmalar ve kışladıkları ülkelerdeki iç karışıklıklar sırasında vurulmaları vb.

Fakat Beypazarı bozkırlarında ve vadilerinde durum şimdilik o kadar kötü değil. 2010 yılından bu yana Doğa Derneği olarak yaptığımız küçük akbaba izleme çalışmalarında çift ve yuva sayıları her yıl artmakta. Fakat bunun esas nedeni araştırmaların yeni başlaması ve hala sürüyor olması olsa da son 8 yılda Balkanlardaki küçük akbaba sayılarının yarıya indiği düşünüldüğünde tüm Avrupa için Beypazarı sonuçları iyi haber vermeye devam ediyor.

Küçük akbabanın bu bozkırlarda var olma hakkını korumamız ve bir yoldaşımızı daha kaybetmemek için tahmin edeceğimiz gibi değiştirmemiz gereken yargılar ve yaklaşımlar var. Bunun için ilk olarak anlamamız gereken konu bozkırların bozkır kalması. Bu konuda yanlış bir politika ile birçok alan ağaçlandırılıyor. Hatta bunun uğruna servetler harcanıyor. Sonunda ise iyi ihtimalle başarısız olunuyor veya bir örneği daha olmayan canlı çeşitliliğine zarar veriliyor.

Büyük mandıralar desteklenerek, açık geleneksel hayvancılık

ilkel ve yetersiz olarak değerlendiriliyor. Oysa bu tip hayvancılık, bozkırın dengesini kurarken küçük akbaba ve bizim için sağlıklı besin sağlıyor. Tarımda kullanılan ilaçlar yalnız akbabaların vücudunu değil bizi de sarıyorken, hükümetler gerekli değişiklikleri yapıp kendi doğamız ile uyumlu tarıma yönelmiyor.

Aslına bakarsanız küçük akbabalar azalarak dünyanın onlar kadar bizim içinde yaşanması zor bir yer olduğunu gösteriyor.

Şimdi bize düşen bozkırlar hala bereketli, akbabalar hala yaşam doluyken kendimiz ve onlar için doğru olanları talep etmek ve belki inisiyatif almak.

Bozkır krallığında Beypazarı Doğa Evi'nden selamlar.

Behzat da Gelince

Gökçer Tahincioğlu

Her şey biraz vardı da, her şey biraz eksikti sanki. Sonra o vicdanlı, içi efendi dışı asi halleriyle Behzat da geldi.

Ben bir ara futbolcu olmuştum. Gazeteci olmadan biraz önce, hem de Gençlerbirliği'nde.

Kızılay'dan çok değil 10 dakika yürüdüğünüzde, başka bir kente gelirdiniz; Maltepe. Öyle Rus revülerinin akınları yoktu o zamanlar. Sabah çorbacıları, yanmaktan yorulmuş tozlu ışıkların günün ilk ışıklarına yenilmiş hüznü, o ışıkların altında Ankara pavyonlarının sadece gidenlerin tanıdığı şöhretlerinin Maltepe'deki fotoğrafçılarda çekilmiş, tahtayla çerçevelenmiş afişleri.

Küllük Bar, Siyah İnci'nin o dev afişi, ünlü olma hayallerini Maltepe'ye gizleyip, hayatını "Misket" oynayarak kazanan o açık sarı saçlı kadınların küçük fotoğraflarından yapılmış cam vitrin. İşte o pavyonun hemen yanından ve geceyi yeniden bitirmişlerin arasından geçtiğinizde, Gençlerbirliği'nin hala yaşamasını sağlayan Vehbi Koç Yurdu'nun altındaki kulüp binasına gelirdiniz. Türkiye'nin altyapıya en çok yatırım yapan kulübünün imkânları da Türkiye gibiydi işte. Eşofmanı, formayı verir, ayağına seneye de olacak kramponu seçer, lisansını çıkartır, sadece kulübün karşısındaki o 3 film birden oynatan sinemaya gitmeye yetecek maaşı aydan aya öderdi. Oradaki kara tahtaya sabah daha gün ışıken kadrolar yazılır, herkese nerede oynayacağı tarif edilir, otobüs varsa otobüse binilir, yoksa koşarak, Anıtkabir'in hemen karşısındaki Anıttepe sahasına gidilirdi. Sabah 10.00'da başlardı maçlar. Yarım limon, bolca BenGuy ve Gençlerbirlikli olmanın ruhu. Büyüklerin "kazanmanın her şey olmadığını" anlatan o hallerine inat, altyapıda kazanmak, o büyüklerden olabilmek için

gerekliydi. O yüzden de formasıyla imrendirip kimi zaman mahalleden gelecek adam bulamadığından 10 kişiyle sahaya çıkan takımları, önüne geleni de yenerdi. Maçlardan sonra bir aferin alıp, o kadar çok gol atıp rakibi rencide etmenin çok da manalı olmadığına yönelik sözleri de dinlerdiniz de yine de kazanmak da gol atmak da güzeldi işte.

Başka takımlara benzemezdi. 19 Mayıs'ta A takımın maçını izleyebilirsiniz, şanslı olup da top toplayıcı seçildiğinizde, anladınız hemen. Tribündeki, o tribünü asla dolduramayan emektarların en coşkulu tezahüratıydı; "Haydiiii Gençler" diye bağırarak. Onlar, kasalarını tribüne yerleştirip, üzerinde raki içip peynir yiyerek maç izleyen kuşaktandı. Gençlerin, profesyonel liglerden bile düştüğü kuşaktan.

Kalabalık tribünlere giderdi dondurmacılar, meşrubatçılar. Orada ise Turşucu Hurşit vardı. Yaz günü bile turşu satardı. Devre arasında memleketin dümeni niye sola kıramadığı sohbetleri, solun makûs kaderinin hüznü izleri. Kalede, defansa kızıp da formasını yırttığı için, yırtılan o formayı mutlaka dikecek olan malzemeciden maç sonu fırça yiyecek Deli Okan. Şeref tribününde Cavcav.

Sonuçta, okul takımına hakları yenip alınmayan çocukların kurduğu takımdı bu işte. Ne kadar efendi olsa da, dünyaya bir parça soldan bakan, seyircileri "solda" duran bir kabadayı. Dünyayı sarsacak o mutlu zamanı bekleyen ve beklerken mücadele etmenin, o gün gelmeyecek olsa da o gün gelmiş gibi mutluluk vereceğini bilenlerin takımı. Bazen sezon açılışına nereden bulduğu anlaşılmayan kırmızı

siyah şapkasıyla Mahmut Tuncer de gelirdi ya, Gençler taraftarı yine de alkışlardı. Bilirdi hatırla sahada şarkı söyleyen Tuncer sayesinde artırılan paranın, altyapıdaki o çocuğun hasta annesine kaldığını.

O yüzden Mahmut Tuncer'li sezon açılışlarının tek güzel yönü, şapka ve ahde vefaydı. Her maç sonu, yenilmişlerin kabesi Maltepe'de soluklanan, galibiyeti de sadece Maltepe'yi bilenlerin hüznüyle dinlediği "Misket"le kutlayan genç çocuklar.

Her şey biraz vardı da her şey biraz eksikti sanki. Anıttepe'nin o buz tutmuş toprağında koşuşturduktan yıllar sonra Behzat Ç. geldiğinde tribünlere, okul takımına alınmadığı için takım kuran çocukların ruhu yeniden canlandı 19 Mayıs'ta. O okulda okuyan ama haksızlıktan, yıldığından o okullu olamayan çocukların takımı, artık sahaya Behzat'ın jenerik müziği ile çıkar oldu. Bir şarkısı oldu takımın. Ve alışmadığı kadar çok taraftarı. Tribünleri sol bir aşkla kucaklayan, hakeme kızdığına "acemi hakem", tribünlere bağırmadığı için kızdığına "lütfen ayağa kalkar mısınız" diye tempo tutan, büyük takımlarda oynayan futbolcularına gelenekleri "İstanbul'a gittin de böyle mi oldun" tezahüratıyla anımsatan ahir zaman kahramanları. Kupalar önemli değil. Orada olmaktan keyif almaktır Gençlerli olmak. Ve kupalara tapanlara ders verildiğinde çocuk coşkusuyla oynamak. Şimdilerde alın teri dökülen o tesislerde büyüyor her daim genç Ankaralı. Daha güzel oynayacağı günler de gelecek. Ve o gün de söyleyeceğiz: "Ne zaman sarhoş oldum da kaldırıyom kolları"

ROBOSKI'YI SORUMLULARINA HATIRLATIYORUZ!

Roboski utancında 19. ay. Vicdanı körelmemiş, adalet arayışından vazgeçmemiş herkesi davet ediyoruz. 28 Temmuz Pazar, 19:00, İnsan Hakları Anıtı, Yüksel Caddesi/Kızılay/ ANKARA

Roboski için Adalet Girişimi

Ankara'nın Unutulmaz Belediye Başkanı... Vedat Dalokay'ı Anarken

Arif Şentek

Geçtiğimiz 21 Mart günü, Ankara'nın efsanevi Belediye Başkanı Vedat Dalokay'ın aramızdan ayrılışının 22. yıldönümüydü. Dalokay'ı 21 Mart 1991'de, Kırıkkale yakınlarında meydana gelen bir trafik kazasında eşi ve bir oğluyla birlikte yitirmişti.

1973 - 1977 yıllarında Ankara Belediye Başkanlığı yapan Vedat Dalokay, bir belediye başkanının ve özellikle başkente yakışır bir belediye başkanının nasıl olması gerektiğinin çok renkli bir örneğini vermişti. "Belediye başkanı dediğin biraz deli olmalı" derdi. Hakkındaki 'kent efsaneleri' bugün de anlatılır durur.

Başarılı bir mimardı. Tasarladığı Kocatepe Camii fazla çağdaş bulundu, temelleri dinamitle patlatılarak yıkıldı, yerine Osmanlı taklidi bugünkü cami yapıldı. Daha sonra aynı yaklaşımla tasarladığı bir başka cami bugün Pakistan'ın başkenti İslamabad'ın simgesi durumunda, kent'in başköşesinde her gün on binlerce kişi ziyaret ediyor.

Her şeye çocuksu bir merakla ve heyecanla bakar, yaratıcı yenilikler bulur çıkarırdı. Güzel konuşurdu, güzel yazardı, yani on parmağında on marifet olan bir insandı. Ödül aldığı çok sayıda mimarlık yarışmasının yanı sıra Kolo adlı çocuk romanı ile TRT ödülü kazanmıştı. Bir ara gazete patronluğu bile yapmıştı.

Üyesi olduğu ve 1960'larda birkaç dönem yöneticilik yaptığı Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde 21 Mart akşamı düzenlenen bir sohbet toplantısında dostları Dalokay'ı andı. Sohbette onunla birlikte çalışmış Aydan Erim, Önder Şenyapılı ve Prof. İlhan Tekeli, kızı Gözde Dalokay ve oğlu Hakan Dalokay katıldı. Anlatılanları bir araya getirdiğinizde ortaya heyecan ve yetenek dolu, sıra dışı bir insan çıkıyordu. Anlatılanlara ona ilişkin kimi tanıklıklarımı aktararak katılıyorum.

İlk kez Dalokay'ı 1960'ların sonunda İstanbul Boğaz Köprüsü tartışmalarının yoğunlaştığı günlerde görmüştüm. Ülke ihtiyaçları içinde önceliği olmadığı için ve kente etkilerinin ne olacağı araştırılmadan yapılıyor diye köprüye karşıydık. Mimarlar Odası yönetiminden Dalokay'a gittik, ODTÜ mimarlık öğrencileri olarak mimarlarla birlikte köprüye karşı Ankara'da bir şeyler yapabilir miyiz diye konuştuk. Bizden daha heyecanlıydı. Gözleri parlayarak hemen şöyle bir görüntü çizdi: "Hep birlikte geniş katımlı bir yürüyüş düzenlemişiz, Bulvar'dan geçiyoruz. Paçalarımızı sıvamışız, omuzlarımızda testiler. Elimizde pankartlar, 'Anadolu susuz, Boğaz'a köprü yapılıyor' diye slogan atıyoruz."

Daha sonra Mimarlar Odasında yollarımız kesişti. 12 Martın ağır baskı ortamında yaptığımız ve suskun geçen bir genel kurul toplantısında kürsüye çıkmış, "Biliyorum, susuyorsunuz, ama namlusunda yatan bir mermi gibi susuyorsunuz" diye başlayan heyecanlı bir konuşma yapmıştı. Ankara'nın emektar gazetecilerinden Mustafa Ekmekçi, Dalokay'ın bu sözlerini Yeni Ortam'ın birinci sayfasında manşete taşımıştı. Haber Anadolu baskılarında çıktığında Ekmekçi bizi aradı, sıkı yönetimle başımızın belaya gireceğinden çekiniyordu. Haklısın dedik, haber daha sonraki Ankara ve İstanbul baskılarından çıkarıldı.

Biz grup disiplinine aşırı önem veren bir ekiptik, Dalokay ise pek öyle sınırlamalara gelecek bir insan değildi. Oda seçimlerinde bizim listenin dışından adaylığını koymuştu. Sonunda yedeğe bile seçilemeyince "pes yahu, korkular sizden" gibi bir yorum yapmıştı. Sevgili hocamız Aydan Erim "Abi sen bu Oda'yı filan bırak gel şu Ankara'ya belediye başkanı ol" deyince gözleri gene heyecanla parladı ve şöyle dedi: "Valla düşünmüyör değilim azimim, Maliye'den paran mı çıkmadı Maliye Bakanlığının, bakanın evinin önünü su, kanalizasyon diye kazmaya başlayacaksın. Mutlaka işini hallederler".

İlginçtir seçildiğinde bu dediğini yaptı. Bu arada siyasal tavrını da gayet yalın ama ustaca düşünülmüş hareketlerle ortaya koydu. 5 Bask militanının idamını protesto etmek için gitti, İspanya Büyükelçiliği'nin sularını kesti. Kızılay ve Kurtuluş meydanlarına konulmuş ve üzerinde Atatürk'e mal edilen ama hiçbir kaynaktan doğrulanamayan "Türk âleminin en büyük düşmanı komünistliklerdir. Her görüldüğü yerde ezilmelidir" sözleri yazılı kötü pleksiglas panoları bir punduna getirdi ve söktürdü.

Dalokay anlamlı siyasal çıkışların ötesinde halktan yana anlamlı projelerin de ilk adımlarını attı. Örneğin, bugünkü Batikent'in başlangıcı olan "Akkondu" onun girişimidir. Herkesin kapısına bir şişe süt getirmek için inek ithaline girişen Dalokay'dır. "Halk Ekmek Fabrikası" onun döneminde kurulmuştur. Onun çabalarıyla "Golf Kulübü" halka açık bir kamusal alana, "Altınpark" a dönüştürülmüştür.

Belediye başkanlığı sırasında kendisiyle görüşen Yugoslav gazeteciler anlattıklarından etkilenmiş ve "size sosyalist diyebilir miyiz" diye sormuşlardı. Dalokay: "Geçiniz efendim biz onun çok ötesindeyiz" diye yanıt vermiş, gazeteciler "o zaman komünistsiniz" deyince "İlla da bizi bir "izm" e sokmayın, biz öyle "izm"lerle sınırlandırılmayız" demişti. Böylesine geniş, özgür ve yaratıcı kişiliği ile ne yazık ki partisi içinde liderliğe rakip görüldüğü için dışlanmış, 1977 yerel seçimlerinde aday gösterilmemişti.

Yitirdiklerimizin ardından "anısı yol gösterebilir" deriz ya, Dalokay gerçekten anılarıyla, yaşamı ve yaptıklarıyla bugüne yol gösterecek bir insandı. Umarım, siyaset bilimciler, politikaya meraklılar ve yeni bir yerel seçimin arifesinde Ankaralılar onu daha yakından tanımaya, anlamaya çalışırlar.

DOSYA: ENGELSİZ KENT

Bir ülkenin çağdaşlık çizgisi çocuğuna, yaşlısına, engellisine ve azınlıklarına gösterdiği hassasiyetle doğru orantılıdır. Direniş sırasında engelli bireylere karşı ne kadar duyarlı olduğumuzla yüzleştik.

Bir gece vakti TOMA'nın orantısız gücüne tekerlekli sandalyesi ile direnen adamın duruşu uzuncadır uykuda olan vicdanlarımızı uyandırdı. "Bu kadarına da pes!" dedirten görüntüler belleğimizde kazındı. "Tekerlekli sandalye ile ne işi varmış direnişte?" yaklaşımına en güzel yanıtı sokakları, parkları, forumları dolduran engelliler verdi.

Engelliler Gezi'deydiler... Erişilebilirlik, saygınlık ve gasp edilen hakları için gezindiler. Bilinen ve sanılanın aksine en çok örselenen yanlarını işfa etmek için değil; insan olduklarını, düşündüklerini, ürettiklerini, sevdiklerini, sevmediklerini,

yaşam hakkını, birey olmayı, etiketlemelerin yükünü taşımaktan yorulduklarını anlatmak ve öteki olmadıklarını vurgulamak için sokağa çıktılar. En önemlisi bu toplumun vazgeçilmez parçaları olduklarını, yaşama herkes kadar artı değer katabileceklerini haykırmak için yürüdüler, durdular, slogan ürettiler, direndiler.

Engeli kol, bacak, göz, kulak olarak görenlere, bedene yön verenin akıl olduğunu fısıldadılar. Özgürlük bedene hapsolamaz! Bugün firaridir gözler, kollar, bacaklar, kulaklar... Tüm parçalar bileşip yok olanların yokluğuna ağlamak yerine, olanla onurluca durmaktadır!

Solfasol varoluşlarıyla bize insanlığımızı anımsatan ve hissettirenler için bu ayın dosya konusuyla tüm okurlarını buluşturuyor: ENGELSİN KENT! Engelsen çık aradan... Çık ki "Engelsiz Kent"ler inşa edelim.

Foto: Özgür Çakır Arşivinden

Editör'den

A. Şebnem Soysal Acar / asebnemsoysal@gmail.com

Kent havası insanı özgür kılar. Kentler özgürlüğün doyasıya yaşandığı yerlerdir. Çünkü demokrasi bilincinin gelişmesindeki en temel iki öğeden biri kettir. Özgürlük ve demokrasi ancak insanın kendisine ait olduğunu fark etmesi ve kentin üzerinde filen söz sahibi olabilmesi ile mümkündür.

Peki, bizler kendimizin ne kadar farkındayız ve yaşadığımız mekân üzerinde ne kadar söz sahibiyiz? Yaşadığımız kentte ne kadar özgürüz?

Sırf merakınızdan kentin en ücra semtini görmek için otobüse atlayıp, bilmediğiniz bir yolda insanlara karışmak için en son ne zaman durakta beklediniz? Nezih semtler kadar; köhne çarşıları, pasajları, yıkıntıları, perili köşklere de bilir misiniz? Gecekonduklara koşut gökyüzünü delen sinsi binaların, yeşilsizlikten adına park denen vahalara sığınmış börtü böceğin, çoluğun çocuğun, gencin ihtiyarın çaresizliğini hisseder misiniz?

Hepsinden geçtim...

Küreselleşme ile pompalanan yapı, yaşa, tüket anlayışı sonucu yaşadığınız kentin iliğini kemiğini kurutuyor musunuz?

Suluk alıp verdiğiniz yerde çoğu zaman konuşmanız, yazmanız, örgütlenmeniz, tepkilerinizi dile getirmeniz yasaklandı mı?

Kadın olmak, LGBT olmak, çevreci olmak, hayvan hakları savunucusu olmak sizi ötekileştirdi mi?

Şimdi sahiden özgürüz diyebilir miyiz? *Aslında hepimiz engelliyiz.*

Kentli Olma Bilinci

Sorun, kentli olma bilincine sahip olmadan kentleşmek. Kentlerimizi, insanın kendini fark edebilmesi, keşfedebilmesi ve her yönden geliştirebilmesi için elverişli ortamlar haline getirmemiz gerekli. Kent dediğimiz yer yüksek binalar, beş altı şeritli yollardan ibaret değil ki. Tarihi ve doğal dokusu yok edilmeden, çağının güzellikleriyle yaşayan/yaşatılan bir mekân düşlüyorum. Okulları, üniversiteleri, sinemaları, tiyatroları, konser salonları, bisiklet yolları, dua mekânları, kütüphaneleri, müzeleri, meydanları, parkları... Erişilebilirlik açısından herkesin eşit şanslara sahip olduğu bir yaşam alanı benim zihnimde kent. Bu bakış açısına göre yaşadığım kent engelli.

Engelsiz Kente Ulaşmak...

"Engelli olmak" kültürel bir kavramdır. Doğuştan ya da sonradan yaşamın bir parçası haline gelen engel, sosyal alanda diğer insanlarla birlikte anlam kazanır. Bireyin fiziksel engellilikleri, onun içinde yaşadığı toplumun parçası olmasının engelliyicisi değildir. Ancak engelliğe yüklenen anlam ve etiketleme bu durumu yaratır. Toplumun engel anlayışı ve kentli olma bilinciyse engelli ya da engelsiz kentleri doğurur.

Toplum olarak engelli bireye bakımımız "çaresiz bir hastalığa sahip" algısından öteye geçemediğinden, olumsuz kültürel tanımlamalara göre yaşıyoruz. Dikkat edin, engelli olanların kendilerine yönelik tanımlarından çok, egemen olanın yani engelli olmayanların tepkileri toplumsal bakış açısını biçimlendirmektedir. Kentleri engelsiz hale getirebilmek için; toplumda, engelli oluşa ilişkin algının ve ön kabullerin betimlemesini yapmak, işlevselliği engelleyenleri değiştirmek şarttır.

Kırlamayan Atom Parçasığı: Önyargı

Farkındalık kazandıkça engelliğe ilişkin toplumsal tutumumuzun; cehalet, acıma, merak, korku ve utanma içerdiği ile yüzleşeceksiniz. Bu olumsuz tutumlar, engellilerin toplumsal hayata katılma ve kendilerini var edebilmelerinin önündeki en büyük engeldir. Engellileri toplumdaki uzaklaştıran ve bunun devamlılığını sağlayan sadece yollar, çıkılması imkânsız merdivenler, ulaşılamaz mekânlar değildir. Bu fikrin ıstırabını hissedebilmemiz için zihnimizin izdüşümü dilimizde dolaşanlara bakmamız yeterlidir. "Kör Allah'a nasıl bakarsa, Allah da köre öyle bakar," "Gece gözü kör gözü, gece işi körler işi," "Körle yatan şaşkı kalkar," "Deli deliyi görünce sopasını saklamış," "Gördün deli, savrul geri," "Delinin ipiyle kuyuya inilir mi?" *Bu kültürel pencereden bakınca zihniyetim engelli...*

Durduğumuz Nokta...

Dosyayı yayına hazırlarken editör olarak amacım; farklı yaş gruplarından, kentin değişik dokularıyla temas içinde olan yazarları bir araya getirmek ve onların bakış açısını yansıtabilmektir. Aynı zamanda şimdiye kadar Gazete Solfasol'de hazırlanmış dosyaları kucaklayabilmek ve bazılarında küçük göndermeler yapabilmektir. Diliyorum başarabilmişizdir.

Sevgili Okur, "Engelsiz Kent" ile ilgili öneri, görüş, eleştiri ve yazılarınızı bilgi@solfasolgazetesi.com adresine bekliyoruz. Zira bu konu bir dosya ile bitmez...

Dosya Görselleri: Aydan Çelik, Pınar Büyükgüral, Özgür Çakır, Onur Mat

"Tekerlekli sandalyedeyseniz siz mutlaka "dilençi" yani "daima yardım edilesi bir varlık" olmalıydınız."

Engelliye Bakış ve Yerel Yönetim- Alper Şirvan

"Bazı sorunları çözmek için büyük paralar gerekiyor, medyanın desteği ve vicdan temizliği şart. Ama duygu sömürsü ne kadar gerekli?"

Televizyon Engellileri Kaybediyor- Simto Alev

"Uzaktan gördüklerimin dışında, birebir tanıştığım bir kör olmamıştı. O gün, beni Alper'le tanıştırdılar."

Kim Kördü?- Özden Bilgin

"Bir şeyi gerçekten isteyip nelerin yaratılabileceğini anlayabilmek için Muhammed'in evini ziyaret etmek gerek. **İstiklal Mahallesi'nde Bir Ressam Gülçin Yılmaz**

"Ortak duyarlılık ve akıl pek çok şeyi hepimiz için "ERİŞİLEBİLİR" kılmayı düşünür." **Temize Çekilmiş İnsanlığımızın Özeti: KENT- Aktan Acar**

"Mavi kapak kampanyasının bir gün bitecek ve yerine toplumun "vicdan temizlemesine" yardımcı olacak başka bir kampanya bunun yerini alacak."

Mavi Kapak-Celal E. Karadoğan

"Sınıf ortamında engelli bir öğrenci olsaydınız, neler yaşayabilirdiniz diye sorduğumda öğrencilerim; "Arkadaşlarım benimle dalga geçerdi, evde yaşamak zorunda kalırdım" şeklinde cevaplar veriyorsa, çözümü çok uzaklarda aramamak lazım."

Öğretmen Gözüyle Engel- Nalan Akduman

"Röportajı okuduğunuzda Down'luların akranlarından çok farklı olmadıklarını hissedeceksiniz."

47'nin Sırrı: Down Sendromu Bir Hastalık Değil Genetik Bir Farklılıktır- Nilgün Pekçağlayan

"2001-2010 yılları arasında Çocuk Koruma Merkezi'nde tedavi edilen ihmal ve istismara maruz kalmış çocukların % 25'ni engelli çocuklarımız oluşturmaktadır." **Zihinsel Engelli Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar- Figen Paslı**

"Engelliler için ayrı yapılmış yaşam alanlarına karşıyım. Ayrıştırmak, izole etmek yerine entegrasyonu gerçekleştirmeliyiz."

Engelliler Bir Gün Engelsiz Bir Dünyada Yaşayabilir mi?- Gizem Girişmen

"Basit bir engelle yaşarken bile bu kadar hayatı bir konuda sıkıntı çekiyorsa insan, daha ağır engellerle yaşayanlar için hiç bir düzenleme olmaması onları evlerine mahkûm ediyor."

Ufuk'un Engeli- Ufuk Duruman

"ODED, etkinliklerde yer almak, engellilere yönelik çalışmalardan yararlanmak ve bunlara katkı sağlamak isteyen herkese açık." **Orta Doğu Engelsiz Eğitim Derneği- Ayşegül Mercan**

"Bazı engelleri aşmak, bastonla yüksek atlama antrenmanı yapmak gibi bir şey." **Cesur Yüreklere- Nuran Karakılıç**

"Özel eğitimde çalışmak pek çok yükünlüğü ve yüzleşiyi beraberinde getiriyor." **Özel Eğitimden Engele Bakış- Hande Ece Şenocak**

"Kızılay'da Down Cafe her yerde içebileceğiniz kadar taze, her yerde yiyebileceğiniz kadar gevrek simitler sunuyor. Başka bir yerde olabileceğinden ne daha ucuz ne daha pahalı. Tek farkı çalışanlarının Down'lu oluşu."

Başka türlü olanların fırınında pişen ekmeğin tadı: DOWN CAFE- Nevzat Şahin Öcal

"Engellilerin kent yaşamını sağlıklı kılması gereken partilerin başında hiç şüphesiz sosyal demokrat partiler geliyor."

Engelsiz Kent-Eren Aksoyoğlu

"Bir kentin meydanlarında ve parklarında, yaşlılar ve çocuklar çoksa, sokaklarından çok sayıda kadın gelip-geçiyorsa, kent, engellilerin sokağa çıkmasını ve dolaşımını önemsiyorsa, o kent müşfik bir kettir."

Engelliler Bir Kentin Nesi Olurlar?- Akın Atauz

"Engelli insanların astronomi ile uğraşmaları sırasında karşılaştıkları sorunlar." **Engelsiz Amatör Astronomi-Özgür Cengiz**

Temize Çekilmiş İnsanlığımızın Özeti: KENT

Aktan Acar - aktanacar@gmail.com

Kent, kentlilerin birbirlerine ve inşa ettikleri uygarlığa karşı bir taahhüdü, bazen sessiz bazen de yazılı bir sözleşmesidir. Herkesin bir diğeri için yapabileceği, verebileceği ya da alabileceği bir şey vardır kentte ve bütün bu alışveriştir (hep ticari olmak zorunda da değil) kenti insan uygarlığının merkezine oturtan.

Kent, insanlığın yerleşik hayat deneyiminin binlerce yılda damıtılmış halidir. Evrene ve birbirimize dair bütün bildiklerimizin özetidir. Kimi zaman en katı ve kati haliyle yasalar, yönetmelikler, kurallarla vücut bulan, kimi zaman ise birbirini tanıyan ve ortak bir kaderi paylaşan kentlilerin binlerce yılda neredeyse ortak bilgi ve duyarlılıklarında ortaya çıkan bir özet.

Bütün o yasalar, yönetmelikler, kurallar, ortak yaşamın, hem de bu büyüklükte bir alanda bu kadar çok insan için, asgari koşullarını herhangi bir tesadüfe bırakmadan sağlamanın yolu. Ancak bu sağlamlık beraberinde kaliteyi de getirmiyor. Aklimızın bu özetleme, standardize etme becerisi, aslında duyarlılıklarımızı hayata geçirmenin aracı olmalı.

Bu ortak duyarlılıklarımız, kaynaklarımızın sınırlı, toprağın değerli, yeşilin az olduğu bir çevrede yüksek katlı binalarda nasıl yaşayacağımız ile bütün o çok

katlı binalarda yaşayanların tüketecekleri enerji ve üretecekleri atığı değerlendirme arasındaki dengeyi arar. Ulaşımı, yüksek kaldırımlarla ve asfalt arasındaki ilişkiye indirgemez, kentin tüm olanakları ve kaynaklarına erişebilmenin imkânları açısından bakar. Kentin servislerini ve olanaklarını kentlilere karşı bir güç kullanmanın aracı olarak görmez (İstanbul'un ulaşım ağını, ulaştırmamanın bir aracı haline getirmesela). Kenti, kentlilerin toplam bilgisinin ortalaması ile değil, en yüksek bilgi, en geniş bakış açısı ile ama en az bilen ve olanaklara en az ulaşabilenler için geliştirilen politikalarla idare eder.

Ortak duyarlılıklarımız evlerimizin yüksekliği, onları birbirine bağlayan merdivenler, o merdivenlerin korkulukları arasındaki ilişkiyi sadece inşaatın maliyeti açısından değil, insanca yaşayabilmenin hem ekonomik hem de sağlıklı koşulları açısından değerlendirir. Pencereleri, yönetmelik istediği için değil, gün ışığını, temiz havayı, dalgın dalgın uzaklara bakabilmeyi bir hak olarak gördüğü için yapar.

İşte bu ortak duyarlılık ve akıl, caddenin karşısını, binanın üst katını, kaldırımın üstünü, lavabonun musluğunu, pencerenin kolunu, sokağın lambasını, trafiğin işaretini, asansörün düğmesini ve sayamadığımız daha nice şeyi herkes için, hepimiz için "ERİŞİLEBİLİR" kılmayı düşünür.

Başka Türü Olanların Fırınında Pişen Ekmeğin Tadı:

DOWN CAFE

Nevzat Şahin Öcal - nevzatsahinocal@gmail.com

Hepimiz engelliyiz. Görme engelli, işitme engelli, dokunma engelli. Üstelik bir özrümüz de yok. Kent hayatı diye bir orman karanlığına dalıyor ve görmeden, duymadan, teğet geçmenin sağlayacağı kısacık temas anı irkilmesini yaşamadan geçiyoruz şehrin içinden. Birinin gözünün içine bakmak konusunda engelliyiz. "Farklı" olanların dünyasından yansıyacak ışıkların gözerimizi almaması için başımıza geçirdiğimiz karton kutuların içinde yaşıyoruz. Algımızı tümüyle kendi rutinimize ve alışkanlıklarımıza yönelik bir cin olarak besliyoruz. Algımız ışığını hayattan değil, hayata dair genel geçer beğenilerin, karşı çıkmaların, vasatı yakalamış tercihlerin ve ikinci sınıf ahlâki kabullere dair kör bir kılavuzun rehberliğinden alıyor. Hepimiz engelliyiz. Başka türü olanların fırınında pişen ekmeğin tadı hakkında hiçbir fikrimiz yok. Çünkü iyi hissetmenin nasıl bir duygu olduğuna ilişkin olarak, kanaat sepetimize doldurulmuş ağırlıklardan kurtularak hafiflemenin ve şehir hayatından haz almanın başka yollarını aramak konusunda engelliyiz.

Kızılay'da Down Cafe her yerde içebileceğiniz kadar taze, her yerde yiyebileceğiniz kadar gevrek simitler sunuyor. Başka bir yerde olabileceğinden ne daha ucuz ne daha pahalı. Tek farkı çalışanlarının Down'lu oluşu. Down: Aşağı, düşük... Hiç çekici ve itibar kazandıran bir çağrışımı yok. Oysa başımıza geçirdiğimiz o karton kutunun içinde bize eşlik eden mutluluk cini, hep yüksek, yüce ve yukarıda olan parıltılı şeylerle beslenmeye alışmış. Yemek seçen şımarık bir velet gibi yani. Ancak yukarıdaki dallardan bir meyve koparabilirse yüzü gülüyor. "Up" olursa mutlu, "down" olursa surat sallıyor. Hal böyle iken, etrafta, mutluluk cinimizi gıcıklayacak bolca "up" seçenek varken, "down" bir tercihi kent insanına benimsetmeye çalışmak baştan yenilgiye razı olmayı gerektiriyor. Olsun. Deneyelim. Bir daha yenilmeye razı olalım. Kazanmanın, iyi hissettiğimiz tek an olduğuna dair efsaneyi de gözden geçiririz belki.

Toplam beş, altı garson dolanıyor ortalıkta. Bazen Alman Pastası ısmarlıyorum, önüme açöreği geliyor. Ses etmiyor. Onu yesek ne olur. Ne olur bir kez de "parasını verdiğimiz" (ne can alıcı bir ayrıntıdır) sürecin efendisi olmayıversek. Sadece bir bardak çay içmek istediğinizde bile önünüze servis açılması çok hoş bir şey değil mi? Garson üniforması içinde size servis yapması gereken elemanların, dışarıdaki masalarda sokak esnafıyla sohbe dalgıncı sigarasını bitirmesini beklesek ne olur? Zamanımız bu kadar mı kıymetli? Kıymetli ise verelim işte birine zamanımızı. Hep mi kar zarar hesabı yapacağız? Yorulmadık mı bu yıldır, utanç verici aritmetikten?

Yine de teslim etmek gerekir ki, Down Cafe'de servis hiç aksamıyor. Sadece bazen bir an, 'bir şey oluyor'. O ana tanıklık ederken yüzünüze bir gülümseme gelip oturuyor. Down'lu birinin hayata tutunma çabasının, iş yapmanın, hizmet vermenin ezberinin çocuksu bir dikkat dağınıklığıyla çözüldüğünü, sonra hemen hızla toparlandığını izliyorsunuz. Kaldı ki, bu durum, emsal yerlerdeki garsonların umursamaz ve işinden bıkkın haline göre çok daha az sinir bozucu bir seyir sağlıyor size. Oturduğunda ağır zihinsel engelli bir durumla karşılaşmayı bekleyenler hayal kırıklığına uğurlar. Öyle bir durum yok.

Farklı olan durumu göz göze gelme anlarında yaşıyorsunuz. Göz göze geldiğinizde, size "Acaba ne istersin?" ya da "Mutlu musun?" diye soran bakışlarla karşılaşılıyorsunuz. Garsonlar, genel olarak gülüyorlar. Kızılay'da yüzünü indirmemiş bir garsonun elinden kahve içmenin, ne kadar nadir yaşanan bir durum olduğunu bilen bilir. Buradaki garsonlar ise hep gülümsüyor. Hoş değil mi?

Hoş değil mi, engellerinden sıyrılmak. Birine sebepsiz gülümseyebilmek. Bir çay bir simit üç lira tutarken, beş lira verip üstünü almadığınızda garsonun gözlerinin büyüdüğünü görmek. Yazık ki çoğumuz bunu yapamıyoruz. Çünkü engelliyiz. Bakma engelli, gülme engelli, tevazu engelli. Kaldırımlarda, kafamıza geçirdiğimiz kutunun içindeki mutluluk ciniyle kısır bir sohbe sürdürerek, başkasını ve başka iyi hissetme ihtimallerini görmeden yürüyüp geçiyoruz. Kutuyu çıkarsak belki şunu göreceğiz: Aşağıda ve düşük olanın hizasında da iyi bir şeyler var. Sebepsiz gülebiliyorlar örneğin. Hoş değil mi? Çok da bir şey beklemeden Down Cafe'de bir çay için.

Kim Kördü?

Özden Bilgin - ozdenyilmazbilgin@gmail.com

Hiç kör tanımamıştım. Uzaktan gördüklerimin dışında, birebir tanıştığım bir kör olmamıştı yani. O gün, Bakanlık'taki toplantı bittiğinde birkaç arkadaş ayaküstü sohbet ettik. Beni Alper'le tanıştırdılar. Gençten, -yani benden daha genç- aydınlık yüzlü biriydi. Konuşurken doğrudan gözlerime gözlerime bakışı ilginç geldiyse de, bir manaya yormadım. Ayrılma vakti geldiğinde, Alper de Kızılay'a gittiğini söyleyince beraberce yürüyecek olduk. İşte o anda, Alper elini cebine atıp, beyaz bastonunu çıkardı. O anda anladım görmediğini. Yardım edeyim dedim, kolundan tutmak istedim. "Ben sizin kolunuza girersem daha rahat yürürüm" dedi. "Peki" dedim. Yürüdük, binanın dışına çıkıp az ilerdeki dolmuşa bindik. Kızılay'da indik. Sakarya Caddesi'ne gidecektim, ben de oraya gidiyordum. Bastonunu cebinden çıkarmadı, nasılsa ben vardım, koluma girdi ve yürümeye başladı. Birden kendimi dışarıdan gördüm: Kolumda genç bir adamla sokakta yürüyorum! Bizi böyle gören birinin, kör bir adamla dolaştığını düşünmesine imkân yoktu! Ben, evli, çocuklu, öğretmen hanım, sokakta kocası olmayan bir adamla kol kola yürüyorum! Birisi görürse! Eşime söylerse! Söylemez de, kendi kendine bak kadının yaptığına derse! Kör olmayan herkes görebilir beni, kör olmayan ve beni tanıyan herkes, ne der, ne düşünür hakkımda! Eyvah, ne yaparım ben! Eşime ne anlatırım!

Bir çare bulmalıydım! Alper'e, "Yakınlardaki bir büroya uğramak zorunda olduğumu" söyledim. Acaba kendi gidebilir miydi? "Tabi, tabi" dedi. "Ben giderim, siz işinizi halledin." Kolumdan çıktı, cebinden bastonunu çıkardı, yürümeye başladı. Koşarcasına uzaklaştım. Kumrular Sokak boyunca ilerledim. Nefes alamıyordum. Kendime, eşime, "herkes'e lanetler okudum! Kızgınlığımı dün gibi hissediyorum. Daha fazla dayanamadım, geri döndüm. Koştum, koştum, koştum. Alper'e yetiştim. "Kapalıymış" dedim. "Öğlen arasında kapalıymış." Kolumu uzattım, koluma girdi. Zafer kazanmış gibi gülümseyen yüzümü, iyi ki Alper görmedi.

O gün bugündür hala düşünürüm: Kim kördü? Kendi var oluşuna gözünü kapayan ben mi, Alper mi?

47'nin Sırrı: Down Sendromu Bir Hastalık Değil Genetik Bir Farklılıktır

Nilgün Pekçağlayan - p.nilgun@hotmail.com

Down Sendromu, vücuttaki hücrelerin 46 yerine fazladan bir kromozoma sahip olmasıyla ortaya çıkar. Down Sendromu bir hastalık değil genetik bir farklılıktır. Elif Seray Aydoğar ve Aysel Elif Doyuk'la yaptığımız röportajları okuduğunuzda onları akranlarından pek de farklı olmadıklarını hemen hissedeceksiniz. Güzel görünmeyi, hayal kurmayı, sosyal medyada aktif olarak yer almayı en az taydaşları kadar önemsediklerini göreceksiniz. Bakalım bize neler anlatmış...

Solfasol: Okurlarımıza kendinizi tanıtır mısınız?

Elif: Adım Elif Doyuk. 21 yaşındayım. Kitap okumayı çok seviyorum.

Seray: Benim adım da Seray Aydoğar. Yaşım 19. Çorum'da doğdum. Dayım orada müdür olarak çalışıyordu. Anneannem 4 yaşına kadar bana baktı.

Solfasol: Kimlerle birlikte yaşıyorsunuz?

Elif: Annem, babam, kardeşim. Aydın'da dedemler oturuyor, yazın gidiyorum.

Seray: Annem, babam, kardeşim.

Solfasol: İkinizin de kardeşi var. Peki, abla olmak nasıl bir şey?

Elif: Güzel bir şey. O dağıtıyor, ben topluyorum. Onu görünce kendimi iyi hissediyorum. Biraz yakışıklı ve şakacı.

Seray: Abla olmak iyi bir duygu. Kardeşimle güzel oyunlar oynamak... Gurur verici, mutlu oluyorum. Onunla film seyrediyoruz. Onu korumak, iyi bir okula göndermek istiyorum. Büyüyüp okul okumasını istiyorum.

Solfasol: Hangi liseden mezun oldunuz?

Elif: Etlik Kız Meslek Lisesi, Ağırlama ve Gıda Bölümü mezunuyum. Yemek yapmayı öğrendim.

Seray: Atatürk Teknik Kız Meslek Lisesi, Giyim Bölümü mezunuyum.

Solfasol: Lise dönemlerini özlüyor musunuz?

Elif: Evet özlüyorum.

Seray: Evet. Okulumu, hocalarımı özlüyorum. Onlarla beraber sohbet etmeyi özlüyorum.

Solfasol: Bu özlemi dindirmek için arada sırada lise arkadaşlarınızla görüşüyor musunuz?

Elif: Bazen.

Seray: Yok görüşmüyorum.

Solfasol: Bir gününüz nasıl geçiyor, anlatır mısınız?

Elif: Odamda televizyon seyrediyorum. Müzik dinlerim, dergi bakarım. Günlük tutuyorum.

Staja gidiyorum.

Seray: Staja gidiyorum. Mavi Barış Özel Eğitim Merkezi'nde çalışmak beni mutlu ediyor.

Solfasol: Stajdaki görevleriniz, yaptığınız işler neler?

Elif: Mutfaktaki işlere yardım ediyorum. Masa silme, tabakları bulaşık makinesine dizme, sandalyeleri yerleştirmek, masa kurmak görevlerim. Bazen fotokopileri çekiyorum. Dağıtıyorum.

Seray: Ev işlerine yardım etmek için çok şey öğreniyorum. İdari işlere yardım ediyorum. Evrak götürmek getirmek, dosya düzenlemek, fotokopi çekmek benim görevim.

Solfasol: Gelecekle ilgili planlarınız var mı?

Elif: Manken olmak istiyorum.

Seray: Gelecekle ilgili planlarım, şirket müdürü olmak istiyorum. Giyim bölümü ile ilgili şirketim olmasını, çalışanlarım olmasını istiyorum. Servisim olsun beni götürsün, getirsin istiyorum. Aileme üç beş kuruş katkı olsun istiyorum. Onların ihtiyaçlarını karşılamak istiyorum.

Solfasol: Hayal kurar mısınız? En büyük hayaliniz ne mesela?

Elif: Evet kurarım. En büyük hayalim şarkıcı olmak.

Seray: En büyük hayalim... Hmm dokunmatik telefon! Bir de laptopum olsun istiyorum

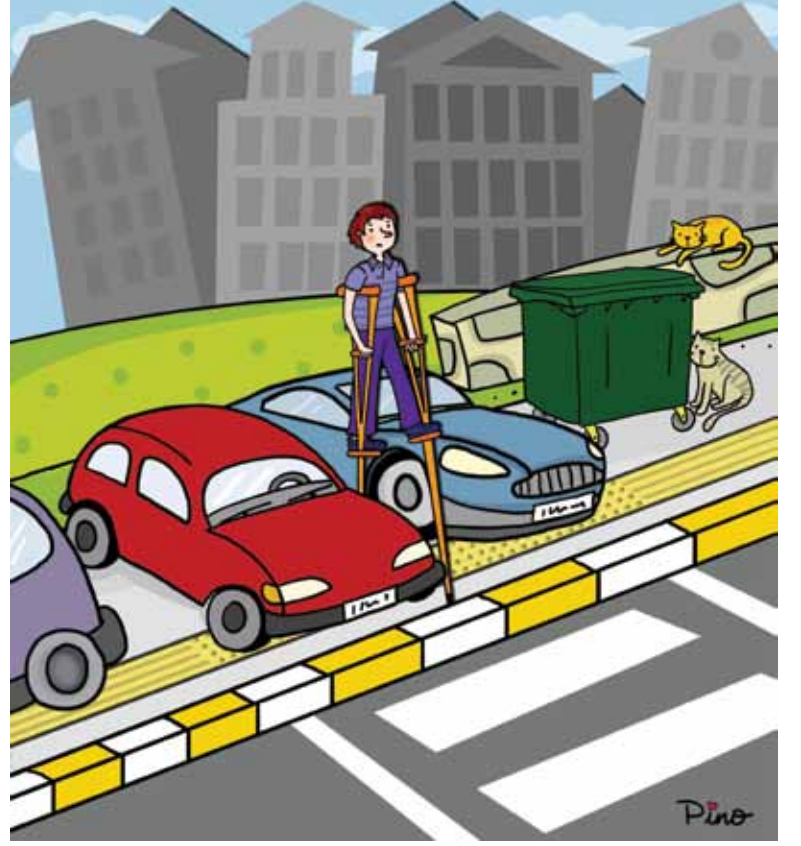
Solfasol: Modayı takip eder misiniz?

Elif: Evet. "Bana Her Şey Yakışır" programını izliyorum. Gömlekleri, etekleri takip ediyorum.

Çocukların Gözünden: Engelsiz Kent

A.Şebnem Soysal - asebnemsoysal@gmail.com / Sibel Düzakın - sibelduzakin@

Can (9): Benim kuzenim yürüyemiyor. Onları ziyarete gidince çok istesem de hareket edemiyorum. Onun üzüleceğini düşünüyorum. Bu beni çok engelliyor. Acaba kuzenim ne hissediyor diye düşünüyorum? Ama bunu kimseye soramıyorum.

Cemre (12): Engelsiz kent demektir. Yaşantılarında mutlu olmaları için da bizim gibi istedikleri gibi yaşayabilmeleri için.

İlteriş (14): Engellilerin bile engellerini hissetmediği kentler.

Sinemis (11): Engelsiz kent için mavi kapaklar topladık. Birbirimizle yarıştık en çok kim kapak toplayacak diye. Böylece yürüyemeyen, evinden çıkamayanlara tekerlekli sandalyeler alındı.

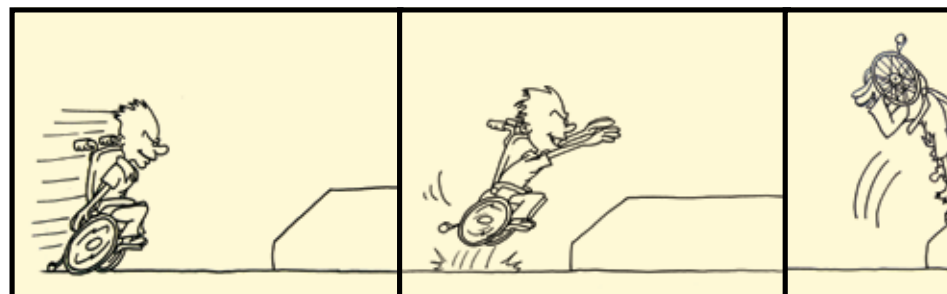
Selenay (13): Engelsiz kent her şey çok engelli olanların. Dışarı çıkmaları için kimseye gereksinim duymadan bantları var her yerde görme çok zor. Bazen elektrik direkleri bizim evin orada bir yokuşun yaralanabilir. Bizim yaşadığımız kent.

Sinan (13): Engelsiz kent denince aklıma zekâsı bizim gibi olmayanlar geliyor. Onların davranışlarına gülenler, alay edenler. Ya da yürüyemeyenlerin asansörlerini, tuvaletlerini kullanıp oraları kirleten ya da bozanlar. Herkes bir gün engelli olabilir. Onun için yardımcı olmalıyız.

İlgin (9): O şehirde her şey çok kolay olur. Araba sürmek, okuma yazma öğrenmek...

Sibel (16): Engellilerin başta ulaşım, sağlık ve eğitim alanlarından toplumdaki diğer insanlar gibi yararlanabilmesi gerekir. Kaldırımlar, üst geçitler, ulaşımı kolaylaştıracak şekilde düzenlenmelidir. Özellikle yalnız yaşayan engelliler kendilerine yardımcı olacak yakınları olmadığı için daha da zorlanmaktadır. Onların tek başına kolayca günlük ihtiyaçlarını karşılayabileceği bir düzen olmalı.

Şimal (11): Bence kentte engelli alanlarımız yok. Sadece bahçelerimiz var. Okulumuzun bahçesinde düşüğümüzde ciddi şekilde yaralanabiliriz. Çim ya da toprak olsa.

İlgaz (9): Kent engellerle dolu. Özellikle hayvanlar için. Ben hayvanları çok seviyorum. Ancak, evimiz bir hayvanla birlikte yaşamak için uygun değil. Ama dedem ve ninemin evi uygun. Onlar bir apartmanın 5. katında oturuyorlar. Evlerinde kocaman bir balkon var. Hep güvercinler gelir oraya. Ben de güvercin besleme düzeneği yaptım. Dedem ve ninem balkonlarına bunu inşa etmeme izin verdiler. Her gün evde kalan ekmeğe ya da yemeklerden bir bölümünü güvercinlere vermeye başlamıştık. Ama bazı komşular hayvan sevmediği için şikâyetçi oldular. Apartmanda yaşayanların balkonları kirlendiği için artık güvercinleri besleyemiyorum. Bence hayvanlara yapılanlar çok acı.

Aral (9): Girilebilir bir şehir. Herkesin istediğini yapabildiği bir şehir. Herkes rahat yaşar, kargaşa olmaz, o şehir de rahatça yaşanır.

Melike (15): Engelleri aşmış, sorunları olmayan, engeli olmayan kenttir. Toplum duyarlıdır ve huzur içinde yaşar. Bence İsviçre gibi olmalıdır.

16): Engellilerin devlet tarafından maddeği yerdirengelsiz kent. Engellilerin %100 olmadıkları için işten çıkarılmamasıdır. lere verilen değer uygarlık seviyesini gösterir.

et (12): Engellilerin msal hayatta hiçbir k yaşamadıkları kenttir.

Berfin (13): Özgür bir kent! İnsan hakları... Sağlıklı yaşam... Duyarlı insanlar... Sevinçli çocuklar... Aklıma bunlar geldi.

Semra (10): Engelsiz kent ne demek bilmiyorum. İlk defa duydum. Ama herhalde görmeyen ve yürüyemeyenler için yapılmış bir kenttir. Ama bence insanlar ayrı ayrı yaşamamalı. Ben yürüyemeyen, konuşamayan, görmeyen insanları görünce çok üzülüyorum. Onlar için büyüdüğümde organlarımı bağışlayacağım.

ek engellilerin demektir. Onlar ayabilirler.

Zeynep (15): Engelsiz kent, engellilerin rahatça yaşamlarını sürdürebildiği, diğer insanlarla yakın olup kaliteli yaşam sürebildikleri yerdir. Bence insanlara kaldırım kültürü öğretilmeli. İnsanlar sağdan yürümeyi öğrensin. Acelesi olanlar ve engelliler soldan yürüsün. Bunu öğrenirse sıkıntı kalmaz.

tır.

Giray (7): Engelsiz kent herhalde çukursuz, dümdüz düz bir yerdir. Kimsenin düşmediği, tırmanmak zorunda kalmadığı. Kocaman duvarlar yoktur orada.

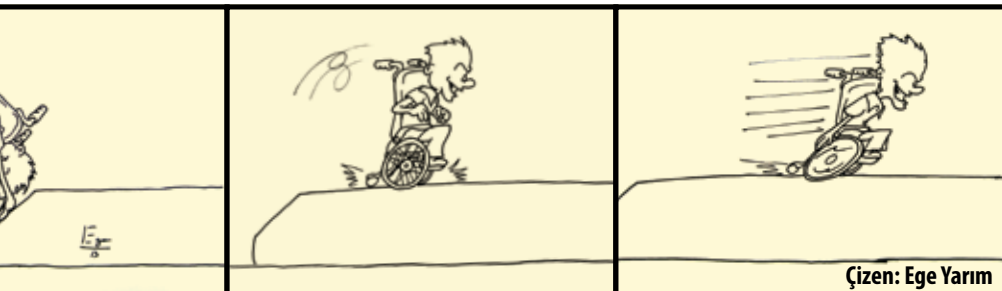
erkesin rahatça yaşadığı bir yerdir ama en ktıklarında yardıma ihtiyacı olan insanların hiç an hareket edebilmeleridir. Şimdi sarı yürüme engelliler için. Ama onların üzerinde yürümek rinin olduğu yerde bitiyor bu çizgiler. Örneğin tam başında bitiyor. Oradan yürüyen biri ız yer pek de engelliler için uygun değil.

Mehmet Can (10): Engelli insanlarda vatandaşımız. Neden vatandaşlar engelli, engelsiz diye ayrılсын ki?

Derin (14): Ulaşım alanında engelliler için özel sistemler kurmuş, toplu kültürel ve siyasi mekânlarda engellilere yer ayırmış, engellilerin istediklere yere istedikleri zaman ulaşabildikleri yer engelsiz kenttir.

Cihan (14): Engelli insanları düşünerek planlamaların yapıldığı kenttir. Örneğin, Ankara Kızılay üst geçitlerinde bir yere kadar yokuş yapıp, merdivenle devam edilmiş. Peki, engelliler nasıl çıkacak? Yapılacak düzenlemeler mantıklı bir şekilde yapılmalı.

n çok çocuklar engelleniyor. Oyun fta sonu kursları var. Bazı kurslarda çok i de öyle. Her yer beton. Koşup oynarken de yaralanıyoruz. Keşke okul bahçeleri

Çizen: Ege Yarım

Seray: Pek fazla takip edemiyorum ama bazen bakıyorum.

Solfasol: En son kendinize ne aldınız?

Elif: Kendime cep telefonu aldım. 3G'li, dokunmatik.

Seray: Kıyafet aldım. Pantolon, bluz aldım.

Solfasol: Oooo güle güle kullan Elif. Darısı diğer isteyenlerin başına. Seray sen de güle güle eskit kıyafetlerini

Solfasol: En çok beğendiğiniz şarkıcı kim?

Elif: Serdar Ortaç

Seray: İsmail YK.

Solfasol: Peki, işte bu "benim şarkım" dediğiniz özel bir şarkınız var mı?

Elif: "Mikrop"

Seray: "Duydum ki çok mutsuzsun."

Solfasol: Okumayı sever misiniz? En son hangi kitabı okudunuz?

Elif: Okumayı seviyorum. İkbâl Gürpınar'ın "Benim Hala Umudum Var" kitabını okuyorum.

Seray: Ben de okumayı seviyorum ama okuduğum kitabın ismi yabancı söyleyemiyorum.

Solfasol: Bilgisayar kullanıyor musunuz? Bilgisayarda en çok neler yaparsınız?

Elif: Evet kullanırım. En çok facebook'ta takılırım.

Seray: En çok facebook'a girerim.

Solfasol: Facebook'a girdiğiniz zaman hangi paylaşımlar dikkatinizi çeker? Sizler neler paylaşıyorsunuz?

Elif: Paylaşılan fotoğraf ve müzikleri beğenirim. Bazı yorumları beğeniyorum. Güzel sözler, şiirler paylaşıyorum.

Seray: Fotoğrafları beğenirim, yorum yapmayı severim. Ben şarkı sözlerini paylaşıyorum. Sözlerin olduğu bir defterim var. Facebook'a yazarım.

Solfasol: Çok yakın olduğunuz arkadaşlarınız var mı?

Elif: Evet, adı Seray. Küçüklüğümüzden beri tanıyorum kendisini. Tam yanımda oturuyor.

Seray: Evet, adı Melike. Güzel, alımlı. Beni sever anlayış gösterir, pek sık görüşemiyoruz.

Solfasol: Yakın arkadaşınızla neler yaparsınız?

Elif: Küçükken pikniğe gittik. Yakın arkadaşlarımla mesajlaşıyorum, telefonla konuşuyorum.

Seray: Ben de aynısı.

Solfasol: Görüştüğünüzde nerelere gidiyorsunuz? Neler hakkında sohbet ediyorsunuz?

Elif: Telefonla görüşüyorum, mesajlaşıyorum.

Seray: Ailesi hakkında konuşuyor, rahatlıyor. Ben onu teselli ediyorum. Kafana takma, hayat istediğimiz gibi olmuyor diye teselli ediyorum.

Solfasol: Nasıl bir arkadaşsınız peki?

Elif: Güzel soru! İyi bir arkadaşım diyebilirim. Paylaşımçı bir arkadaşım.

Seray: Dost canlısıyım, onların sırlarını biliyorum ve kimseye söylemiyorum.

Solfasol: En çok nelere sinirleniyorsunuz?

Elif: Bazen arkadaşım Seray bana çok nazlısın diyor. Ben de darılıyorum, karşı geliyor bana. Bazen kavga ediyorum.

Seray: En çok bana yapılan haksızlıklardan hoşlanmıyorum.

Solfasol: En çok neye veya kime gülersiniz?

Elif: Espri yapanlara gülerim. Salih Abim, Zeynep Hocam. Onlar bana "kokoş" diyor.

Seray: Genellikle aileme şakalaşmayı. Kuzenlerim espri yaptığında gülerim. Onlarla olmaktan mutluym.

Solfasol: Korktuğunuz şeyler var mı?

Elif: Köpekten, gök gürlemesinden korkarım.

Seray: Köpekten korkarım. Köpeklerin bakışları ve havlaması korkutuyor.

Solfasol: Televizyon izler misiniz?

Elif: Evet, Lale Devri, Arka Sıradakiler, Muhteşem Yüzyıl izlerim. Hürrem Sultanı beğeniyorum.

Seray: Muhteşem Yüzyıl izlerim. Ben de Hürrem Sultanı beğeniyorum.

Solfasol: Çok güzel bir sohbetti, teşekkür ederiz.

Elif ve Seray: Biz de teşekkür ederiz. Solfasol'ü okuyanlara selam söylüyoruz...

Orta Doğu Engelsiz Eğitim Derneği

Ayşeğül Mercan - mercanaysegul@gmail.com

Modern dünyada insan hakları mücadelesinin 1215 Magna Carta ile başladığı kabul edilir. Yüzylerce yıllık bu mücadelede engellilerin hatırlanması içinse 21. yüzyılı beklemek gerekli. Avrupa Konseyi'nde kabul edilen 2006-2015 Engelli Eylem Planı ve 2008'de yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler (BM) Engelli Hakları Sözleşmesi ile engellilerin bakıma muhtaç hastalar olmadığı, ilk kez bu denli yüksek sesle ilan edildi. Bölgesel ve uluslararası düzeydeki her iki belgede de engellilik konusunda insan haklarını temel alan bir yaklaşımla, yeni stratejiler geliştirilmesi gerektiği vurgulanmakta. Asıl engelin, toplumsal tutum ve davranışlar ile yasal ve çevresel olumsuzluklar olduğunu belirten Avrupa Konseyi Eylem Planı'na göre temel hedef, toplumsal bütünleşme ve engellilerin topluma tam katılımının sağlanması olmalı. BM Sözleşmesi de buna paralel biçimde; engellilere, topluma entegre olma sorumluluğunun yüklenmesi yerine, eşitliği sağlayacak düzenlemeler yoluyla, topluma engelli bireyleri "içerme" ödevi verilmesi gerektiğini söylüyor.

Türkiye, Avrupa Konseyi Eylem Planı'nın uygulanmasının takibi için kurulan Engelli Hakları Uzmanlar Komitesi'nde de yer alıyor. Ayrıca 2008'den bu yana BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin 130 taraf devletinden biri. Dolayısıyla, en azından teoride, engellilik konusunun hak temelli bir yaklaşımla ele alındığını söylemek mümkün. Ancak engellilerin uygulamada eğitim, istihdam, sağlık ve erişilebilirlik problemleri başta olmak üzere eşitsizlik ve ayrımcılığa maruz kaldıkları ortada. Bu nedenle yasal düzenlemeler, idari faaliyetler ve yargı kararlarında; Eylem Planı'nın ve Sözleşme'nin ne ölçüde dikkate alındığının denetlenmesi ve bunların düzeltilmesi için önerilerde bulunulması bakımından sivil toplum örgütlerine önemli roller düşüyor. Nitekim Avrupa Konseyi, hükümetler ve engelli bireylerin yanında, konunun taraflarından biri olarak değerlendirdiği sivil toplum örgütlerinin, uzmanlık bilgileriyle engellilik hakkında söz sahibi merciler haline geldiğini dile

getirmekte. Eylem Planı ile de Konsey üyesi tüm devletlerin, engelli hakları üzerine çalışan sivil toplum örgütleriyle işbirliği kurması tavsiye ediliyor. Türkiye, sivil toplumun gelişmesi ve örgütlerin sayısı bakımından çok parlak bir tablo sergilemesi de başkent olmasının avantajıyla Ankara, engelli haklarıyla ilgilenen pek çok STK'ya ev sahipliği yapmakta. Bunlardan biri de Kızılay'da hizmet veren Orta Doğu Engelsiz Eğitim Derneği (ODED). Tüm engellilerin insan hak ve özgürlüklerden tam olarak faydalanabilmesini amaçlayan ODED'in en önemli faaliyetlerinden biri, 2000 yılında Engelsiz ODTÜ Topuluğu tarafından başlatılan ve ilerleyen yıllar içinde birçok farklı üniversiteden gönüllülerin katılımıyla genişleyen Engelsiz Dershane girişimine ev sahipliği yapması.

BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin eğitim hakkını düzenleyen 24. maddesi, örgün ve yaygın eğitimde, engellilerle engelsizlerin birlikte devam ettiği bütünleşik eğitim modelini önermektedir. Buna rağmen, Türkiye'de kaynaştırma sınıflarıyla ilgili sorunlar, okullarda süregelen dışlama ve ayrımcılık, öğretmenlerin engelli öğrencilerle çalışma konusundaki yetersizlikleri gibi nedenlerle, derneğin eğitim alanında acil bir ihtiyaca cevap verdiğini söylemek mümkün. Engelsiz Dershane ile üniversite giriş sınavlarına hazırlanan görme engelli gençlerle, üniversite öğrencisi gönüllüler, ODED bünyesinde bir araya getiriliyor. Her yıl Eylül'de başlayan ve haftanın her günü 10.00-20.00saatleri arasında devam eden dersler, hazırandaki sınava dek sürüyor. Lise son sınıf öğrencisi ya da mezun durumundaki görme engelliler, 3 ila 5 kişilik gruplar halinde derslere katılıyorlar. ODTÜ başta olmak üzere, Ankara'nın çeşitli üniversitelerinden gönüllü öğrencilerse bir bilgilendirme toplantısı ve gözlem dersinin ardından; haftada en az 3 saat engelli öğrencilerin Türkçe, Tarih, Matematik, Coğrafya veya Felsefe çalışmalarına yardımcı oluyorlar. 2012/2013 döneminde 12 engelli ve 60 gönüllünün ODED bünyesinde bir araya gelmesi sağlandı.

Böylelikle engelli ve engelsiz kişiler arasında karşılıklı anlayış ve farkındalığın artmasına da önemli bir katkıda bulunuluyor.

Bunun yanı sıra Avrupa Konseyi Eylem Planı'nda "çalışan alanlar" olarak vurgulanan gruplardan biri de engelli kadınlar. Zira onlar hem cinsiyet, hem engellilik temelinde ayrımcılığa maruz kalarak çoklu engellerle mücadele etmek durumundalar. Bu yıl ODED'deki eğitimlere katılan 12 öğrencinin de 5'i kadın ve ilerleyen yıllarda bu oranın kadın öğrenciler lehine artırılması hedefleniyor. Dernek aynı zamanda, kamu sektöründe engelli istihdamının artması amacıyla, Özürlü Memur Seçme Sınavı'na (ÖMSS) hazırlanan görme engellilere de eğitim desteği sağlıyor. Derslerin yanı sıra kitap, kabartma harita ve ses kayıt cihazı gibi eğitim materyalleri sağlamak, engelli ve engelsiz kişilerin bir araya geldiği kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlemek de dernek faaliyetleri arasında yer alıyor.

Kızılay'da, Konur 2 Sokak 71/5 adresinde hizmet veren ODED; etkinliklerde yer almak, engellilere yönelik çalışmalardan yararlanmak ve bunlara katkı sağlamak isteyen herkese açık.

Engelliler Bir Gün Engelsiz Bir Dünyada Yaşayabilir mi?

Gizem Girişmen / Paralimpik Okçu - gizemgirismen@yahoo.com

Kentlerin altyapıları engellilerin dışarıda rahatça dolaşmalarına elverişli değil. Kaldırımlar çok yüksek. Tekerlekli sandalye kullanan biri için Ankara'da tek başına dolaşmak mümkün değil. Üst geçitleri, çoğu zaman çok dik veya önünde bir mantar ya da park edilmiş bir araba ile kullanılmaz hale getirilmiş rampaları düşünürsek, bir yerden bir yere gidebilmek imkânsız. Rampalar, engelli otoparkları veya diğer uygulamalar, toplum tarafından benimsenmediğinde işlevini kaybediyor. Örneğin alışveriş merkezlerinin otoparklarında, engelliler için ayrılan giriş kapısına en yakın olan bölümde engelli plakası olmayan araçlar park eder. O bölümlerin neden engellilere ayrıldığını hiç düşünmeyiz. Arabasını oraya park etmenin bir engelli için ne demek olduğunu bilsek bunu yapmayız. Sorun, toplumsal bilincimizin gelişmemiş olması bence.

Bu bilinci geliştirmek için eğitim çok önemli

ama mevcut düzende bu da çok zor. Çoğu kez hem okulların altyapısı uygun değil, hem de yöneticiler, okullarına engelli öğrenci almak istemiyorlar. Bu durum, kaynaştırma eğitimini imkânsız kılıyor. Oysa farkındalığı yüksek, birbirinin sorunlarını anlayan, bunlara çözüm getiren, birbirini yok saymayan eğitimli bir toplum yaratabilmek için toplumdaki herkesin eğitim alması ve birbirinin ihtiyaçlarını öğrenmesi gerekir. Dolayısıyla engelli ve engelli olmayan vatandaşları ile bir bütün olarak toplum olduğumuz bilincini yaygınlaştıran eğitim politikaları yaratabilmeli ve uygulayabilmeliyiz.

Esas sorun engellileri birey olarak görmemek, eşit birey olmaktan bahsetmiyorum bile. Eğitimde, ulaşımında, yapılaşmada gerçekleştirilen faaliyetler insan odaklı olmalı. Ekonomik olanaklarımızla, dünya standartlarına ulaşamayacak bir ülke değiliz; dünya standartlarında spor merkezleri,

okullar, oteller, konser salonları, tiyatro sahneleri yapabiliyoruz. Ama bunları yaparken, insanı ve ihtiyaçlarını bakış açımızın odağına yerleştirmede, yapılan işler eksik kalıyor. Başarılı bir engelliye, ödül vermek üzere iyi organize edilmiş bir törene davet ediyor ama ödülü vereceğiniz sahneye onun nasıl çıkacağını düşünmüyorsanız, karga tulumba engellilerin oradan ortaya taşındığı görüntülerle karşılaşsınız. Ortada "özürlü" mü diyelim "engelli" mi gibi şekilci tartışmalardan çok daha ciddi bir anlayış sorunu var demektir.

Ben sadece engelliler için ayrıca yapılmış yaşam alanlarına, spor tesislerine, parklara karşıyım. Önemli olan mevcut olan yapıları engellilerin de kullanabileceği hale getirmek. Ayrıştırmak, izole etmek yerine entegrasyonu gerçekleştirmeliyiz. Tasarlarken, hayata geçirirken, engellilerin bu toplumun bir parçası olduğunu gözden kaçırmazsak birçok

sorunumuzu çözeriz. Yapılan her mimari projede engellilerin de düşünülmesi ile eğitim ve entegrasyon odaklı, bir bireyi değerinden üstün tutmayan politikalarla Türkiye herkes için daha yaşanabilir bir ülke olacaktır.

Ufuk'un Engeli

Ufuk Duruman - uduruman@yahoo.com

Tanımı gereği, engelli sayılacak biri değilim. Ancak hayat akışı içinde ister istemez "engelli" konumuna girip çıkabiliyoruz. Bedenimi umursamadan kullandığım gençlik çağlarımdan hediye biri kayak, diğeri dağcılık yaparken iki kez burktuğum dizlerimde şu an menisküs yırtıklarım var. Doktorum ameliyat etmiyor. Rahatça yürüyorum. Ancak, bazen ağırlarım oluyor ve merdiven çıkarken zorlanıyorum. Son zamanlarda ise çömelemez oldum. Dolayısıyla ev dışında tuvalet ihtiyacının belirmemesi için dua ediyorum. Çünkü bizim memlekette genel tuvaletlerin yüzde doksanı alaturka. Hele otobüs yolculuklarındaki mola yerlerinde... Evet, bence de daha sağlıklı ama herkes kullanamıyor işte...

Geçtiğimiz günlerde Kocatepe Beğendik'te kaçınılmaz bir şekilde tuvalet aradım ve aklıma gelen başıma geldi. Sonunda o kattaki bir hanım güvenlik görevlisine durumu anlatıp alafanga tuvaletleri olup olmadığını sordum. "**Engelli tuvaletimiz var, durun size anahtarını vereyim**" dedi. Bunun nasıl bir duygu olduğunu anlatmak zor. Bir yandan sorunun giderilmiş olmasından duyulan mutluluk... Engellileri düşünerek ilave edilmiş bir kabin olmasından duyulan sevinç. Bir yandan da engelli olduğunu fark etmenin yarattığı şaşkınlık. Tuvaletin mekânın içinde değil, dışarıdaki otoparktan girilen bir yerde olması ve ancak akıl edip sorularak ulaşılabilesinden duyulan kızgınlık...

Bu kadar basit bir engelle yaşarken bile bu kadar hayati bir konuda sıkıntı çekiyorsa insan, daha ağır engellerle yaşayanlar için hiç bir düzenleme olmaması onları evlerine mahkûm ediyor maalesef...

Mavi Kapak

Celal E. Karadoğan - ckrdgn@gmail.com

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi tarafından başlatılan ve 3 yıl süren ve ardından da diğer sivil toplum kuruluşları tarafından sürdürülen "Mavi Kapak" kampanyası; engelli derneklerinin de katkısı sonucu başladıktan kısa süre sonra çığ gibi büyüyerek, Türkiye'de bugüne kadar engelliler üzerinden yürütülen en büyük kampanya haline dönüştü. Kampanya kapsamında bir adet tekerlekli sandalye edinebilmek için 10.000 adet (250 kg) mavi kapak toplanması gerekmektedir. Dağıtım yapılan sandalyelerin piyasa bedeli ise yaklaşık 150 TL'dir.

Toplum olarak kolaycı çözümleri seviyoruz. Olayların özünü VE sorunun temel noktalarını gözden kaçırarak, çoğu kez kestirme yollardan çözüme gitmeyi tercih ediyoruz. Ülkemizde ne acıdır ki, görme engelli kadınlar sistematik bir biçimde tacize uğramaktadır. Engelli gençlerin eğitim hakkından yoksun bırakıldığı, fiziki alt yapının standartların çok gerisinde olduğu bir ülke düşünün. Yine bu ülkede yapılan haksızlıklara ve etik dışı davranışlara göz yumulurken, toplanan kapaklarla sosyal sorumluluk görevini yerine getirmenin dayanılmaz hafifliği yaşıyor insanlar.

Olaylara tek açıdan bakmak yerine farklı boyutları ile sorgulaysak; engelli bir vatandaşımız yasalar gereği tam teşekküllü bir devlet hastanesinden rapor alması durumunda zaten, akülü sandalye dâhil bir tekerlekli sandalye temin edebilmektedir. O halde devletin sunduğu bu olanaklar varken engelli bireyleri itibarsızlaştıran bu kampanyaya neden gerek duyulur?

Bu kampanyanın ilköğretim düzeyindeki öğrenciler arasında yaygınlaştırılması, hatta en çok kapak toplayan öğrencinin okul müdürü tarafından ödüllendirilmesi, Türkiye'de engelli bireylerin hak ve özgürlüklerinin geleceği açısından oldukça endişe verici bir durumdur. Engelli sorununda kapak toplayıp sorumluluğunu yerine getirdiğini düşünen bir çocuğun zihnine nasıl eşitlik, adalet, birlikte yaşamak kavramlarını işleyebiliriz. Minik beyinler aciz durumda olduğunu düşündüğü engellilere yardım ederken onlara hangi eşitliği benimseteceğiz. Yardım kültürünün dayatma şeklinde geliştirilmesini nasıl açıklayacağız.

Engelli dernekleri çocuklara ve gençlere kapak toplamak yerine; rampaların önüne park eden araçları engellese, görevlerini yerine getirmeyen kamu kurum ve kuruluşlarında engellilerin haklarını arasa, yasal haklarını kullanma kısaca aktif vatandaş olmayı bu kültürünü geliştirse ya da buna benzer "hak temelli" bir yaklaşım çerçevesinde örgütlense çok daha yerinde bir davranış olmaz mı?

1990'lı yıllarda da sigara bandrolü, kutu kola kapağı gibi özünde geri dönüşüm projesi olan kampanyalar yapılmıştı ve engelli dernekleri de bu kampanyalarda rol almıştı. Sosyal medya gibi etkili bir iletişim kanalı olmaması nedeniyle, bu kampanyalar bugünkü gibi yaygınlaştırılmadı. Mavi kapak kampanyasında sosyal medya etkisiyle milyonlarca insanın "vicdani mastürbasyon", "vicdani aklama" diye nitelediğim kendini iyi hissetmesine yardımcı oluyorlar. Yerdeki şişenin kapağını alıp cebinize koyuyorsunuz ve bir anda duyarlı bir insan, duyarlı bir vatandaş oluyorsunuz. Daha önemlisi gerek vicdani gerekse inanç açısından iyi bir iş yapmanın hazını yüreğinizde hissediyorsunuz. Siz yaşamınıza devam ederken engelli bireyler de kendi yaşamlarına dönüyor. Her tekerlekli sandalyenin her engelli bireyin ihtiyacına cevap vermediğini, her biri için ayrı ölçüler ve özellikler gerektiğini bile öğrenemeden; o sandalye ile bu ülkede sinemaya, kafeye, tiyatroya, çarşıya, pazara gitmenin, otobüse, dolmuş binmenin ne denli zor koşullar altında gerçekleştiğini bilmeden, mavi kapağı toplamakla, vicdanınız rahat uykuya dalıyorsunuz.

Biz yaptık oldu mantığıyla hareket eden çok sayıda dernek, yıllardır bu ve benzeri çalışmalarla, engellilerin toplum nezdinde yardıma muhtaç ve aciz algısının güçlenmesine neden oluyor. Engelli dernekleri içinde çok sayıda "duygu sömürüsü" ile beslenen dernek olduğunu düşündüğümüzde, içinde bulunduğumuz durum ne yazık ki hiç de şaşırtıcı değil.

Sayısal olarak azınlıkta da olsa "hak temelli" çalışan sivil toplum örgütlerinin dik duruşu sayesinde Ege Üniversitesi kampanyayı bitirdiğini duyurdu; ancak sosyal medya aracılığıyla bu işten nemalanmaya çalışan kişi ve engelli dernekleri ne yazık ki kapak toplamaya devam ediyorlar.

Mavi kapak kampanyasının bir gün biteceğine ve toplumun "vicdan temizlemesine" yardımcı olacak başka bir kampanyanın bunun yerini alacağını düşünüyorum. Mevcut sivil toplum anlayışı ve örgütlenme modeli çerçevesinde bu yapı değişmez ise İstiklal Caddesi'nde, Kızılay Meydanı'nda tacize uğrayan görme engelli kadınları, şehirlerin sokaklarında, mahallelerinde eğitim almayan engelli gençleri görmeye devam edeceğiz. Daha da acısı toplumda bazı bireyler için engelliler, kendileri ile cennet arasındaki köprü olmaya devam edecek...

Zihinsel Engelli Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar

Figen Paslı - fpasli@gmail.com

Çocuk Koruma Merkezi'ne geldiğinde çok çaresiz, umutsuz, öfkeli ve kızgındı R.Ö. Zihinsel engelli oğlu, uzaktan akrabaları olan birinin cinsel istismarına maruz kalmış bir anneydi. Oğlu, devam ettiği zihinsel engelliler okulunda kendinden birkaç yaş büyük biri tarafından 4 yıl önce de cinsel istismara uğramıştı. Bu olayı okul yönetimine bildirmiş, ancak yöneticiler zaten "engelli" olan bu çocukların anlattıklarının doğruluğundan kuşku duyulacağını, böyle bir şey olmuşsa bile, toplum içinde zaten "damgalanmış" olan bu çocukların böyle bir olay yaşadıklarının duyulmasının, onlar hakkındaki olumsuz düşünceleri arttıracaklarını, dahası okulun isminin böyle bir olayla duyulmasının kötü olacağını belirterek, olayı örtbas etmişlerdi. Bunun için kızgındı. Zihinsel engelli çocuğunun sorunlarıyla ilgili yeterli eğitim, sağlık hizmetleri ve sosyal destek alamadığı için zorlanan R.Ö., maruz kaldığı cinsel istismar olayı sonrasında, oğlu A.G.'nin değişen davranışlarıyla baş etmekte zorlandığı için çaresizdi. Kendisine yardım edileceğinden emin olmadığı için umutsuzdu.

Oğlu ikinci kez yaşanan cinsel istismar olayını kendisine anlattığında, gece olmasına karşın doğruca karakola başvurmuştu. Karakoldaki polisler, engelli çocuğun anlattıklarının "uydurma" olabileceğini söyleyerek, başvurusunu almak istememişler, daha sonra amirleri olmadan başvuru alamayacaklarını, ertesi gün gelmesini söylemişlerse de, tesadüfen o akşam o karakola gelen ilçe emniyet amiri nedeniyle başvuruyu/şikâyeti almak zorunda

kalmışlardı. İstismara uğrayan A.G. ise olay yeri ve olayına ilişkin ayrıntılı öykü vermiş, istismarcı tutuklanmıştır. Ancak, istismarcının yakınları tarafından sürekli tehdit edilen aile, kendisini baskı altında, çaresiz hissetmektedir.

A.G.'de takıntılı davranışlar başlamıştır. Yaşadığı cinsel istismar nedeniyle ruh sağlığının bozulup bozulmadığının belirlenmesi için psikiyatri kliniğine yönlendirilmiş "obsesif kompulsive bozukluk" tanısı almış ve düzenli ilaç tedavisi başlanmıştır. Ancak A.G. tedaviye uyum sağlamakta güçlük yaşamaktadır, annesi de ikna etmede yetersiz kalmaktadır; çünkü annenin ilgilenmek zorunda olduğu - kardeşinin yaşadığı cinsel istismardan sonra ruh sağlığı bozulan - bir abla ve anneye destek olmayan, ruh sağlığı bozuk olan bir de baba vardır.

Çocuk Koruma Merkezi'nden bir, sosyal hizmet uzmanı aile ile sürekli ve düzenli görüşmeler yapmaya başlamış, özellikle anne güçlendirilmeye çalışılmıştır. Yaşanılan olayın aile bireylerinde yarattığı olumsuz etkiye karşın, aralarında sağlıklı iletişim yolları oluşturulmaya, birbirlerini destekleyici davranışlar geliştirmelerine, birbirlerinin ve kendilerinin güçlü yanlarını keşfetmeye yardımcı olunmuştur. A.G. ile kurulan güven ilişkisi sayesinde tedaviye uyum sağlaması başarılı, yeniden istismara uğramasını önlemek, kendisini korumasını sağlamak amacıyla davranışçı yöntemle yaklaşımlar geliştirilmeye çalışılmıştır. A.G.'nin ablası ve babası psikiyatrik tedavi almaya yönlendirilmiştir.

Ailenin tüm bireyleri istismarcı kişinin yakınlarının tehditlerine maruz kaldıkları için yoğun kaygı yaşadıklarından, aile üyeleriyle bu durumla baş etme mekanizmalarını geliştirici oturumlar yapılmıştır. Aile üyeleri kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin sosyal hizmet, eğitim, kültür ve sanat, sağlık alanlarındaki etkinliklerine katılabilmeleri için yönlendirilmiştir.

A.G.'nin avukatı ile iletişim içinde olunarak, ailenin ve çocuğun özellikleri, tedavi süreci hakkında savunmaya yardımcı olabilecek bilgiler verilmiştir. Aile üyeleri, yaşadıkları çevrede olayla ilgili kendilerine yönelik geliştirilen olumsuz tavır ve tutumlarla ilgili günün her saatinde sosyal hizmet uzmanı ile iletişim kurabilmişlerdir. A.G.'nin psikiyatrik izlemleri dışında genel sağlık kontrolleri de hastanede tamamlanmış ve tıbbi operasyon geçirmiştir.

O dönemde sigortalı hastaların tedavilerinin üniversite hastanesinde yapılması, hastanın devlet hastanesinden sevk edilmesi koşuluna bağlı olduğundan ve devlet hastaneleri kendi bünyelerinde verilen hizmetleri için sevk vermediklerinden A.G.'nin Gazi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavisinin sürdürülmesi için, özel durumu açıklanmaksızın Gazi Üniversitesi

Tıp Fakültesi'nde izlenmesi ve sevk edilmesinin gerekli olduğuna yönelik devlet hastanesine yazı yazılarak sevk edilmesi sağlanmıştır.

Bugün A.G.'nin istismarcısı, iyi halden ve aftan yararlanarak, kısa bir tutukluluk süresi sonunda serbest bırakılmıştır. Aile oturdukları evi değiştirmek zorunda kalmıştır. A.G. özel eğitim merkezine devam etmekte, annesiyle birlikte bahçe işleriyle uğraşmaktadır. Her şeye karşın, yaşamlarıyla ilgili her konuda danışabilecekleri, güvenebilecekleri bir meslek elemanının olduğunu bilmek, onları mutlu etmektedir.

Çocuk İstismarında Son Nokta: Engelli Çocuk...

Ailelerin ve çocukların bazı özellikleri çocuk istismarı için uygun zemin oluşturabilir. Örneğin, çocuğun süregen hastalığının olması, zihinsel ya da bedensel engelle sahip olması fiziksel, cinsel ve duygusal istismar için risk oluşturabilir. Öyle ki Gazi Üniversitesi Çocuk Koruma, Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne 2001-2010 yılları arasında ihmal ve istismara maruz kalmış olması nedeniyle başvuran/yönlendirilen çocukların % 25'ini engelli çocuklar oluşturmaktadır.

Öğretmen Gözüyle Engel

Nalan Akduman - nalan_akduman@mynet.com

Engel... Engel nedir sahi? Bu sözcük insanların zihninde nelere karşılık gelir? Yapmak, başarmak, yaşamak istersin ama bir şeyler seni durdurur. Yolunu, hızını kesmeye çalışır. Ne kadar zor başarılar gelir aklımıza, engeli aşmak denildiğinde. Oysa bazı insanlar için engeli aşmak, sadece hak ettiği dünyada var olmak, insan olmaktır. Yakınlarımızı, çocuklarımızı koruduğumuzu söyleyerek çekip alıyoruz onları hayatın içinden, böylece onlar o kadar azalıyorlar ki etrafımızda, sanki yoklarmış gibi düşünüyoruz.

İtalya'nın, Montemiletto kasabesindeki okullarda ağır engelli çocuklar gördüm. Yaşlıları ile aynı ortamları paylaşıyorlardı ve sınıflarda birden çok fazlaydılar. Mevcut öğrenci sayıları çok azdı ve eğitimcilerinin yanındaki bakıcılar, çocuklara destek oluyorlardı. Engelli öğrencilerin eğitimi konusunda herhangi bir fikri olmayan insan, rahatlıkla bu kadar engelli çocuğu gördüğünde, kasabada genel bir sağlık sorununun olduğunu düşünebilirdi.

Türkiye'de ise eğitim görülen binaların mimari yapısı, mevcutların kalabalık olması, engelli bakımında yetkin insanlardan destek alınmaması bu tür bireylerimizin toplum dışında kalmasına ve unutulmasına sebep oluyor. Kaynaştırılmalı ya da ayrılmamış tarzı çözüm odaklı olmayan yaklaşımlar ise bu çocukların buldukları yerlerde iyice dışlanmalarına kadar götüren tepkiler ile

yüz yüze bırakmaktadır. Az sayıda çocuk okula gitmeyi başardığında ise akranları, bu durumda olan arkadaşlarına hayretle, acıyarak, dalga geçerek bakıyorlar veya onlarla ilişki kurmayı erdem sayıyorlar, girdikleri iyi ilişkilerde de acıma ya da sevgi duygularını tatmin ederek haz almaya çalışıyorlar. Farklı ihtiyaçları olan insanlar ile aynı ortamı paylaşmayan bireyler ise doğal olarak çözüm arayışına girmiyorlar. Öyle ya, hayatın içinde olmayan bireyin ne gibi bir sorunu olabilir ki...

Engelli insanlarımızı ne kadar hayatın içine katarsak ve onlarla yaşarsak, o zaman sorunları görmeye ve çözüm aramaya başlarız. Arkadaşı ile bahçeye inemeyen, geziye gidemeyen, istediği oyunu oynayamayan çocuklar çözüm aramaya başlar. Kardeşini, evladını ya da herhangi bir engelli sevdiğini hayata katamayan kişi çözüm aramaya başlar. Çünkü sevgi; hayatı yaşamak ve paylaşmaktır.

Sınıf ortamında engelli bir öğrenci olsaydınız, neler yaşayabilirdiniz diye sorduğumda; üçüncü sınıf öğrencilerim; "arkadaşlarım benimle dalga geçirdi, evde yaşamak zorunda kaldım" şeklinde cevaplar veriyorsa, çözümü çok da uzaklarda aramamak gerek. Sadece akademik başarının düşünüldüğü, seviye tespit sınavlarının yapıldığı, insani değerler yerine, başarının ölçüldüğü ortamlarda, maalesef vicdanlar da engelliler de hayatın dışında kalmaya mahkûm oluyor.

Özel Eğitimden Engele Bakış

Hande Ece Şenocak - handeace89@hotmail.com

Ben, Haziran 2012'de mezun olmuş daha çiçeği burnunda bir psikoloğum. Ankara'da bir özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde çalışıyorum. Çalıştığım kurumda değişik yaş gruplarından çok sayıda engelli bireyi bir arada görüyorum. Bir süredir de düşünüyorum: Engel nedir? Engel yoksunluktur. Ama bir o kadar da varlıktır. Histir. Aitlik duygusudur.-

Hemen her gün engelli çocuklarla çalışmanın başka başka yüzlerine tanıklık ediyorum. Özel eğitimde çalışmak pek çok yüzleşiyi beraberinde getiriyor. Eğer işinizi sevmeyen ve gereken sabrı göstermeyen hem çocuk hem de kendiniz için özel eğitim çekilmez bir yer haline geliyor. Ben bu çocuklarla çalışırken onları sağlıklı bireyler olarak görüp, işimi öyle yapıyorum. Ailelerle de bu çerçevede çalışıyorum. Çünkü çocuklarımızın çok iyi yapabildiği şeylerin de olduğunu biliyorum. Örneğin; okuma anlama güçlüğü yaşayan bir çocuğumuz takı tasarımında, resimde, müzikte başarılı olabiliyor.

Fakat toplumda engelli olmak ev ya da okul içerisindeki ortamdan daha farklı. Görme engelliler için her ne kadar yürüyüş bantları yapıldıysa da çok fazla verim alındığını düşünmemektedirim. İşitme engellilerin de sadece haber programında anımsanmaları çok iç karartıcı. Zihinsel engelliler konusu ise tam bir muamma...

Eğer toplum olarak bir engellinin ne hissettiğini bilirsek, ancak o zaman gelişeceğimizi düşünüyorum. Şimdi çıkıp tıpkı bir görme engelli gibi yürüyüş bantlarını takip edeceğim. Yollar bir engelli için ne kadar güvenilirmiş ancak bu şekilde kavrayabilirim çünkü...

Cesur Yüreklere

Nuran Karakılıç - handekarakilic@yahoo.com

İnsan bazen doğuştan, bazen de sonradan gelen talihsizlikler yüzünden bazı şeyleri yapmakta zorlanabilir. Ayrıca tüm insanlar istisnasız bir gün gelir özürdür olur, çünkü yaşlanır. Bu insanları özürdür ya da engelli diye yaftalayıp ayırtırmak benim hiç hoşuma gitmiyor.

Engellerle dolu bu şehirde yaşayıp o engellerle boğuşan bu cesur yüreklere özür borcumuz var; onların hayatlarını kolaylaştıracak düzenlemeleri yapmadığımız için asil bizlerin özürdür ve engelli sayılmamız gerekmez mi?

Engellerden ilk aklıma gelenler yüksek kaldırımlar ve toplu taşıma araçlarının yüksek merdivenleri. Onları aşmak, bastonla yüksek atlama antrenmanı yapmak gibi bir şey.

Cesur yüreklere kolaylık olsun diye yapılan rampalarıysa hiç sormayın. Bazılarının eğimi o kadar dik ki, okullarda teorik olarak öğrendiğimiz Pisagor teoreminin pratiğe uygulanmış hali sanki - yardimsız aşılmaları imkânsiz. Zaten çoğu zaman bu rampaların önüne bir özel araç park etmiş oluyor. Bu duyarsız insanlara bir yaptırım uygulandığına da ben hiç şahit olmadım. Uygur ülkelerin aksine, bizde yayaların değil taşıtların geçiş üstünlüğü ve yaya kaldırımlarının park yeri olarak kullanılma özgülüğü vardır. Ankaralı, yaya kaldırımına park etmiş araçlar yüzünden arada ana caddeye inerek yürümek zorundadır. Sek sek oynar gibi yürümenin faydasını da düşünülürde Ankara havasıyla oynarken görür.

Caddelerimizi demirden bir tasma gibi boğazlayan üst geçitlere gelince, mesela Meşrutiyet ve Mithatpaşa caddelerinde

sıralanan üstgeçitler, dağcılık eğitimi için biçilmiş kaftan. Yaşlıların ve cesur yüreklere onları kullanması olanaksız olduğundan, "merdivenin altından geçmek uğursuzluk getirir" deyişinin aksine, merdivenin üstünden değil altından geçmeyi daha hayırlı buluyorlar. Gençler bile, hele kışın, bu tırmanma parkurlarına hiç rağbet etmiyorlar. Hiçbir estetiği ve işlevselliği olmayan bu demir yığınlarının yerine daha akıllı çözümler vardır elbet ama biz zaten merdiven seven bir milletiz. Kızılay Metro istasyonunda olduğu gibi, iniş ve binışteki yürüyen merdivenlerinden birinden diğerine ulaşmak için araya yine sabit merdivenler konulmasının başka bir hikmeti olabilir mi?

Cesur yüreklere şehirdeki engeller sebebiyle sosyal hayattan da soyutlanıyorlar. Onlara; "Evinizde oturup yalnızlığınızı yaşayın. Sanat, kültür, eğlence ortamlarında ne işiniz var?" diyoruz. Böyle düşünmesek sinema, tiyatro gibi mekânlarda onlar için gerekli düzenlemeleri yapardık değil mi? Mesela Kızılay'daki Büyüklü Fener Sineması'nda bir cesur yürek film seyretmeyi hayal bile edemez. Zira çok katlı bu binada asansör yoktur. Ama belki sinemanın ismindeki büyüyü kullanıp insanları havalandırıp katlara taşıyorlardı, orasını bilemem. Cesur yüreklere yeteneklerini geliştirmelerini sağlayıp, onlara istihdam yaratarak, hayata karışmalarına da izin vermiyoruz. Başkentte 7.703 ve engelli istihdam zorunluluğu bulunan özel sektörde 25.250 engelli kadrosunun boş olduğunu bir gazete haberinden öğrendiğimde artık başka söze hacet yok diyerek sustum. Bir şehrin ve o şehirde yaşayan insanların uygarlığı; şehrin yöneticilerinin hemşehrilerine sağladıkları kolaylık, saygı, insanlar arası empatinin hayata geçirilmesi oranıyla ölçülür.

Epey bir zaman evvel yabancı bir ülkede bulunduğum sırada, yaşlılarla cesur yüreklere otobüse binecekleri zaman kat kat açılıp önlerine seriliveren rampaları, trene binışlerde tren-peron arası sıfır mesafeli ve peronla hemzemin binış düzenlemelerini, alışveriş merkezlerinde onlar için hazır tutulan alışveriş arabalarını ve kasaları görünce çok şaşırılmış ve üzülmüştüm. Hele her işlerini hiçbir yardım almaksızın kendi başlarına yaptıkları için gözlerindeki parıltıyı ve özgüveni gördükçe ülkemdeki cesur yüreklere "bir el ver de şu yükseltiyi aşabileyim" diye başkalarından yardım dilenen hüznü bakışları aklıma gelince içim daralmış, kalbim sıkışmıştı. Oradaki cesur yüreklere her alanda ve durumda öncelikleri vardı ve herkes o önceliklere yürekle ve özenle saygı gösteriyordu.

Daha geçenlerde yaya kaldırımını kullanmadığı için tekerlekli arabasını caddede kullanmak zorunda kalan bir cesur yürek, arkadan gelen bir çöp kamyonunun çarpması sonucunda hayatını kaybetti. "Çöp kadar değer yok!" der gibi. Bu vahşetin sorumlusu kim diye mi soruyorsunuz? Çikintilik yapmayın, "söz gümüşse sukut altındır." Nasılsa "ölen ölü, kalan sağlar bizimdir." Bu işler bizde Allah'ın takdirine havale edilir. Uygur ülkelerdeyse bu takdiri öncelikle yargı yapar. Hem üç, beş "Allah ne verdiyse kabul" mantığıyla işleyen doğurganlığımızla eksilttiklerimizini yerini anında doldururuz, hiç merak etmeyin. Bir başka acı gerçek de, aklı boyundan ve yaşından büyük çocuklarımıza uyguladığımız standardizasyon işlemi sonrası onları özürdür hale getirmemizdir. Başka ülkelerin peşinden koştuğu bu zeka bölümü (IQ) fazlalığı olan bücürlerin kapasitelerine uygun özel eğitim alabilecekleri özel eğitim kurumları sınırlı sayıda ve sadece belirli bölgelerde olduğu ve maddi imkânsizlikler nedeniyle ulaşamadığı için, bu çocukları daha ortalama zekâyâ sahip çocuklarla aynı sınıflara tıkiyor, sıklıkla uyum gösteremediklerindeyse

nedenini incelemeyen etiketliyor. Zaman içerisinde, sıradan standartlar ordusu içerisinde kattığımız bu çocuklar ileriki yıllarda bezgin ve küskün yetişkinler haline geliyorlar. Aradan sıyrılıp gelişmiş bir ülkeye kapağı atıp, yıldızlaşanlaraysa uzaktan gözlerimizi kırıştırmak bakıyor, ufaktan ufaktan "ama o bizden bir" diye düşünerek hiç hakkımız olmayan bir övünç payı çıkarıyoruz kendimize.

Dişleri arasına sıkıştırdığı kalemle bilgisayar kullanıp, roman yazan; elleri yerine koyduğu ayak parmaklarıyla resim yapabilen; kapalı gözlerine inat gönül gözleri sonuna kadar açık olan, paraolimpik spor müsabakalarında ülkem adına şampiyonluk kupaları kaldıran insanlarımızı, zihinlerinde kusur aradıklarımızın kotardıkları işleri ve inanılmaz sabır ve azimlerini gördükçe ellerimi, ayaklarımı nereye saklayacağımı bilemiyorum. Ben bu insanları özürdür diye tanımlayamıyorum, hem cesur, hem yürekli buluyorum onları ve yaşam sevinçlerine hayran kalıyorum. Onlara ve yanlarında olan, olabilen yakınlarına sevgim ve saygım katlanarak büyüyor.

İstiklal Mahallesi'nde Bir Ressam

Gülçin Yılmaz

Geçtiğimiz Ağustos ayında, Solfasol yazarları olarak İstiklal Mahallesi'nde gezinirken bir evin dış duvarlarına olağanüstü renklerle çizilmiş desenler gördük. Evin etrafını dolaştığımızda, desenlerin evin içinde de devam ettiğini fark ettik. Balkondan biri, sanıyorum ki bizim şaşkınlığımızı görüp, hepimizi içeri davet etti. Evin içi köşe bucak farklı desenlerle kaplıydı. Neredeyse bütün duvarlar, kapılar, kolonlar... Ve içeride Muhammed ile tanıştık. Hepsini Muhammed'in eseriymi. (Detaylı anlatı için Solfasol 2012 Ağustos sayısına bakınız).

Muhammed zihinsel olarak özel gereksinimli bir arkadaşımız. Çizimlerinin ne kadar güzel olduğundan çok, sürekli gülümseyen ailesinin Muhammed'e destekleri ve çabaları çok daha önemli sayılabilir. Annesi Muhammed ile evde birlikteyken, babası seyyar bir araba ile haşlanmış mısır satmakla meşgul. Herhangi bir gelir sağladığında öncelik tercihi Muhammed'e boya almak.

Zihinsel ya da fiziksel olarak özel gereksinimli insanların sosyal hayata dahil olmaları, bir şekilde yakınlarının bunu tercih etmesiyle sağlanabiliyor. Ama kendisine muhtaçlığın benimsenmediği noktada Muhammed gibi birçok insanın da içindeki özlü yetenekleri ortaya çıkabiliyor. Muhammed kendisini evine çizdiği desenlerle ifade ederken, ailesinin de buna desteği en büyük kanıt. Babası çerçeveci arkadaşından haftada bir tuval yapmasını istiyor ve bir resmi bitirdiği takdirde Muhammed'e yeni bir tane getireceğinin sözünü veriyor.

Muhammed'in özelliği ailelerine düşmüş bir gölgeden çok (toplumsal olarak çoğunluklu algı bu sayılabilir) hayatlarının odak renkliğini oluşturmuş. Muhammed hem çok mutlu hem de bu yaptıklarını paylaşmayı ve anlatmayı da çok seviyor. Bir şeyi gerçekten isteyip nelerin yaratılabileceğini anlayabilmek için Muhammed'in evini ziyaret etmek gerek. Çünkü Muhammed ve ailesinin yarattığı ortam karamsarlıktan ve umutsuzluktan çok uzak.

Dipnot: ... "Ne tuhaf bir gezegen!" diye düşündü küçük prens. "Kupkuru ve sipsivri; ürkütücü ve sert. İnsanlarında da hayal gücü yok. Ne söylerseniz aynısını yineliyorlar. Benim gezegenimde bir çiçeğim vardı. Önce o söze başladılar..."

Engelliye Bakış ve Yerel Yönetim

Alper Şirvan - <http://www.dezavantaj.org>

Ortaokuldaydım o zaman... Aynı okulda resim öğretmeni olan babam, ek branşı olan sanat tarihi konusunda ehil bir insan olduğu için, gezi kolu sorumluluğu ona verilmişti. Spastik engelli olduğum için yürüyemiyordum ve sağ elimi kullanamıyordum. İstanbul'a tedavi amacıyla defalarca gitmemize rağmen, o güne kadar detaylı bir şekilde gezme fırsatımız olmadı için geziye ben de katıldım.

Hiç unutmuyorum, on beş yaşındaydım. Eyüp Sultan Camii'nde gezerken yanıma yaklaşan yaşlı bir amca, istemsiz olarak açılıp kapanan sağ elimi tuttu, ardından da hızla uzaklaştı. O an elimde bir şey hissettim. Tepkisel olarak kapanan elimi açtıktan sonra avucumda bozuk bir parayla karşılaştım. Şoke olmuştum, kısa bir süre olayı tam kavrayamadım ama sonra parayı hırsla alıp kimse görmeden bahçeye fırlattım. O günden sonra da uzun süre kutsal yerleri ziyaret etmekten çekindim.

Hayatımda ilk defa, toplumun "sakat (!) eşittir dilenci" ön yargısı ile yüz yüze gelmek beni çok üzmüştü. Üzerindeki kıyafet, yanındaki insanlar önemsiz detaylardı. Tekerlekli sandalyedeyseniz siz mutlaka 'dilenci' yani 'daima yardım edilesi bir varlık' olmalıydınız.

O anda o parada; her karnesi takdir belgeli, sürekli ürettikleri ile öne çıkmış, ailesinin kimseden farklı görmeden yetiştirdiği ben değil, bir zavallıdan başka bir şey yoktu. Cahil bir vatandaşın densiz bir hareketi olarak görebilirdim bu hareketi ama "Ya öyle değilse?" diye düşündüm. Lise yıllarımda, yazacağım hikâyelerle toplumu aydınlatmak gibi bir ideale sahiptim, sonraları bu konuda ne kadar başarılı oldum, tartışılır.

Çünkü zaman geçtikçe o amcanıkinden çok daha sert ve anlamsız ön yargılarla karşılaştım. Hadi o cahil, bir ayağı çukurda bir ihtiyardı, o an benim gözümde, ya sonra karşılaştıklarım?

Lisedeyken, okul çıkışında karşılaştığımız ve babama benim için zaman zaman "Zekâsı nasıl?" diye soran insanların, okurken, işe girerken, çalışırken zorluk çıkartan insanların bu amcadan tek farklarının diplomaları olması ise daha da acı...

Her şeye rağmen son yirmi yılda önemli mesafeler kat edildiğini düşünmekteyim. Artık, "Engelli çocuğunuzu toplumdaki kayırmayın, onu sosyal hayatın içine katın" mesajlarının daha az verilmesi kadar, sokaktaki problemlerin, sosyal hayatın devamını sağlayacak unsurlarının en azından tartışılıyor olması bir adım... İnsanlar, engellilerin de yaşadıkları ortamı paylaşmalarından daha tabii bir şey olmadığını yavaş yavaş görüyor ve ölümle hayat arasında hep söylene geldiği gibi bir çizgi varsa hayatla engelli olmak arasında hiçbir şey olmadığı hakikatinin de farkına varıyorlar.

Bütün bunlarla beraber, engelliye bir takım fazladan imkânlar vererek yaşadığı toplumdaki soyutlama anlayışına da temelde karşıyım. Engelliler tatil köyü, engelliler otobüsü, engelliler parkı derken bu iş engelliler şehrine kadar gidecek sanırım. Şakası bile itici gelen bu olguyu, iyi niyetli fakat "pansuman" niteliğinde girişimler olarak görüyorum. Prensip olarak "herkes gibi, herkesle beraber" bir hayatı tercih ediyorum. Yaşadığım bir olay aklıma geldi: Yıllar önce yaşadığım ilçe'nin (Bursa/ Yıldırım) o zamanki belediye başkanını evime çok yakın olan parktaki bir faaliyette yakalamış, o parktaki birçok bölüme

Televizyon Engellileri Kaybediyor

Simto Alev - simtoalev@gmail.com / www.simtoalev.com

Engelli bir hayat sürmek, beraberinde çeşitli sıkıntıları getirir de; birey için bu durum farklı bir fiziksel özelliğe sahip olmaktan fazlası değildir. Özensiz şehir yapıları engellilerin rahatça seyahat etmesine, sinema, tiyatro vb. yerlere gitmesine, hatta oturup bir kahve içmesine çok fazla olanak tanımıyor. Buna karşın her engelli birey, engelinin

izin verdiği ölçüde çalışabilir, okuyabilir, yazabilir, gezebilir, düşünebilir.

Kıscacası engelliler, sıradan bir hayatın gerisinde yaşamazlar. Ancak sokaklarda, hayatın sıradanlığı içinde görebileceğiniz engelliler, geleneksel medyanın (aslında sadece televizyondan bahsedeceğim) parlak ışıkları altında görünmez olurlar. İstisnalar hariç, hiçbir televizyon programında konuk olarak, bir dizide karakter olarak veya bir sokak röportajında söz sahibi olan bir engelli göremezsiniz.

Eğer bir dizide, bir engelli varsa muhakkak acınası bir durumdadır. Bir televizyon programına konuksa, program engellileri konu ediyordur ve konuklar da "engelli ama ..." dır. Fazlası değil. Bu tesadüfi göz ardı edilmişlik bana kalırsa toplumun gözünde engellileri soyutlamaktan başka bir işe yaramıyor.

Oysa pekâlâ engelli bir yazar, avukat, sosyolog, sanatçı (sömürülen birkaç görme engelli hariç) vb. kişiler konunun uzmanı olarak, engelli olmalarından bağımsız medyada tesadüfi yer alabilirler. Bir dizide, benim gibi "normal" bir hayat süren engelli bir karakter olabilir. Ya da benzeri her şey. Böyle bir çalışma engelli hayatın sıradanlığının anlaşılmasına yardım edecektir.

Elbette medyanın hiçbir desteği yok değil. Var, para toplamak! Daha yakın zamanda bir televizyon programında 4 milyon lira yardım toplandı. Taahhütlü paranın ne kadarının ulaştığı belirsiz. SMS yardımlarında operatör kesintisi de var. Kanalın reklam gelirleri ayrı. Yapılan ajitasyon ise dayanılır gibi değil.

Elbette bazı sorunları çözmek için büyük paralar gerekiyor, medyanın desteği ve vicdan temizliği şart. Ama duygu sömürüsü ne kadar gerekli? Daha bir engellinin hayatını değiştirecek daha basit çözümlü sorunlar için (sinema-tiyatro salonlarına ulaşım, Türkçe filmlere Türkçe alt yazı, yaygın sarı yer levhaları, kaldırım otoparkları vb.) neden medya bir şey yapmıyor?

rampa olmadığı için giremediğimi söylemiş, en azından belli yerlere rampa yapılmasını istemiştik. Başkanın bana söylediği gerçekten ibret vericiydi: "Mesken'de engelliler parkı yaptık, oraya gidin."

Dediği yer de oturduğum yerden en az 5 kilometre uzaktaydı... Kaldı ki, ona "Keyfimin kâhyası mısın kardeşim, ben bu parka gitmek istiyorum." demek vardı ama acı acı gülümseyip ayrıldım yanından... Sonraki dönemdeyse gerekli düzenlemeler yapıldı.

Bu olay, iyi niyetli tavırların dışında meseleye bakışı özetliyor aslında... Ben şahsen, herkesle beraber okumak, seyahat etmek, dinlenmek ve sonuç itibarıyla "yaşamak" istiyorum. Yoksa iyi niyetli topluma entegrasyon çabası, dezentegrasyonu doğurur ki, bu hiç hoş değil...

Yerel seçimlere çok az bir sürenin kaldığı şu günlerde, şehirlerimizi yönetmeye talip olanların ağzından yapmaları kanunen zorunlu hale getirilmiş şeyleri hatırlatmak zorunda mıyız? Yedi yıl süre konmuştu hatırlarsanız... Yoksa yine birçok konuda olduğu gibi bu konuda da "Yumurtanın kapıya dayanması" mı beklenecek?

Sosyal Demokrasi Penceresinden: Engelsiz Kent

Eren Aksoyoğlu - erenaksoyoglu@gmail.com

Engellilerin kent yaşamını sağlıklı kılması gereken partilerin başında hiç şüphesiz, bir dönem, sosyal belediyeçiliği kanunlaştıran sosyal demokrat partiler olmalı. Bugünün sosyal demokrat temsilcisi ve ana muhalefet partisi Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) de iktidarda olduğu yerel yönetimlerde engelliler için çalışmalara imza atıyor. CHP, koordinasyon eksikliği nedeniyle belediyeleriyle yeterince sıkı bağlarla çalışmıyor olsa da görece Türkiye siyasetinin önünde çözüm önerileriyle engellileri rahatlatmaya çalışıyor. Gazete Solfasol olarak dosya konumuzu CHP Genel Başkan Yardımcısı Yakup Akkaya ve CHP Engelliler Üst Kurulu Üyesi Erman Eranil ile konuştuk.

Engellilik konusunda bir dil karmaşası var. Özürlü, engelli, sakat... Bu tür söylemler de aslında bir ayrımcılık değil mi? Bu sadece halk arasındaki konuşmalarda değil devletin resmi kurumlarında da mevcut. Örneğin "Özürlü Sağlık Kurulu Raporu"... Dil Birliği nasıl sağlanabilir? Evet, bugüne kadar bir dil birliği sağlanmış değil. Yalnız biz bunu yaklaşık 2 yıl önce düşünerek, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki milletvekillerimizin önerileriyle, dil birliği sağlanmasına yönelik girişimlerde bulunduk. Hükümet yetkilileri ısrarla "özürlü" teriminin kullanılmasını tercih ediyorlardı. Oysaki engelli yurttaşlarımız "defolu", "hatalı" anlamına gelen bu nitelemeden rahatsızlık duyuyorlardı. Sonunda devlet kaynaklarında da "engelli" tanımının kullanılmasına ve dil birliği oluşturulmasına yönelik çalışma başlatıldı. Yani bu Cumhuriyet Halk Partisi'nin ve milletvekillerinin baskıları olmuştur. Konunun özüne baktığımızda ise engelli yurttaşlarımızın da söyledikleri gibi, ne dediğiniz değil ne yaptığınız, verdiğiniz hizmet daha önemli.

Partinizin "engelli olma" tanımı var mı?

Dünya engellilik tanımını kısaca: "Fiziksel veya zihinsel faaliyetlerden kısmen yoksun" olarak yapıyor. Partimizin engelli olma tanımı ise diğer bütün yurttaşlarla eşit hak ve özgürlüklere sahip, sadece engelli kimliğine hapsedilmiş değil, onu birey olarak gören ve bu anlayışla yaklaşan tanımdır. Yani bireyi engelliyle tanımlamaz.

Mecliste pozitif ayrımcılık yapılmasını, kadınların siyaset sahnesinde temsil edilmesini destekliyorsunuz. Kadınlar için bir kota olmasa belki kadınları politika içinde göremeyeceğiz. Peki ya engelliler için pozitif ayrımcılık desem?

Başta da söylediğim gibi, Cumhuriyet Halk Partisi kişiyi engelliyle tanımlamaz. Bu anlamda kişiyi bir insan, bir emekçi, bir işveren, bir sporcu, sanatçı, bilim insanı, bir siyasetçi olarak görür. İşte bunun için kotayla değil, bilgi, birikim ve becerisiyle var olacağına inanarak yaklaşıyor. 12 Eylül 2010 referandumunda Anayasamızın 10. maddesine engellilere pozitif ayrımcılık getiriliyor söylemleriyle eklenen değişiklik, engellileri korunması gereken kişiler kapsamında gören himayeci bir anlayışı yansıtmaktadır. Oysa engelliler himaye değil, eşitlik istiyor. Anayasanın eşitlik ilkesini koruyan 10. maddesi engelliler açısından himayeci bir anlayış kazanırsa, toplumsal yaşamda sadaka kültürünün yerleşip yayılması kaçınılmaz olacaktır. İşte bu nedenle 10. maddede engelliler için yapılan değişiklik iktidarımızda kaldırılacak ve eşitliği güçlendirecek düzenlemeler yapılacaktır.

Engellileri genelde sanatçılar temsil ediyor. Peki ya sade vatandaş ve yaşadıkları sorunlar?

Ülkemizde örnek oluşturan engelli siyasetçilerimiz, sanatçılarımız, sporcularımız ve bilim insanlarımız olsa da sonuçta toplumun önümüze çıkardığı engelleri onlar da yaşıyorlar. Öncelikle kafalarımızdaki engelleri kaldırmalı ve yaşamımızda uygulamaya koymalıyız. İşte bu anlamda, Cumhuriyet Halk Partisi, engelli yurttaşlarımızın sorunlarını biliyor, onları dinliyor, çözümleri onlarla bir ortak akıl çerçevesinde üretiyor. Sn. Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun talimatıyla genel merkezimiz bünyesinde oluşturduğumuz "Engelliler Üst Kurulu", tüm ülkemizde engelli sivil toplum örgütleri, engelli yurttaşlarımız ve aileleriyle çalıştaylar düzenleyerek, sorunlarını ve çözüm önerilerini alıyor. Kurul üyesi milletvekillerimiz Meclis'teki yasama çalışmalarında bu doğrultuda öneriler hazırlıyorlar. Medeni bir hayatın gereği olarak öncelikle engelli yurttaşlarımızın evlerinden rahatça çıkabilmelerini, sosyal hayata katılabilmelerini sağlamalıyız. Bunun yolu da mimari düzenlemelerle başlıyor. Sonra sokağa çıkan engelli yurttaş uygun, birlikte yaşayabileceğimiz bir kent düzenlemesi ve ulaşım kolaylıkları geliyor. Böylece engelli yurttaşımızda

rahatça eğitimi için okula ya da çalışma hayatı için işine ulaşabilecektir. Çarşı, pazar alışverişini yapabilecek, sinema, tiyatro gibi sosyal faaliyetlere katılabilecektir. Bu medeni ve eşit yaşamın gereğidir.

Engelliler sadece belli gün ve haftalarda anımsanıyor. Aslında bu da başlı başına bir engel. Sokağa çıktığımızda yaşam biçimimizin engelliye eve hapsettiğini görebiliyoruz. Engelli engelsiz birlikte yaşamak neden bu kadar zor?

Özellikle belirtmeliyim ki, bizler engelli yurttaşlarımızı sadece belirli günlerde hatırlamıyoruz. Çünkü Engelliler Üst Kurulu üyelerimizin büyük kısmını engelliler ve yakınları oluşturuyor. Yani her an tüm engelli yurttaşlarımızın yaşadıkları sorunları onlar da yaşıyor. Politikalarımızın üretilmesinde büyük emek sarf ediyorlar. Ne yazık ki uzun yıllardır engelli kişilerin şehir yaşamında hayatını kolaylaştıracak düzenlemeler göz ardı edildi. Hatta bu konu da 2005 yılında çıkarılan kanun 7 yıl içerisinde gerekli düzenlemelerin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Fakat partimizin ve engelli sivil toplum örgütlerinin yoğun tepkisine ve reddetmesine rağmen, geçtiğimiz yılın Temmuz ayında iktidar sahipleri yasanın uygulamasını 1+2 yıl olarak uzatmıştır. Burada görevini ihmal eden ve gerekli düzenlemeleri süresi içinde uygulamayan görevliler korunmuştur.

Engelliler için yaşam alanı oluşturmak zor değilmiş. Belediyelerin canla başla son bir yıl içinde görme engelliler için sarı bantları oluşturabildiklerini ve kaldırımları yenileyebildiklerini gördük. Tüm bunlar yıldırıcı cezalar olmadan da yapılamaz mıydı?

Bu düzenlemelerin 2012 yılının Temmuz ayına kadar bitirilmesi gerekiyordu. Örneğin Japonya, bahsettiğiniz sarı bantları, yani "Hissedilebilir Takip Yüzeyini" 1935 yılında uygulamaya geçirdi. Görme ve bedensel engellilere şehirde hareket kabiliyeti sağlayan düzenlemeler bir ülkenin medeniyet düzeyini gösteren önemli göstergelerdendir. Bunları yıldırıcı cezalarla değil zihinleri değiştirerek yapabilirsiniz. Bunu bir zorunluluk değil, doğal ihtiyaç olarak görmek gerekir.

Partinizin belediyeleri içinde engelsiz kent sistemini uygulayan bir yapılanma var mı?

Sosyal Belediyeçiliğin en başarılı, örnek çalışmalarını yürüten Cumhuriyet Halk Partili Belediyelerimize örnek verirek; Kadıköy Belediyesi'nin engelli hizmetleri ve engelsiz taksisi, Samsun Atakum Belediyesi'nin Engelsiz Yaşam Parkı ve İş Atölyeleri, Bakırköy Belediyesi'nin Atatürk Spor ve Yaşam Köyü Tesisleri, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kent genelinde engelli yaşanabilirliği ve ulaşım kolaylıkları vs. uzayıp giden bir liste olarak anlatılabilir. İnsan hayatını ve şehir yaşamını direkt olarak düzenleyen yerel yönetimler, sosyal demokrat belediyeler, yörelerinde engelsiz kentler kurmaya devam ediyorlar.

4+4+4 sistemi içinde engelli olan çocukların durumu pek konuşulmadı. Kaynaştırma eğitimi ya da özel eğitim desteği konusunda sıkıntılar çok fazla. Haftada 45 dakikalık eğitimin yetersizliği, ailelere yeterli eğitimin verilmemesi, toplumsal entegrasyonun sağlanmasına kadar uzayıp giden bir zincir var. Bunların giderilmesi için bir parti politikanız var mı?

Bizler engelli arkadaşlarımızın hayatlarını kolaylaştırmak için mücadele verirken, iktidar sahipleri arkadaşlarımızı toplum dışına itmeye çalışıyor. 4+4+4 Eğitim Yasasından dolayı yapılan değişiklikle 23 yaş ve üzeri engelli öğrencilerin okuldan kaydı silinerek Halk Eğitim Müdürlüğü'ne devredildi. İş eğitim okullarına yönlendirilmelerine rağmen yaştan dolayı kabul edilmiyorlar. Bu yasa öncesi yaş sınırlaması olmadan iş okullarına devam edebiliyorlardı. Hâlbuki bu arkadaşlarımızın hayat boyu eğitimden faydalanması yaşam düzeylerini yükseltecektir. Halk Eğitim Merkezlerinde açılacak kısa süreli ve düzensiz kurslara değil, yaş sınırlaması olmadan ve düzenli okul programında yürütülecek bir çalışmaya gereksinimleri var. Özel Eğitim Merkezlerine engelli arkadaşlarımız için devlet, haftada 2 ders ücreti ödeme yapmaktadır. Bu süre çok yetersiz. 2011 Genel Seçimleri öncesi engelli toplumuna dair yayınladığımız acil eylem planı içerisinde en önemli konulardan biri de eğitimdi. Gerek kaynaştırmalı eğitim, gerekse özel eğitim üzerine yapacağımız düzenlemeleri anlattık. Engelli arkadaşlarımızın hayatında eğitimin önemi tartışılmaz. İktidar sahipleri her alanda olduğu gibi engelli eğitimi konusunda da her gün yeni mağduriyetler yaratıyorlar. Biz özel eğitim merkezlerinin islahı ve özel eğitimin en

başta devlet eliyle yapılması gerektiğini belirttik. Sağlık tedavileri nedeniyle zaten eğitime başlama yaşı uzayan engelli arkadaşlarımızın 23 yaş sonrası eğitimden mahrum bırakılmalarına katilen karşı çıkıyoruz. Konu hakkında mecliste de çalışmalarımız yürütülüyor.

Özel eğitim raporları sağlık çalışanları tarafından verildikten sonra neden sağlık konusuna uzak olan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Rehberlik Araştırma Merkezlerince onaylanıyor? Pek çok çocuk ve aile mağdur durumda. Bunun önlenmesi için neler yapılabilir?

Neden Rehberlik Araştırma Merkez (RAM)'lerine verildiğini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sn. Fatma Şahin'e sormakta fayda olduğunu düşünüyorum. Bize de bu konuda ailelerden sorunlar iletiliyor. Örneğin aldığı eğitimle her geçen gün büyük gelişmeler kaydeden bir zihinsel engelli kardeşimizin raporu RAM tarafından uzatılmıştır. Sizin de belirttiğiniz gibi farklı bakanlıklara bağlı kurumlar arasındaki çelişkinin faturasını engelli kardeşlerimiz ve aileleri ödüyorlar. Bu iş bilmezlik ve samimiyetsizliğin sonucudur. Engelliye evine hapsedmektir. Bunun önlenmesi için hem psikolojik hem de fizyolojik alanda en yetkin kurum olan Sağlık Bakanlığı'nın devlet ve üniversite hastanelerinin ölçüm yapması daha doğru ve bilimsel olacaktır.

Engelli eğitimi yaş ilerledikçe azalıyor. Yaşam Merkezleri, Halk Eğitim Merkezleri içinde engelli eğitim programları oluşturulamaz mı?

Engelli ailelerinin de en büyük kaygısı: "Biz bu dünyadan göçtükten sonra engelli çocuğuma kim bakacak?" endişesidir. İşte burada yine devlet kontrolünde yaşam merkezleri oluşturulması, eğitimin devamı, üretim gücüne katılım ve bakımın devamı için gereklidir. Sosyal politikaları siyasetinin temelinde barındıran Cumhuriyet Halk Partisi, iktidarında tüm bu merkezlerin oluşumunu sağlayacaktır.

Kentsel dönüşümün hızla hayata geçirildiği bir dönemde, engelliler sizce düşünülüyor mu?

Yeterince düşünülmediklerini görüyoruz. Çünkü bir engelli için hayat sabah yatağından kalktığından itibaren zorluklarla başlıyor. Mimari engeller ve erişim ulaşım sorunları engelliyor. Aslında engelli değil "engellenen" diyoruz. Kentsel mimari uygun olduğu takdirde engelli kavramı da olmayacaktır. Bunun için belki de engelli bir bakan, belki başbakan olması gerekiyor. Rahmetli Aydın Menderes kaza geçirdikten sonra tekerlekli sandalyesiyle meclise girdiğinde hızla mimari düzenlemeler yapılmıştı. Hatta engellilerin ÖTV indirimli minibüs ve otomobil alabilmesi için kanuni düzenlemeler hazırlanmıştı. Demek ki, belki de bir gün engelli bir Çevre ve Şehircilik Bakanımız olursa tüm engellerde ortadan kalkacaktır.

Engelliler Bir Kentin Nesi Olurlar?

Akın Atauz

Bir kente dışarıdan bakınca, onu tanımak için ne yaparız? Aynı bir insana baktığımızda, onu nasıl tanımaya çalışırsak, kenti de öyle tanımaya çalışırız. Bir kent elbette, bir insan göre çok büyüktür ve kavranması çok daha zordur. Ama o da aynı bir insan gibi yaşayan bir organizmadır. Onun da kendine göre bir karakteri, bir ruhu vardır. Bir insan çok karmaşıktır ve bir ömür boyu çaba sarf etsek bile, bir tek insanı tam olarak tanımayı bile başaramayabiliriz. Kentler de çok karmaşıktır ve onu da, bir ömür boyu uğraşsak da, tanıyamayabiliriz.

Bir insanı tanımak için, ilk bakışta, davranışlarında neleri görmeye çalışırız? Bu insan karşındakilere karşı saygılı mı? Size fikrini söylemek için fırsat bırakıyor mu, yoksa durmadan ne yapacağını belirlemeye mi çalışıyor? Size ne düşündüğünüz, yapacağınız konusunda seçenekler sunuyor mu? Davranışları ölçülü mü? Espri mi? Samimi mi? Şefkatli mi? Davranışlarıyla sizin yaşamınızı kolaylaştırmak için bir çaba gösteriyor mu? Sizi ya da diğer insanları, farklılıklarınızdan ötürü ötekileştiriyor mu? Size ayrımcılık yapıyor mu?

Bunun gibi birçok şey işte... Bakarsınız, ne ifade ediyor bu insanın anlattıkları? Aynı şeyler, bir kent için de geçerlidir. Bir kentin davranışlarına ve o davranışlarının kent mekanında somutlaşmış göstergelerine, düzenlemelerine bakarak, kentin nasıl bir kent olduğuna, aranızdaki ilişkinin nasıl olacağına dair bir sezgi, bir karar oluşturursunuz yavaş yavaş.

Bazı kentler, bütün farklılıkları kabul etmeye ne kadar hazır olduklarını hemen gösteriler. Bazılarının ise kendini beğenmişlikten ve burnu büyüklükten ötürü, gözü sizi görmez bile.

Yeni tanıdığınız bir kent üzerinde düşünürken, belki de en çok, o kent kendi kimliğiyle ve kendi davranışlarıyla sizi yabancıyor mu, yabancılaştırıyor mu, size farklı davranıyor

mu, farklı davranıyorsa da, "sizi diğer insanla eşit gördüğünü gösteren bir yan var mı, davranışında bir şefkat, bir anlayış bir kabulleniş var mı?" diye bakarsınız. Yoksa "sizi itiyor mu, sizi öyle kolay kolay kabul etmeyeceğini gösteren bir durum, ya da bir umursamazlık var mı?" diye bakarsınız.

Bazı kentler, bütün farklılıkları kabul etmeye ne kadar hazır olduklarını hemen gösteriler. Bazılarının ise kendini beğenmişlikten ve burnu büyüklükten ötürü, gözü sizi görmez bile. Size "ha varmışsın, ha yokmuşsun" gibi davranır. Sizi farklılıklarınızla bağrına basmaz ve basmayacağını belli eder bir biçimde.

Kentin, engelli hemşerilerine, herhangi bir engeli olana nasıl davrandığı algısı da, o kentin nasıl bir kent olduğu ve o kenti sevip-sevemeyeceğiniz konusunda size bir fikir verir. Engellisine aldırıyor, onları görmek bile istemiyorsa, bunu hemen anlarsınız ve başka herhangi bir nedenle, size de insafsızca davranabileceğini hemen sezersiniz.

"Bir kentin meydanlarında ve parklarında, yaşlılar ve çocuklar çoksa, sokaklarından çok sayıda kadın gelip-geçiyorsa, kent, engellilerin sokağa çıkmasını ve dolaşımını önemsiyorsa, o kent müşfik bir kendir."

Bir kent eğer sadece en güçlülerin, erkeklerin, gençlerin, otorite sahiplerinin egemen olduğu, sadece onların kolayca yaşayabilecekleri bir yere, o kentin daha çok kavga ederek yaşanabilecek bir kent olduğunu düşünürsünüz. Ama bir kentin meydanlarında ve parklarında, yaşlılar ve çocuklar çoksa, sokaklarından çok sayıda kadın gelip-geçiyorsa, kent, engellilerin sokağa çıkmasını ve dolaşımını önemsiyorsa, o kent müşfik bir kendir. O kentin daha barışçıl ve özgürlük düşkünü bir kent olduğunu düşünürsünüz.

Birçok durumda bu da yetmeyebilir. Bazen bu göstergelerden bazılarının, bu kentte sadece gösteriş için bulundurulduğunu da sezersiniz. Kentin yöneticileri, farklı ve kenti kullanmakta çeşitli nedenlerle zorlanabilecek olanları, samimiyetle gözetiyor mu, yoksa onlara önem veriyormuş gibi bir izlenim mi vermek istiyor? Yoksa yapmak istiyor da, yoksulluktan/bilgisizlikten beceremiyor mu? Bütün bunları, daha ilk bakışta anlarsınız. Aynı, bir insanın davranışlarındaki yapmacıkları sezeceğiniz gibi, kentin/ kentin yöneticilerinin samimiyetsizliğini de sezersiniz.

Bir kent ki, her hangi bir biçimde farklı olanlarına ne kadar saygı gösteriyor, onlarla beraber olmayı ne kadar istiyor ve onları ne kadar rahat ettirip, kendini onlara kullandırmak istiyorsa, o kentin o kadar yaşanılabilir, o kadar zengin ve o kadar uygar bir kent olduğunu anlarsınız. O kentin dilini konuşamıyorsanız bile, anlattıklarını anlarsınız. Onun alfabesinde, sizin de anlayacağınız işaretler vardır. Hemşerisi sayılırsınız.

Bilmem ki, Ankara böyle bir kent mi? Ankara böyle bir kent olmak istiyor da beceremiyor mu? Yoksa sadece "uğraşılıyor ama beceremiyormuş gibi" göstermeye mi çalışıyor? Bir sınavını yapın isterseniz. Sokağa çıkın ve bir bakın: farklı olanlara bu kentte nasıl davranılıyor? Yaya yolları, nasıl davranıyor? Merdivenler, nasıl davranıyor? Yaya geçitleri, nasıl davranıyor. Bindiğiniz otobüslerde, metroda kaç engelli görebiliyorsunuz? Kaç çocuk, kaç yaşlı ve kaç yalnız kadın var? Minibüslerin şoförleri insaf ve sabırlı mı? En kalabalık saatlerde, akarak işyerlerine koşarken herkes, kendisinden daha az güçlü olana ne kadar dikkat ediyor? İçsel ve samimi bir nezaketi var mı?

Ankara, engellileri görebiliyor, onları önemseyebiliyor mu?

Engelsiz Amatör Astronomi

Amatör Astronom - Özgür Cengiz
ozgurcengiz2008@hotmail.com / www.astronomigunlugu.blogspot.com

Evrende var oluşumuzu sorguladığımızda, kozmos içindeki yalnızlığımızın farkına vardığımızda, bir yandan da ne kadar şanslı olduğumuzu düşündürür gökyüzü. Hiçlikten gelen insanoğlu ile sonsuzluk arasındaki tek sınır duyularımızdır şimdilik. Biz bu duyuları teleskoplar, bilgisayarlar ve yeni icatlarla geliştirmeye çalışıp, daha uzağı görmek, zamanda daha geri gidebilmek isteriz. Peki ya bu duyu organlarından biri veya birkaç görevini yerine getiremiyor mu?

Dünya üzerindeki, bedensel, işitsel, görsel yeteneklerini kaybetmiş veya bu yeteneklere hiç sahip olamamış insanlar da uzay ve kozmosun sırlarını öğrenebilmektedirler.

Görsel Engelliler ve Astronomi: Elbette astronomi algılarımızdan en çok görme duyumuzu ilgilendiren bir uğraştır. Zaten görme duyumuz da tüm duyularımız içinde % 60 oranında yer tutmaktadır. Hal böyle olduğunda görmeyen insanlar uzayı nasıl keşfe çıkacaklar? İşte buna kafa yoran astronomlardan Bernhard Beck - Wincatz ve Noreen Grice, Hubble teleskopunun 11 yıllık çalışmasından elde ettikleri fotoğraflardan plastik kaplama resimler elde ederek dünyanın ilk görme engelliler astronomi kitabını çıkardılar. Braille alfabesi (körler alfabesini bulan Fransız bilimadamı ismi ile anılan) ile yazılmış kitabın adı, "Evrene Dokun: NASA Braille Astronomi Kitabı". Kitapta çok özel kabartmalı dokular kullanılmış. Örneğin, uzaydaki daireler noktalı çizgilerle, gaz-meteor bulutları kabartma kavislerle anlatılıyor. Kitap için NASA, 10 bin dolarlık yardımda bulunmuş. Kitabın, görme engellilerin çeşitli öğrenim aşamalarında büyük yardımı dokunması bekleniyor. Türkiye'de satışı yok gibi görünüyor ama yabancı kitap sitelerinden yaklaşık 375 \$'a bulmak mümkün.

Kitabın yanı sıra, uzay ve uzay objelerini anlatan birçok işitsel kayıt da satılmakta. Bunlardan biri de TÜBİTAK'ın çıkarttığı "Gökyüzünü Tanıyalım"

kitabı. M.Emin Özel ve Talat Savaş'ın hazırladığı kitabın içerdiği takımyıldızları, gezegenleri ve diğer derin uzay objeleri detaylı olarak anlatan ses kasetleri de hediye olarak veriliyor. Evet, kaset dedim çünkü kitabın ilk basım tarihi 2004.

Tüm bunların yanı sıra, bazı teleskoplarda, baktığınız objeyi sesle anlatma özelliği de bulunmakta. Bu şekilde hazırlanmış teleskopsuz rehber ses CD'leri de internette dolaşmakta.

İspanya, Valencia Üniversitesi'nde görme engelliler için gökyüzünün ve takımyıldızların kabartma şeklinde işlendiği bir de planetarium üretilmiş. Ayrıca ay kraterleri de bu şekilde kabartma şeklinde oluşturulmuş. Üniversite, astronomi ile ilgili olarak sadece görme engelli değil tüm bedensel engelliler için araştırmalar yapmakta ve eğitimler vermektedir.

Görme Engelliler İçin Dokunabilecekleri Planetarium (Gökküre Üzerinde Takımyıldızlar).

İşitsel Engelliler ve Astronomi: İşitme problemi olan insanlar için ise, engel biraz daha az. Bu engeller sadece astronomik toplantılar ve etkinliklerde ortaya çıkıyor. Bu sorunu ortadan kaldırmak için, Fransızların ön ayak olduğu bir girişimle, astronomik terimleri, takımyıldız isimlerini işaret dili ile anlatmayı öğreten bir kitap basılmış. Böylece işitme engelli insanların kozmosun harikalarından mahrum kalmaları engellenmiş.

Gazetemizin bu sayısının içeriğine uygun olarak bu ay, bu köşede engelsiz ve sınırsız gökyüzü konusunda, engelli insanların astronomi ile uğraşmaları sırasında karşılaştıkları sorunlardan söz edeceğiz.

"Evrene Dokun" İsimli Kitaptan Bir Resim.

Bedensel Engelliler ve Astronomi: Hareket kabiliyetinden yoksun ama astronomiye gönül vermiş insanlar için büyük engel, teleskopların ayak ve göz merceği sistemlerinin, tekerlekli sandalye kullanıcıları için uygun olmamasıdır. Bu problemle ilgili olarak yurt dışında, tekerlekli sandalye'den gözlem yapmaya imkân veren aparatlar ve cihazlar geliştirilmekte. Teleskopların sorun çıkaran ayak yapıları ve göz mercekleri uygun pozisyona getirilmekte ve tekerlekli sandalyedeki insanların rahat bir şekilde gözlem yapmaları sağlanmaktadır.

Çoğu hareket engelli insan, astronomi için dışarı çıkamamaktadır. Bu insanlar için evlerinde astronomi gözlemi yapmaya yardımcı donanımlar ve fikirler mevcuttur. Merak edenler için "Far Laboratories" isimli firmanın yaptıklarına internette göz atmanızı tavsiye ederim.

Yurt dışındaki birçok gözlemevi, bedensel engelli vatandaşları için rasathanelerini uygun hale getirmekte, engelliler için sorun teşkil eden tuvalet, merdiven gibi alanlara dikkat ederek, onlara uygun hale getirmektedir. Hatta engellilerin dış yapabileceği rasathaneler (Southampton Üniversitesi) bile mevcuttur! Ülkemizde, engelli otoparklarına, kaldırımlarına bile gereken hassasiyeti göstermeyen yönetimler için bu konuda zaten fazla söylenecek bir şey yok. Sadece bazı özel

girişimler ve Üniversitelerde bu konuya biraz daha itina ile yaklaşılmakta. Örneğin 2012 yılında başta İTÜ olmak üzere rasathanelerin engellilerin de kullanımına uygun hale getirilmesi yönünde çalışma ve tadilatlar başlatılmıştır. Ne diyelim buna da şükür.

Hareket Engelliler Göz Merceğini Tekerlekli Sandalyeye Yaklaştıran Düzenek

Tekerlekli Sandalye İle Gözlem Yapmaya Olanak Sağlayan Ayak Sistemi

Tüm bu anlattıklarımın yanı sıra zihinsel engelliler için de renkli ve basit anlatımlı evren ve gökyüzü kitapları NASA tarafından yayınlanmıştır.

En büyük engel sadece biz kendimiz. Engellerinizden kurtulmak için, ara sıra da olsa başınızı göğe çevirin. Sınırları aşmanın da zihninizle mümkün olacağını unutmayın. Ve yine unutmayın ki çağımızın en büyük bilim adamı ve astrofizikçisi Stephen Hawking de bir bedensel engelli...

Herkese açık ve temiz gökyüzü dileklerimizle...

Ankara'da "Yaşam Alanı" Tartışmaları

Yaşam Alanı Derneği

Yaşam Alanını kuran şey yaşam hakkı olarak ortaya çıkıyor ve bulunduğumuz çevre, yaşama katılma oranında yaşam alanlaşıyor.

Nisan 2012'de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde topluluk olarak ortaya çıkan bir fikir Ekim 2013'de Yaşam Alanı Derneği olarak hayat buldu. Gençler tarafından oluşturulan ve bireylerin yaşam alanlarında güçlenmeleri, yaşam alanlarını iyileştirmeleri temelinde kurulan dernek, bir süredir Ankara'da faaliyetlerini sürdürüyor.

21 Nisan Pazar günü Yaşam Alanı Derneği'nin Tayfa Kitapkafe'de gerçekleştirdiği "Yaşam Alanı ve Yaşam Alanlarımız" forumunda "yaşam alanı" kavramı birçok yönüyle ele alındı ve genelden özele bir sınıflandırmaya girilerek daha iyi yaşam alanları için kavramın sınırları çizilmeye çalışıldı.

Aidiyet duygusu

"Yaşam Alanı Kavramı ve Yaşam Alanlarımız" forumu, yaşam alanı nedir, yaşam alanı neresidir sorularıyla açıldı. Yaşamın, başından beri alanlarıyla birlikte var olduğu, ancak yaşam alanı kavramının küreselleşmeyle yerelleşmenin önem kazanmasıyla keşfedilmiş bir kavram olduğu fikri öne sürüldü. Bu çerçevede forumda yaşam alanı kolektif mi, bireysel mi; özel alanı mı, kamusal alanı mı tanımlıyor; yaşam alanları verili midir, bireyin kendisinin belirlediği alanlar mıdır soruları ortaya çıktı. Kısıtlanan yaşam alanları ve bireyin ait olduğu yaşam alanının sınırları üzerine konuşuldu.

Yaşam alanlarında aitliğin neye göre belirlendiği, sığınmacıların, mültecilerin, turistlerin yaşam alanlarına aitliği, çocuklar ve zihinsel engellilerin ait oldukları yaşam alanlarında söz sahipliği üzerine tartışıldı ve bu sınırların ulusal-ulusüstü mevzuatlarla çizildiği, aitliğin vatandaşlık ve devlete aitlik üzerinden tanımlanmaması gerektiğinde uzlaşıldı.

Maddi ve/veya manevi bir unsur olarak Yaşam Alanı

Yaşam Alanını kuran şey yaşam hakkı olarak ortaya çıkıyor ve bulunduğumuz çevre, yaşama katılma oranında yaşam alanlaşıyor.

Yaşam alanı, maddi anlamında mekanı ya da habitata belirtirken insanın ve çevresinin, dolayısıyla sosyal oluşun yaşam alanının manevi unsuru olarak ortaya çıktığı; bu anlamda yaşam alanının sınıflandırılabilmesi konuşuldu. Bu haliyle yaşam alanı kavramı kapsayıcı bir "politik" sıfat altında simgesel, mekansal, sosyal, toplumsal olarak ayrımlara uğrayabiliyor.

Yaşam Alanında haklar

Yaşam alanı tüm bu sınıflandırmalar altında ötekilerini de var ediyor (fiziksel şartlar, toplumsal şartlar vb.) bu durum yaşam alanına alınmayan, dışlanan, kesişen alanlarda gözden çıkarılan veya yoksayılan, genel tanımıyla dezavantajlı grupların dahil edilmesi gerekliliğini doğuruyor. Yaşam alanının kolektif bir kavram olarak düşünülmesi, yaşayan tüm bireyleri kapsayacak alanların ve gerekli katılım mekanizmalarının kurulması zorunluluğunu doğuruyor. Yaşam alanı bu sebeple temel hakları ve tüm insan haklarını kapsıyor. Özellikle kentsel dönüşümlerle müdahaleye uğrayan yaşam alanlarının varlığı, kent hakkı kavramının derinlemesine tartışılması ihtiyacını doğuruyor.

Yaşam Alanında mücadele ve Yaşam Alanına müdahale

İletişim başta olmak üzere insanları birleştiren ve yaşam alanlarını kesitiren ağların gelişmesi yaşam alanlarındaki mücadele ve müdahalelerin birbirini etkiler hale gelmelerine neden olmuştur. Bu da yaşam alanının kapsamının sorgulanmasına yol açıyor, yaşam alanına müdahale ve yaşam alanında mücadelenin sınırları forumda tartışılan önemli konulardan biri oldu.

"Yaşam alanı bireyin haklarını savunduğu ve yaşam alanını düzenleyen mekanizmalara müdahale edebileceği alandır. Dolayısıyla yaşam alanı aynı zamanda bireyin mücadele alanını da oluşturmaktadır. Ancak bireyin mücadelesi yaşam alanından yayılır, kaynaklanır ya da dolaylıdır."

İç içe geçmiş yaşam alanları birbirini etkilediği için birey diğer yaşam alanlarına yönelik kendi alanından mücadeleler

geliştirebilir. Ayrıca mücadelenin insanların "kapatıldıkları" yerlerde, verilen veya seçmek zorunda kalınan yaşam alanlarından doğduğu da forumda tartışılan konulardan olmuştur.

Sonuç olarak 21 Nisan'da gerçekleştirilen "Yaşam Alanı ve Yaşam Alanlarımız" forumu "yaşam alanı"nın birçok yönüyle ele alındığı ve yeni sorulara yol açan bir toplantı oldu. Bu toplantı forumların devamlılığı içerisinde bir sonraki forumun konusunu da **Kent Hakkı** olarak belirledi.

"Kent Hakkı" konulu ikinci forumumuzu da 08 Mayıs 2013 Çarşamba günü Tayfa kitapkafe'de yaptık. Değerlendirmesini de Solfasol'de sizlerle paylaşacağız.

Katkı sunanlar: Zeynep Uyanık, Simge Karaduman, Tuğçe Atak, Cemile Asker, Murat Karacan, Sercan Zorbozan, Ozan Dizman, Taha Onur Selimoğlu, Aykut Kaya, Mehmet Atakan Foça, Mehmet Can Çağlayan, Duygu Uç, Ersin Şenel

Direniş Süresince Kuşulu Park'ın Zarar Gören Doğası ve Kuşları

Ferdi Akarsu

"Ankara'nın sembol parklarından biri olan Kuşulu Park, adını aldığı kuşular ile bilinir olmuşa da park bünyesinde yer alan kavak ağaçları çevresinde çok sayıda kuş türü görülebilmektedir. Parkta görülen kuş türleri içerisindeki ağaç serçeleri özellikle dikkati çekmektedir. Anadolu'da yaygın olarak görülen serçe türüne kıyasla daha küçük ve yavaşta bulunan bir benek ile kolayca fark edilebilen tür, parka gelecek kuş gözlemcilerini şaşırtacak türlerden biridir. Buna ek olarak özellikle ilkbahar göç döneminde halkalı sinekapan gibi kuş türleri ilgi çekici renkleriyle parkı özel kılan türler arasındadır."

Cümleleriyle mart ayında Solfasol Dergisinde anlatmıştık Ankara'nın park ve bahçelerindeki kuşları. Geldiğimiz noktada ne o parklar ne de toplumsal hafızamızdaki imajları eskisi gibi. Bugün her biri doğal güzelliklerinin yanında direnişin sembolleri artık. Üstelik yalnızca insanıyla değil bitkisi, böceği, kuşuyla topyekünbir direniş sözünü ettiğimiz.

31 Mayıs'tan günümüze Taksim Gezi Parkı'nda başlayan direniş ülke sathında parklarda devam ediyor. Direnişlere karşı gösterilen, özellikle biber gazlı polis müdahalesi, insanlarla birlikte civarda yaşayan tüm canlıları şüphesiz olumsuz yönde etkiliyor. Bu müdahaleden nasibini ziyadesiyle almış olan parklardan biride Kuşulu Park. Park'ın kuşuları yanında yılın farklı dönemlerinde 50 civarında kuş türüne yaşam alanı sağladığı Doğa Derneği'nin 2008 yılında gerçekleştirdiği envanter çalışması sonucunda ortaya koyulmuştu. Akabinde bu türlerden en yaygın ve rahat görülen 24 kuş türüne ait bilgi ve fotoğraflar panoyla sergilenmişti. Direnişin ilk üç haftasında parktaki müdahale sonucu kaç kuşun olumsuz yönde etkilendiği tam olarak bilinmiyor. Bilinen gerçek şu ki insanı etkileyebilecek düzeyde bir kimyasalın kuşlarda dâhil diğer canlıları tehdit edebilir. Bu kapsamda Kuşulu Park ve direnişin devam ettiği ülke sathındaki tüm parklarda birer gazı veya kullanılacak diğer tüm zararlı kimyasalların kullanılmaması hususunda algı oluşturmak gerekmektedir. Direniş karşı gerçekleştirilen özellikle biber gazlı müdahalelerin canlılar üzerindeki etkilerinin boyutlarını anlamada ve sonrasında başlatılacak olan hukuki mücadele için bilimsel kanıtlar elde etmek gerekmektedir. Bu kapsamda müdahaleler esnasında etkilendiğini gördüğümüz tüm canlılara tıbbi yardımın sağlanması, ölmüş olan canlılara otopsi yaptırılıp ölüm nedenlerinin belgelenmesi ve bu alanların uzmanlar tarafından izlenmesi önem arz eden faaliyetler.

Müzik Üzerine

Ahmet Say

Önce şu özdeyişi hatırlayalım:

"Şu tür müzik, bu tür müzik yoktur; iyi müzik, kötü müzik vardır."

Demek oluyor ki "tek sesli müzik" ile "çok sesli müzik" ayrımı, müziğin düzeyi bakımından kabul edilebilir bir ölçüt değildir. Böyle bir ayırım, bütün halk müziklerini, hatta Avrupa müzik kültüründe yer alan tek sesli müzikleri küçümsemek anlamına gelir. Örneğin, J. S. Bach'ın keman için bestelediği "partita"lar tek seslidir, ama müzikal değeri bakımından tartışılmaz.

Günümüzde birçok ülkede yaşayan tek sesli halk müzikleri, değerli bir geleneği temsil ederler. Bizim halk müziğimiz de 12. yüzyıldan başlayarak Anadolu müzik geleneğinin ürünüdür ve halk şiiriyle yoğrulup günümüze kadar gelmiştir. Bu kültür mirasının değerini bilmiyorsak, günümüzün hiçbir yönden değer taşımayan popüler müzik çeşitlerinin etkisi, bizi de aldı götürdü demektir.

Çokseslilik konusunda en başta belirtilmesi gereken, bu müzik tekniğinin "Rönesans Aydınlanması" ile gelişmiş olmasıdır. Rönesans, Avrupa kültüründe ortaçağ düzeninin çözülüp, yeniçağ oluşturacak ilke ve düşüncelerin belirmeye başladığı dönemdir. Böylece, ana rengi dinsel olan ortaçağ kültürünün yerine, bir "sistemler çöküşü" geçmiştir. Bunun müzik sanatına yansımaları, çoksesli tekniklerin geliştirilmesiyle gerçekleşmiştir. 16. yüzyılın sonlarında opera sanatının doğuşunu, hayatın sahnede yansıtılarak müzik desteğinde irdelenmesi olarak görmüyor muyuz? Yeri geldiği için belirtelim: "Demokrasi" kavramı da aslında çokseslilik değil midir?

Aydınlanma, Rönesans çağıyla sınırlı kalmamıştır. Avrupa kültürü, Rönesans'ı izleyen birkaç yüzyıl içinde yeniden köklü değişimlere yönelmiş, Fran-

sız Devrimi'ne yol açan Alman ve Fransız Aydınlanması, bütün insanların eşit ve özgür olduğunu, adaletli bir düzen içinde kardeşçe yaşaması gerektiğini öngörmüştür. Müzik sanatında "Klasik dönem", 18. yüzyıl aydınlanmasının bu sanata yansımalarıdır. Dönemin bestecilerinden Mozart, yeni bir yaratma sevincini temsil etmiş, Beethoven ise Devrim'in ilkelerine duyduğu bağlılığı, yaratıcı çalışmalarının mayası olarak görmüştür.

18. Yüzyıl Aydınlanması'nın getirdiği yeni değerlerin, toplumları her yönden geliştirdiği ortaya çıkınca, birçok ülkede bu değerleri benimseme yolunda akımlar doğmuştur. Bizde de 19. yüzyıldan başlayarak böyle bir benimseme süreci yaşanmış, cumhuriyetimizin kuruluş temellerinde Fransız Aydınlanma Felsefesi'nden yararlanılmıştır. 19. yüzyılda çoksesli müziğe yalnızca saray çevresinde gösterilen yakınlık, cumhuriyetin kuruluş döneminde atılgıncı bir sürece girmiştir: Bugün temel eğitimde müzik dersi adına diz vurarak usul tutma yerine, çağdaş anlayışla beslenen çocuk şarkılarını söyletiyorsa, bu eğitim anlayışını cumhuriyetin kuruluş dönemindeki atılımlar sayesinde gerçekleştirdiğimizi bilmeliyiz. Günümüzde birçok kentimizdeki konservatuvarlar, senfoni orkestraları, opera ve bale kurumları, temelde birer aydınlanma kurumu olarak toplum yaşamına katılmışlardır.

Ama şimdi okurlarımıza acı bir haber vermek durumundayım: İktidarın hazırladığı bir yasa tasarıyla 22 ilde etkinliğini sürdüren devlet tiyatrolarının, 6 ilde birimleri bulunan devlet opera-balesinin ve yine 6 ilimizde düzenli konserler veren senfoni orkestramızın kaldırılması öngörülmektedir. Evrensel kültür değerlerinin yurdumuzda nereye doğru yöneldiğini anlamak için başka göstergelere gerek var mı?

Sıradaki Katliam Protokolde Hergelen Meydanı'na Yer Yok

Yılmaz Yücel, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi - yilmazyucel00@hotmail.com

Ulus'ta binaların arasında, üzeri çinkolarla kaplı, kapısında güvenlik görevlisi olmayan, klimasız bir "alışveriş merkezi"; Hergelen Meydanı, nam-ı diğer İtfaiye Meydanı.

Ankara'nın en eski ticaret merkezi Hergelen Meydanı, "72,5 milletin" hikâyelerini, eşyaların ruhunu ve ticaretin sadece mal alıp vermek olmadığı hissini bize lütfediyor. Birkaç yıllık AVM'lerin her geçen gün değer kazandığı modern dünyada Hergelen Meydanı'na yer kalmadı, bir kaç aya yıkılıyor. Meydan, Ulus'ta İller Bankasının arkasında, eski Ankara İtfaiyesi'nin karşısında (şimdiki Gençlik Parkı). İtfaiye taşınmadan önce meydanın ismi, İtfaiye Meydanı'yımış. İtfaiye taşınınca, meydana her gelen girdiği için Hergelen Meydanı olmuş. İsmine münhasır envai çeşit ürün var; kullanılmış konfeksiyon ürünleri, gıcır gıcır beyaz eşyalar, antika elektronik aletler, askeri kamufajlar... Aradığınız hatta aramayı unuttuğunuz her şeyi bulmanız mümkün.

Meydana girince, ürünlerin fiziksel özelliklerinin yanında manevi özelliklerine de ihtiyacınız olduğunu farkedebilirsiniz. Bürokratların mektupları, ünlülerin aile fotoğrafları, çocukken çiğnediğiniz cikletler... Ne ile karşılaşacağınızı dükkanın sahibi dahi bilemez. Öyle ki, esnaflardan birisi 10 liraya sattığı saati, alan adamın bin 500 liraya sattığını duyması herkese ders olmuş. Ürünlerde olduğu gibi esnaflarda da envai çeşit hikâye var.

Kimisi 30, kimisi 50 yıllını vermiş. Futbolculuktan esnaflığa geçen de Meydan'da, kayınbabası aracılığıyla giden de. Orada nasıl işe başladığını dahi hatırlamayan var. Esnafları yarım asır orada tutan ise ekonomik sebepler değil. Akşam saatlerinde dükkanını kapatmaya hazırlanan birisi, "25 lirayla kasayı kapatıyorum" diyor. Meydan, oranın çalışanları için bir nevi sosyal alan. 20 yılı aşkın süredir emekli olanlar dahi mütemediyen uğruyor. Kimbilir, orayı sadece gelir kapısı olarak değil de çocuklukları bile orada geçtiği için küçükken oynadıkları park olarak görüyorlardır.

Sadece esnafı değil müşterisi de orada büyümüş. Oradan başka yerden alışveriş yapmayan da var. Alışverişi Meydandan yapmak, kimi müşteri için alışkanlık, kimisi için ekonomik yetersizliklerden dolayı zaruret. Çalışanlardan birisi durumu şöyle açıklıyor: "Pantolon alacak olan adam Kızılay'a gitse, bir pantolona 30 liradan aşağı vermeyecek. Bunun 2 lira gidisi 2 lira da geliş yol parası var. Bir pantolon ona

şağı yukarı 40 liraya patlayacak. Adamın yevmiyesi zaten 50 lira. Geliyor buradan 25-30 liraya hem gömleğini, hem pantolonunu hem de ayakkabısını alıyor."

"Kimsesizlerin dahi tezgâhi var"

Meydanda esnaflık yapan aynı zamanda Ankara Bilimum Eski ve Yeni Elbise Eşya Alıcıları Satıcıları Odası Başkanı olan Mükerrrem Korkmaz, burada esnaflığa başlayışını, "**Ben Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde okudum. Babam okula devam etmemi istemeyince nişanlandım. 2. ligdeki Petrol Ofisi'nde de futbolcuydum (1973). O zamanlar dört Hacı Murat araba alacak kadar para kazanıyordum. Futbolculukta işler iyi gitmeyince burada esnaflığa başladım. Şaşaalı hayattan esnaflığa geçmek kolay olmadı tabii**" diye anlatıyor.

Korkmaz, Hergelen Meydanının hikâyesini ise şöyle dile getiriyor: "**Dedem de burada esnaftı. Çocukken dedemin yanına gelirdim. O zamanlar Ankara'nın en büyük ticaret merkeziydi. Hayvan da burada satılırdı, arpa da, gömlek de. Bütün ilçeler buradan alışveriş yapırdı. Çünkü ilçelerin dolmuşları buradan kalkardı. Öküzünü satmaya getiren adam, öküzünü satardı, buradaki handa yatardı, sonra evindekilerin ne ihtiyacı varsa buradan alıp köyüne giderdi. Yani buradan dışarı çıkmadan evin her türlü ihtiyacını hallederdi. Bu 1960'ların ortasına kadar böyleydi. Bin 500 çalışan var burada, bunların aileleri de var. Ayrıca evsiz, kimsesiz, hüküm giymiş insanların dahi tezgâhi var. Aynı zamanda sosyal dayanışma ortamı, herkes sosyalleşiyor. Burası yok olursa bu kadar insan ne yapacak?"**

Esnafta da ve müşteride de zaman zaman kayıba uğradıkları olmuş. Çıraklığa buradaki dükkanlarda başlayıp sonra terkeden olmuş fakat fazla uzun sürmemiş geri Meydana dönüşü. Bu dönüşlerin sebepleri ekonomik, çünkü, bir tezgahda dört kişi ürününü satabiliyor. Kira ödemediği için ne satarsa kârı oluyor. Müşterilerin ise çoğu, alışveriş merkezlerini (AVM) tercih ettiği için işler eskisi gibi yoğun değil. Taksitli alışveriş ve moda ürünler Hergelen Meydanı müşterisinin de büyük bir kısmını AVM'lere çekmiş. Esnaf, şehir içine AVM kurulmasaydı işlerimiz bu kadar kötü olmazdı, diyor. Oda başkanı Korkmaz: "Büyükşehir belediyesine çok gittik, şehrin içinde AVM'ye izin vermeyin, olanları da olabildiğince merkezden uzağa taşıyın diye ama kimse umursamadı" diyor.

Protokol yolunda olduğu için yıkılacak

Meydandaki esnaflar varlığını sürdürebilmek için pek çok badire atlattı. Yıllardır Meydanın yıkılacağı konuşuluyor. Daha önce esnafa Sıhhiye katlı otoparkın altındaki dükkanları tahsis edilmesi gündemdedi fakat Meydan çalışanları, "biz balık gibiyiz sudan çıkarsak yaşayamayız, burası bizim akvaryumumuz" demiş ve taşınmayı kabul etmemişti. Ama bu sefer akvaryum kırılacak.

Atatürk Bulvarı, havaalanı ile köşk arasında protokol yolu olduğu üzere bazı rötuşlara uğrayacak. Sayın Başbakan'ın protokol yolu üzerinde camii olmadığını tespit etmesiyle birlikte güzergaha camii yapılması uygun görüldü. Uzlaşılın projeye göre, İller Bankası ve çevresi yıkılıp yerine gösterişli bir camii yapılacak. Hergelen Meydanı da yıkım alanında olduğu için birkaç aya kadar tarih olacak. Balıklar akvaryumundan çıkmadan son defa görebilirsiniz.

Sahipsiz Çocuklar Cumhuriyeti(*)

Süreyya Karacabey

Savaş koşullarının her şeyi mubah kıldığı cehennemlerde bile çocuklara yönelik şiddet, dehşet yaratır; her şeyi yakıp yıkmamanın meşru çerçevesini çizen akıl dışı mantık bile çocuklar söz konusu olduğunda sözde bir mahcubiyet maskesi taşır, utanmış gibi yapar, çoktan yok olmuş bir insanlıktan geride kalan şeyler varmış pozuna girer. Yutmasak bile yutkunuruz, utanca ait bir işaretle kurtarılabilecek anlamlar buluruz, bizim olmasa da gelecekte başkalarının kullanacağı anlamlar.

Burada ise çocuklara yönelik sistematik şiddet ya "münferit vaka" olarak kayıtlara geçer ya da derin bir kayıtsızlıkla geçiştirilir; yakın geçmişte gördüğümüz gibi ya da bazı çocuklar doğuştan suçlu olarak mühürlenirler.

Pozantı'dan yükselen çocuk çığıllıkları dinmedi henüz, o çığıllıklar dünyayı başımıza yıkmadı, utandırmadı bile; o çığıllıklar hala bizim göğümüzde asılı dururken Antalya L Tipi'nden gelen sesler eklendi, orada da kesilmedi Aliğa Şakran Cezaevi'nden yeni çığıllıklar yükseldi.

Bu sesler tepemizde, kendi çocuklarını acıtan bir ülkenin yurttaşı olma utancı hepimizde, o sesler sessizce bağırıyor sonsuza kadar sürdürecektir çünkü bazı suçların affı yoktur. Kendini feda ederek yavrularını kurtaran kedilerin, köpeklerin yaptığını bile yapamayacak kadar çaresizsek eğer, bazı utançların kaybolacağı bir zaman yok demektir.

Bir barbarlığın tam ortasındayız ve çocuk çığıllıklarıyla sonunu getireceğiz bu uygarlığın; kendi çocuklarını öldüren, işkence eden, tecavüz eden ve hepsine göz yuman bir kavmin üyesi olarak geçeceğiz tarih denilen "suç indeksine".

Canını yaktığınız çocuklardan başlayın utanmaya, utanmaya bir yerden başlamak iyidir, insanlıktan geriye bir şey kaldıysa ancak derin bir utançtan sonra yaparız hesabını.

Uzun bir süre birbirimizin yüzüne bakmayalım, sadece utanalım, sadece utanalım.

*(Yeryüzünün Lanetlileri Kolektifi www.fraksiyon.org'dan alınmıştır.)

Ateşte Semaha Durdular

Aydın Şimşek - asimsek68@gmail.com

33 can ateşte semaha durdu, dumanda boğuldu. Onlar ki türkü söyleyip, şiir okumak, bağlama çalıp, semah dönmek için Pir Sultan'a konuk oldular. Nereden bileceklerdi ateşte semah dönüp, dumanda boğulacaklarını.

Sivas'ta tekerrür eden devletin katliam ve zulüm tarihidir. O tarih ki Pir Sultan'ın, Şeyh Bedrettin'in, Deniz'in, Hüseyin'in, Yusuf'un asılması, Nesimi'nin yüzülen derisidir. Kızılder'e'dir. Bahçelievler Katliamı, Roboski, Lice ve Gezi'dir.

2 Temmuz Sivas Katliamı, 12 Eylül öncesinin Kanlı Maraş ve Çorum'udur. Aynı zamanda devlet geleneğinin yüzyıllardır devamıdır. Devamıdır; çünkü devlet aklının Alevilere-Kızılbaşlara bakışı sorunludur. Bu aklın sorunlu gördükleri, Alevilerle sınırlı değildir. Kürt'ü, Ermeni'si, Süryani'si, Çingenesi daha bir dolusu, bu akıldan çok çekmiştir. Yüzyıllardır süren bu sorunlu devlet aklıyla AKP hükümetinin aklı arasındaki artık fark yoktur. Aksi halde 3. köprüye **Yavuz Sultan Selim** isminde diretilmesi nasıl açıklanabilir? Bilindiği gibi tahta geçmek için bütün ailesindeki erkekleri kesen Selim'e göre (Hoca Saadet'in notlarından), "Kızılbaşlar tanrının verdiği bir felakettir. Bunlar inançları yolunda can verirler ve cenk ateşine semender gibi girerler. Ne ölümden korktukları, ne de uğraştan çekindikleri vardır. İnanç bağları çok güçlü ve saldırıları bir felakettir. İşleri zulüm, gidişleri de dinsizliktir... Zira Anadolu illerinde yaşayan kavrama gücünden yoksun Türkler, ol karalanmışlarla bağlantılar kurarak, tanımadan bilmeden ol sapkınlık örneğine uymuşlar, çokluk çocuklarını, mal ve varlıklarını anın yoluna feda ider olmuşlardır. Gücü olanlar ölçsüz adak ve armağanlarla anı ziyarete giderler. Sapkınlıkta pişkin halifeleriyle her yıl sayısız adaklar gönderip, ol yasaklara ögünç duyan mubahinin yıkılması dergahı gölgesini haşa hacet kapısı ve dilek kâbesi bilürler ve *ergin kızları, belki kız kardeşlerini tepelencesice adamlarına peşkeş çeküp* adını işitseler secde ederler. Hayvanları andıran bu denli aşagılık insanlar."

Ö Selim ki Anadolu Alevilerini katletmiş, tövbelerini kabul etmemiş, çok acılar çektiymiştir.

Maraş Katliamında fetva veren dil, Yavuz'un diliyle aynıdır. 22 Aralık 1978'de Cuma namazında fetva veren Bağlarbaşı İmamı Mustafa Yıldız "Oruç ve namazla hacı olunmaz, bir Alevi öldüren beş sefer hacca gitmiş gibi sevap kazanır" diyerek halkı tahrik eder. "Allahını, peygamberini seven, eli balta, silah, sopa tutan yürüsün. Alevileri öldürelim, komünistleri içimizden temizleyelim" çağrısıyla, 111 kişi ölmüş, binin üzerinde insan yaralanmıştır. 552 ev ve 289 işyeri yakılıp yıkılarak tahrip edilir.

Bahçelievler Katliamında 7 gencecik fidana işkence yapan, hunharca boğazlayan, Haluk Kırcı, Ahmet Mercüment Gedikli, Hüseyin Yıldız, Ünal Ağaoğlu, Mustafa Özmen, Mustafa Dülger, Remzi Çayır, Mustafa Demir, Bünyamin Adanalı, Mustafa Korkmaz ve İsmail Ufuk ile Mehmet Gürses isimli faşistlerin Ankara'dan Kahramanmaraş'a görevli olarak gittikleri bilinir. Osmanlı'dan yadigâr bu dil, Cumhuriyet döneminde devletin bizzat Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) vasıtasıyla yayılır. Örneğin, DİB'in 1948'de 24 nolu yayını olarak basılan **Batinilerin ve Karmatilerin İyüzü** isimli, yazarı **Muhammed Hammadi** olarak görülen ve dönemin Diyanet başkanı **Ahmet Hamdi Akseki**'nin Alevilere nefret kusan önsözünü yazdığı bir kitap var; 2004 yılında Sebil Yayınevi tarafından yeniden basılarak piyasaya sürülmüş. Devletin yayımladığı bu kitap, iğrenç yalan ve iftiralarla dolu. Dönemin Diyanet Başkanı Akseki'nin "önsözü" de öyle... Aksekiye göre Aleviler "mal ve kadında" herkesi ortak görmekteler; katledilmeleri vacip soysuzlardandırlar, kötü emeller peşinde koşarlar, Yahudi ve hatta Hıristiyanlardan bile kâfirdirler. Mum söndürürler... Nitekim bu dil, asker-bürokrat vesayetçi devleti al aşağı eden sünni-sağ-muhafazakâr-otoriterlerin de dilidir. Devlet cephesinde değişen bir şey yoktur.

2 Temmuz 1993 Cuma günü, Sivas Madımak Katliamında 33 aydın/sanatçı, 2 otel çalışanı ve 2 saldırgan ("yanlışlıkla" polis kurşunuyla) öldü. Sivas'ta olanlar Türk-İslam sentezinin pratik sonucudur; fetvaci, vesayetçi ve katliamcı devlet geleneğinin fikri takibidir.

Sivas'ta Pir Sultan Abdal Kültür Etkinliklerine katılan şair, yazar, sanatçılar, bilim insanları, "Müslüman mahallesinde

salyangoz sattırmayız"; "Cumhuriyet Burada Kuruldu. Burada Yıkılacak"; "Laiklik gidecek, şeriat gelecek"; "Yaşasın Şeriat"; "Dinsiz Vali"; "Muhammedin Ordusu Laiklerin Korkusu" sloganları eşliğinde yakıldılar.

Tıpkı Maraş Katliamında olduğu gibi cuma namazında camideki topluluk kıskırtıldı. Aralarında katliamın elebaşlarından Cafer Erçakmak'ın bulunduğu 7 kişi hakkında verilen ölüm ve ardından zaman aşımı saiki ile düşme kararının ardından önce ve sonra Başbakan ve yardımcısı tarafından yapılan açıklamalar, iktidarın katliam sanıkları yerine, bizzat yanan/yakılan mağdurları hedef aldığı açıkça ortaya çıkmıştır.

Madımak Katliamı insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur:

"Sivas Emniyet Müdürlüğü'nce düzenlenmiş, 03.07.1993 günlü Olay Tutanağına göre 18.00 sularında yakılan otelin önünde 15.000 kişi vardır. Bu tutanağın altında Emniyet Müdürü ve 19 emniyet görevlisinin imzası bulunmakta. Ne yazık ki 15.000 eylemciden yargı önüne getirilebilmiş olan sanık sayısı 160'ı bulmamıştır. Olanlar dünyanın gözü önünde olur. Sivas, kendiliğinden eylem olarak açıklanamaz. O gün Alevi, Hıristiyan ve ateist olanlar katledildiler. O gün orada otuz üç insan, ateşte semaha durdu, dumanda boğuldu.

Hizbullah'ı PKK'ya karşı besleyen devlet, bu gücü Alevilere, Sol'a karşı ve Kürt sorununda da kullandı. Devlet içindeki güçler, bu katliamdan sorumludur. Dolayısıyla bu devlet, Sivas Katliamı dolayısıyla hiç üzülmedi (ama büzüldü). Devlet, katliama karşı geleneksel tutumunu değiştirmedeği sürece büzük olarak kalacaktır. Devlet aradan 20 yıl geçmesine rağmen katliamı kınamamıştır. Kınayamamıştır. Bu yıl da PKK'ya atfedilen (ama PKK'nın kabullenmediği) Başbağlar Katliamını kınayan hükümet, Sivas Katliamından yine tek söz bile etmedi. Madımak'ı yakanlar, AKP'yi iktidar yapanlardır. Refahiyol iktidarının Adalet Bakanı Şevket Kazan, (hani Susurluk olayında da ışıklarını açıp kapatanları, mum söndürüyorlar diye küçümseyen o bakan) bakanlığı sırasında Sivas Katliamının sanıklarının hapishanede ziyaret etmişti, onlara avukatlık etti. Davaya bakan avukatlar, Refah Partisi üyesi ve yöneticisi oldu. Saadet Partisi ve AKP'ye katıldılar.

Reyhanlı'daki katliamı üç günde çözen devlet aklı (!?), her nedense- Roboski'yi, Madımak'ı, Maraş'ı, Malatya'yı, 16 Mart'ı, 1 Mayıs 1977'yi ve daha saymadığımız birçok katliamı sırladı. Çözmedi.

Kâbesi insan olanlar, vicdanını bilinçlendirmiş insanlar, katliamlarla devletin yüzleşmesini istiyor. **Sivas Unutulmasın, Madımak Müze Olsun** istiyorlar. Madımak sonrası Başbağlar'da kimliği belirsiz (!?) kişilerce katledilen 33 insanın da katillerinin bulunmasını istiyorlar. Toplumdan dışlananlar, ötekileştirilenler, devlet "baba"ya Gezi'nin ruhuyla direniyor. Bir yanım Lice, bir yanım Gezi diyor. Ethem'e, Abdullah'a, Ali'ye de Polis Mustafa'ya da, Lice'de Jandarma kurşunuyla ölen Medeni Yıldırım'a da sahip çıkıyor. Gezi ile Lice, Madımak ile Roboski ortak yazgılarını sahipleniyor.

Bir dönem karşısında olduğu askeri-vesayetçi yapılara karşı siyasi malmaze sağlamak amacıyla Dersim Katliamı için özür dileyen hükümetin, Madımak için, Madımak için, Gezi için de özür dilemesi gerekmiyor mu? Oysa giderek daha da otoriterleşen başbakan, inkar, nefret ve şiddet dilini kullanmanın ötesine geçmiyor. Yanarak, yakılarak ölenlerin mağduriyeti yerine, yakanların "mağduriyeti"ni dillendiriyor. Yanarlardan özür dilemek yerine, yakanları zaman aşımı olduğu gerekçesiyle affediyor. Farklılıklara tahammül edemeyen bir devlet geleneği söz konusu. Bu nedenle başbakan, zaman aşımı kararını "Türkiye'ye hayırlı olsun" diyerek muştuluyor. Fakat aynı devlet, bu kararın hukuki olmadığını dillendiren insanların hak ve adalet talebini gaz bombalarıyla karşılıyor, yeni ölümlere, yaralanmalara yol veriyor. Yavuz Hırsız misali, ekolojik sistemi mahvedecek 3. Köprüye Madımak'ta Alevileri yakan zihniyetin atası Yavuz Selim'in adını veriyor. Bu haramiler ve Muaviye düzenine karşı, özgürlükçü, demokratik, eşitlikçi, çoğulcu ve ekolojik bir Türkiye mücadelesi; önümüzdeki yeni anayasa yapım sürecinin içini doldurmakla yükümlüdür. Bu mücadelenin öznelere ise; önümüzdeki seçimlerde özgürlükçü, demokratik, çoğulcu ve kent yaşamını-yaşam alanlarını- da temel alan bir cephenin örülmesini önemsemelidir.

*Uyanmak ihtimali yok.
Tan çekiliyor göklere.
Sen
göz illeti de,
vefalı aşinalıktır,
kalem ağlaması.
Yüzüne
susamışsa bir lori kuşu,
faili meçhul sözcükler
yüklenir suretimize.
Adreslerimiz,
yanık çiğlik kokusu.
Deşip, ihtiyar güneşin kalbini,
gözlerimize azap akıtıyoruz.
Reva mıdır,
bilinmez, kızıl ateşe yürek tazelemek.
Biliriz,
sevdalarımızın kurbanlarıyız.
Kuşlar ölürse, biz de ölürüz.
Cemre düşer gözlerimiz.
Ve yatağını keser
bütün sular.
Yoksulluk bulaştı ağırmıza.
Deşip kelimeleri,
dilimizi kesiyoruz.
Kendine yaslanıyor,
bütün acılar.
Aydın Şimşek*

Genç Çapulcular Kampta Buluşuyor

Özge Altınyayla

Bu sene 8.si düzenlenecek olan Kolektif Yaz Kampı ile ilgili 'kızlı erkekli' bir söyleşi yaptık, Kolektif Üyesi Elif Cabadak ile. Çünkü bu sene kampın içeriği de reklamı da öncelikle göre bir hayli 'marjinal'. Öncelikle tüm Türkiye'yi sarsan Gezi Parkı Direnişi, 'Genç Çapulcular buluşuyor' başlığıyla kampın ana temasını oluşturuyor. Ve tüm o tanıtım billboardlarına, açılan stantlara taş çıkaran bir reklamı, Yeni Akit gazetesi itinayla yapıverdi kendi sayfasında.

Bu seneyi ve elbette kampı diğer senelerden ayıran özelliğin ne olduğunu konuşarak başladık Cabadak ile söyleşiye.

"Kampın her sene bir teması vardır. Geçen senenin teması, Denizin Ardı Özgürlük'tü mesela. Bu sene 8. sini düzenleyeceğimiz yaz kampı ise, Gezi Direnişi ile bağlantılı olarak ilerleyecek.

Daha önceki 7 yılda biz şunu konuşuyorduk; parasız eğitim mücadelesi, kadın atölyesinde kadın mücadelesi, üniversiteye dair çıkarılacak özneler, geçen sene biraz YÖK yasası... Bu sene ise, yeni düzenlemeyle güvenlik görevlilerin gittiği, yerine gözaltı yetkisi olan, silah taşıyabilecek polislerin olacağı bir üniversiteyi tartışacağız. Ve bu sene Türkiye'de büyük bir halk hareketi gördük, Gezi Parkı Direnişi sürecinde. Üniversitelilerde bu direşin her zaman önündeydi. Biz bunu yakın zamanda İstanbul'da yapılan operasyonlarla da görüyoruz. Üniversiteliler müthiş bir abluka altında. Eğitim hakları engelleniyor. Aslında Gezi Parkı direnişinde üniversiteliler biraz da eğitim haklarına sahip çıkmak istedikleri için alana çıktılar. İşte akademinin gün geçtikçe gerileştiği, piyasalaştığı bir dönemde, kolektif bir üretimin yapılması, atölyelerin ve bu atölyelere direnişte simgeleşen sanatçıların

katılması, bu seneki kampı diğer senelerden daha önemli ve daha kritik kılıyor."

Kampta yapılacak atölyelere ise yine temaya uygun olarak Gezi Parkı Direnişi sırasında simgeleşen isimlerin katılacağını konuşuyoruz Cabadak ile.

"Geçen sene 8 tane atölye yaptık. Atölyelerin mantığı ise oraya gelen arkadaşların birlikte ürettiği, bir şeyler var ettiği bir alan yaratmak. Bu sene ise Temel Fotoğrafçılık Atölyesi'nden Üniversite Atölyesi'ne kadar toplamda 20 konuda atölyenin olduğu bir alan yarattık. Ve bu atölyelerle kampta, örneğin Toplumsal Hareket ve Medya Atölyesinde, Gezi Direnişi'nin olduğu bir dönemde penguen belgeseli gösteren kanallara inat aslında "üniversite kendi medyasını yaratıyor" dediğimiz, yine Gezi sürecini 'Gezi Parkı İsyan günleri', 'Tribünlerde Gezi Ruhu' ve 'Sosyal Medya ve Gezi' gibi alanlara ayırarak inceleyeceğimiz, Can Dünder, Şebnem Sönmez, Burak Ersemiz gibi isimlerin de yer alacağı bir ortam olacak.

Ve gelelim Yeni Akit'in 'kızlı erkekli dönülmez yollara girilen' bu kampla ilgili haberine...

"7 Temmuz 2013'de Yeni Akit gazetesinin yapacağı kamp üzerine bir haberi oldu. 'Kızlı Erkekli Kamp Hayatı', 'Kamp hayatıyla başlayan faaliyetler ileriki yıllarda terör örgütleri içerisinde son buluyor' gibi anlatımların geçtiği bir haber. Bundan önce de 2008'den beri yaptığımız 'Okumuş İnsan Halkın Yanındadır' diye, yazın yoksul mahallelere gidip oradaki ailelerin çocuklarına ders verdiğimiz bir kampanyaya da benzer bir tutumu olmuştuk. Biz bununla ilgili bir açıklama yayınladık zaten. Biz, hem kamplarda hem de kampanyalarda üretmek için bir aradayız. Üniversiteliler, aslında yarı aydın kimliğe sahiptirler. Ve üniversitelerde öğrendikleri bilgileri, var ettikleri şeyleri

yoksul mahallere, halka taşımak zorundadırlar. Biz 8 yıldır yaz kamplarını yapıyoruz, 5 yıldır da 'Okumuş İnsan Halkın Yanındadır' kampanyasını yürütüyoruz. Ve Yeni Akit'in yazdığı gibi 'Okumuş İnsan Halkın Yanındadır' Kampanyası Kuran kurslarına alternatif değildir. Bunun en güzel örneği de Dikmen Vadisi'dir. Dikmen Vadisi'nde çocuklar sabah kuran kursuna gider, Öğleden sonra da yaz okuluna gelirler... Yeni Akit'in bunu haber yapmasının nedeni neydi? Onun istediği bir gençlik modeli var ve temsil ettiği kesimin dinine, kinine sahip çıkan bir gençlik modeli, elinde palayla halka saldıran, vapurun önünde 'Gezi Direnişçilerine Özgürlük' diyen bir kadını taciz eden bir gençlik modeli. 13 yaşında bir kız çocuğuna tecavüz eden bir gençlik modeli. Kendi istediği gençlik modeli ve algısı bu olduğu için bizim kızlı erkekli aynı çadırlarda kalmamıza yönelik algıyla aynı yerden tartışıyor ve aynı yerden kuruyor. Çünkü düşünce yapısı bu. Zihniyet böyle olduğu için karşı taraftan da aynı şeyi bekliyor. Ama oysaki bizim kampta yapmak istediğimiz tek bir şey var, kolektif bir yaşam üretmek. O yüzden yemeğimizi beraber yapıyoruz, çadırımızı beraber kuruyoruz. Evet, biz her şeyi kızlı erkekli yapıyoruz. Çünkü ortak yaşamı savunuyoruz ve eşitlikten yanayız. Bizim var etmek istediğimiz dünyada kadın ve erkek eşit. Biri diğerinden fazla değil."

Yardımsesver Sarıyılan iftiharla sunar: 3 nefis seçenek

Şentepe'de Kentsel Dönüşüm Gri Devlerin Yaşam İzlerini Yok Etmeye Başladığı Yerdeyim

Zeynep Alica

İşte beş yıldır çalıştığım yerin sokaklarında, öğrencilerimleym. Amacımız gecekondulardan dev gibi apartmanlara dönüşen mahallelerin son yüzlerinin ve seslerinin kaydını tutmak. Bulabilirsek insanlarla konuşacağız ve her yeri fotoğraflayacağız. Yaşama dair bir eğitim nasıl olur sorusunun yanıtlarından birini bulabiliriz belki bu süreçte.

İlk geldiğim zamanlarda otobüsle yanından geçtiğimiz bahçeli gecekondular, artık birer birer değil onar onar yerlerini dev, gri apartman inşaatlarına bırakmış durumda. Devlerin arasında kalmış yıkık gecekonduların camları dökülmüş pencereleri bir garip hüznün veriyor her sabah. Çivit mavisini, çiğ yeşil iç duvarlar, koltuk eskileri, bırakılmış ayakkabılar, yaklaştıkça evlere yaşamlardan kalma ayrıntılar düşündürüyor insanı. Ödev kapağı, mor çiçekli plastikten ev süsü, kuğu desenli tül parçası, teki kalmış terlikler ve çocuk ayakkabıları. İnsan, izi kalmış hayatların gölgelerinde kalakalıyor.

Şimdi sizlere anlatacağım hikaye, mavi gözlü Kemal Amca ve onun (şimdi seslenirken "nalet" dese de) 44 yıllık aşkı Nazlı Teyze'nin hikayesi. Şentepe'de yokuş kenarında kalmış birkaç gecekondudan birinde yaşıyorlar. Sabah çıkarken asıl amacımız gri devlerle kaplanmakta olan mahallenin fotoğraflarını çekmekti ama yolun bu tarafında kalan birkaç gecekondu bizi kendine çağırdı. Eski bir mağaraya çıkar gibi çıktık sokağa, insan ayağının gide gele oyup merdivenleştirdiği toprak basamaklardan yukarıda söyleşen iki kadının yanına tırmandık. Selamımızı yadırgasalar da geri çevirmediler. Ayşe Abla'yla Nazlı Teyze'yi söyleşenler. Ayşe Abla biraz sinirli ve şüpheli "biliyom buralar antika oldu, ondan çekceniz fotraflarını" diye söylendi. Açıklama yapmaya çalıştım "ben yukarıda öğretmenim, bunlar da öğrencilerim. Buralar yıkılıyor ya, işte siz ne yaşıyorsunuz, neler olup bitiyor onu sormaya geldik biz."

Şüpheliye bakmaya devam ediyor Ayşe Abla, haklı ne işi olur öğretmenin, okulun çevresiyse? Hem de Cumartesi sabahı. Açıklama çabasını bırakıp sohbet etmeye başlıyoruz. Nereden başladı hatırlamıyorum ama kendimi, annemi Nazlı Teyze'ye anlatırken ve onu rahatlatırken buluyorum bir süre sonra. Kemal Amca mavi gözlerini kısıp sigarasını tütürerek yanıma yaklaşıyor. Elleri kara, gülüşü güzel, konuşması tok, sözleri kinayeli. Onlar da gecekondularını vermişler müteahhite ve beklemedeler. Neyle geçiniyorsunuz diyor. Biz yeşil kartlıyız kızım, bak bunları toplayıp satıyorum diyor, yakınımızdaki yıkıntıların içindeki çuvaları göstererek. Kağıt topluyor Kemal Amca. 65 yaşında. Simit paylaşıyoruz. Evi bırakınca beklerken ne yapacaksınız diyor, kiraya gideceğiz diyorlar. "Hatun da sana yardım ediyordur işte" diyorum takılmak için. Nazlı Teyze bacaklarını gösterip "yürüyemiyom ben, çok kötü oldum yavrum" diyor. Sonra Kemal Amca Nazlı Teyze'ye nasıl aşık olduğunu anlatmaya başlıyor. O anlatırken 17 yaşındaki haline dönüyor sanki. Nazlı Teyze de o yıllara dönüyor, kızarıp terslenerek eşlik ediyor arada hikayeye. Kemal Amca yolun karşı tarafında kalmış birkaç gecekonduyu göstererek "Bu orada otururdu" diyor.

"Birgün bizim evin önüne çıktım. Aha bu sokaktan, önümden geçti bu. Saçları upuzundu beline kadar. (Burada benim saçlarımı tutup sallıyor) Bunlar ne ki, dört beş katıydı saçlarının, kapkara. Nasıl oldum biliyon mu? Hani eline sigara basarlar

da için cızırdar ya, kalbim öyle yandı sandım. İşte ondan sonra tarak gönderirim, haber ederim ama yüzünü göremem. (Nazlı Teyze elinde tuttuğu sopayı kaldırıp, "Yaklaşabilir miydin ki? Tepene yapıştırdım sopayı" diyor gülerek) Buradan evine bakırım. Pencerede beyaz gömleli, uzun saçlı kız gördüm mü el sallardım. Ama bilemem o mu? Bunlar üç kız gardaştılar. Üçünün de saçları uzun, gömleği beyaz. Bir kere gördüm yüzünü, buradan geçerken. Allahım dedim, dönse de bi kerecik baksa. Dememe kalmadı dönüverdi, bi o sıra gördüm yüzünü işte'.

Kemal Amca bunları anlatırken Nazlı Teyze öyle güzel gülümsüyordu ki. "Şimdi işte böyle oldu nalet" diyor Kemal Amca, bir yandan da kaç yıldır evli olduklarını hesaplıyor. "Evlendiğimizde 16 yaşındaydın, 3 yıl da çocuğun olmadı, hani İzmir'de o kadın belini doğrulttu, ondan. Sonra Yılmaz doğdu o 41 yaşında ya. Biz 44 yıldır evliyiz." Bu arada İzmir'de iki yıl yaşadıklarını anlatmaya başlıyor "Benim bi cezam vardı, hapis yattım orda". Ayşe Abla da Nazlı Teyze de, okuma yazma bilmediklerini söylemişlerdi zaten onlara selam verip geliş nedenimizi anlatmaya başladığımızda. Size bir şeyler sorsam olur mu dediğimde "Okur yazarlığım yok, cahilim ben" demişti Nazlı Teyze. Hesap sırasında da "ben ne bileyim işte" diye söylendi.

Nazlı Teyze yürüyemiyor. Dertli dertli giderek daha az hareket edebildiğini anlattı. Kemal Amca çok bilgi bir bakış eşliğinde "Allah en büyük derdi, tasayı en sevdiği kuluna vermiş" dedi. Sonra bize dönüp bir soru sordu: "Allah en büyük cezaı kime vermiş, bilin bakalım". En büyük acıyı ve sabrı. Sonra Eyüp Peygamberin hikayesini anlatmaya başladı: "Eyüp peygamberimiz çok zengin bir kimseymiş. Sonra Allah ona en büyük cezaı vermiş. Vücudunda yaralar çıkmış, kurtlar kemirmiş yaralarını. Karısı doktorlardan aman dilenmiş. Ama doktorlar peygamber kendi derdine derman bulamaz mı canım deyip yüz vermemişler kadına. O karun kadar zengin adam bir dilim ekmeğe muhtaç kalmış. Karısı ekmeğin için bakkala gitmiş. Bu arada şeytan koşmuş Eyüp'ün yanına" bak karın bakkaldan ekmeğin dileniyor haberin olsun" diye fitlemiş onu. Eyüp tamam tamam deyip savmış şeytanı. Karısı Eyüp'ün yanına ekmeğe geldiğinde "senin ne yaptığını, niyetini bilirim ben" demiş kadına. Koca peygamber bilmez mi karısının ne yaptığını? Sonra kadın bir kez daha gitmiş bakkalın yanına. Ama şeytan, bakkalın aklına girip Eyüp'ün karısı bir kez daha ekmeğin almak isterse ondan saçının bir tomarını kesip kendisine vermesini istemesini söylemiş. Bakkal saçından tutam istediğinde kadın düşünmüş. Kocasının aç karnını doyurmak için bu teklifi kabul etmiş. Şeytan koşarak Eyüp'ün yanına gelmiş. "karın saçını kesip bakkala verdi ekmeğin için, haberin olsun" demiş. Kadın ekmeğe eve geldiğinde Eyüp "sonra seni değnekle 40 kez sopalayacağım, unutmak bak, senin ne yaptığını biliyorum ama" demiş. Bu arada Eyüp'ün vücudunda yaralar çoğalmaktaymış. Ama Eyüp hep sabretmiş. Hiç isyan etmemiş. Hatta yaralarından yere düşen kurtları yerden alıp yaranın üstüne koyar, "karnını iyice doyur öyle git" demiş kurtlara (Kemal Amca bu kısımda yere eğilip gerçekten düşen bir kurt varmış da onu yerine koyuyormuş gibi gösteriyor anlattığını kendi vücudunda). Sonra bir gün bütün yaraları kaybolup gitmiş Eyüp'ün, bütün acıları dinmiş. Karısını yanına çağırır. Seni 40 kez sopalayacaktım ya, gel bakalım, bana kibrit getir demiş. 40 kibrit çöpünü karısına tek tek atmış." Hikayesini bitirirken karısına sabır öğütü veren Kemal Amca,

bize seslendi bir de "hocayım ben hoca, gelin bakalım, bir de buranın fotoğrafını çekin" dedi. Çocukları götürdüğü yer evinin arka tarafına yaptığı dar bir odaydı, içi gaz kokan ve tavanı rengarenk balonlarla dolu bir oda. Bu odada uçan balon şişiriyordu satmak için.

Yaşarken masalımsı hale bürünüveren bu hal, okurken belki masal geliyordu,

bilemem. Ama öğrencilerimle şaşkın ve mutlu, odada fotoğraflar çektik. Sonra Ayşe Abla, ayakta dikilmek isteyen Nazlı Teyze ve Kemal Amca'yla son fotoğraflarımızı çekip vedalaştık onlarla. En iyi dileklerine dualar karıştı bizi uğurlarken son gecekondu sakinlerinin. Bizim aklımızda sabır, yoksulluk, Kemal Amca'nın bitirim gülüşü ve sigara dumanlarına karışan sözleri:

Boşverin zenginleri, yoksulları yazın siz!

Belgeleme Ekibi: Fahri Aksirt, Zeynep Alica (öğretmenler) Mustafa Sarı, Ömer Serçe, Taner Özdemir ve Hakan Cengiz (öğrenciler)

